BIULETYN INFORMACYJNY DLA SŁUŻB EKONOMICZNO - FINANSOWYCH

rok XXXVIII (2026) WYDAWANY CO 10 DNI Nr 25 (1284)
ISSN 1231 - 0395 01.09.2026 r.

I. KONIECZNIE PRZECZYTAJ ..... str. 4

1. Czy wspólnicy spółki osobowej mają obowiązek przekazywania ksiąg w formie JPK? – odpowiedź Min. Fin. na pytanie naszego Wydawnictwa ..... str. 4

II. INFORMACJE O NOWYCH PRZEPISACH ..... str. 5

1. Min. Fin. czasowo zwalnia z obowiązku przesyłania ewidencji i ksiąg w postaci JPK ..... str. 5
2. Rząd planuje zmiany w skali podatkowej i inne zmiany w podatkach ..... str. 7
3. Nowe regulacje z zakresu przeciwdziałania dyskryminacji i mobbingu ..... str. 8
4. Maksymalne temperatury przy wykonywaniu pracy – nowe przepisy z zakresu bhp ..... str. 10
5. ZUS umorzy zaległości składkowe powstałe przed dniem 1 stycznia 1999 r. – projekt ustawy ..... str. 12
6. Projekt ustawy usprawniającej rozpatrywanie spraw dotyczących ubezpieczeń społecznych ..... str. 13
7. Ustawa o osobistych kontach inwestycyjnych (OKI) – opublikowana ..... str. 14
8. Zmiany w zwolnieniu z PIT dochodów marynarzy ..... str. 15
9. Kara porządkowa i zastaw skarbowy w 2027 r. ..... str. 17

III. ZAGADNIENIA OPRACOWANE KOMPLEKSOWO ..... str. 18

1. Zagraniczny VAT – rozliczenie podatkowe i ewidencja księgowa ..... str. 18

1.1. Rozliczanie zagranicznego VAT przez polskich podatników ..... str. 18

1.2. Zagraniczny VAT – ujęcie w przychodach i kosztach podatkowych ..... str. 18

1.3. Ewidencja księgowa zagranicznego VAT ..... str. 21

2. Rabat pośredni – skutki podatkowe i ewidencja księgowa ..... str. 22

2.1. Udzielenie/otrzymanie rabatu pośredniego – skutki w VAT ..... str. 23

Dziś dodatek:

Nr 25 | Prowadzenie PKPiR – porady praktyczne

2.2. Rozliczenie rabatu pośredniego dla celów CIT/PIT ..... str. 25
2.3. Ewidencja księgowa rabatu pośredniego ..... str. 26

IV. PODATEK VAT ..... str. 27

1. Zasady ujmowania w JPK_VAT faktur ustrukturyzowanych wystawionych z błędnym NIP nabywcy – interpretacja KIS ..... str. 27
2. Czy stawka VAT na wodę butelkowaną zostanie obniżona? – odpowiedź na interpelację poselską ..... str. 29
3. Odpowiedzi na pytania Czytelników ..... str. 30
   3.1. Faktura pro forma a zapłata w MPP – w realiach KSeF ..... str. 30
   3.2. Faktura ustrukturyzowana – korygowanie nazwy sprzedanego towaru ... str. 32
   3.3. Zatrzymanie części płatności, gdy nie doszło do wykonania usługi z winy klienta – skutki w VAT i PIT ..... str. 33
   3.4. Specjalne oznaczenia faktur w JPK_VAT – wybrane zagadnienia ..... str. 37

V. PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB PRAWNYCH ..... str. 39

1. Rozliczenie dla celów CIT sprzedaży towarów otrzymanych nieodpłatnie – interpretacja KIS ..... str. 39
2. Odpowiedzi na pytania Czytelników ..... str. 41
   2.1. Wydatki na zakup usług doradczych w celu pozyskania nowego inwestora – ujęcie w kosztach podatkowych ..... str. 41
   2.2. Uregulowanie przez dłużnika nabytej uprzednio wierzytelności – moment rozliczenia przychodu i kosztu dla celów CIT ..... str. 42
   2.3. Czy niedobory w towarach handlowych należy uznać za wydatki niezwiązane z działalnością gospodarczą w estońskim CIT? ..... str. 44

VI. PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB FIZYCZNYCH ..... str. 46

1. Opodatkowanie nagród wygranych w konkursie – interpretacja KIS ..... str. 46
2. Odpowiedzi na pytania Czytelników ..... str. 47
   2.1. Czy zwrot kosztów związanych z odwołaniem pracownika z urlopu wypoczynkowego podlega opodatkowaniu i oskładkowaniu? ..... str. 47
   2.2. Ewidencja sprzedaży prowadzona przez agenta ubezpieczeniowego ... str. 49
   2.3. Rozliczenie otrzymanej refundacji składek ZUS w podatku dochodowym ..... str. 50

VII. ŚRODKI TRWAŁE ..... str. 52

1. Dofinansowanie z KPO do zakupu środków trwałych, ich amortyzacja oraz korekta kosztów – interpretacja KIS ..... str. 52
2. Wyburzenie oraz amortyzacja budynku, w miejsce którego powstanie bardziej nowoczesny obiekt ..... str. 55
   2.1. Koszt wytworzenia nowego obiektu a koszt likwidacji środka trwałego .. str. 55

2.2. Niezamortyzowana wartość początkowa wyburzanej nieruchomości .... str. 56
2.3. Prace związane z rozbiórką nieruchomości, na miejscu której powstaje nowy obiekt .... str. 56

VIII. UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE I ZDROWOTNE .... str. 57

1. Minimalne stawki wynagrodzeń pracowników młodocianych od 1 września 2026 r. .... str. 57
2. Ubezpieczenia w ZUS osoby współpracującej z prawem do emerytury .... str. 59
3. FP i FS od wynagrodzenia z etatu i zlecenia w jednej firmie .... str. 60

IX. PRAWO PRACY .... str. 62

1. Potrącenie wynagrodzenia oraz ryczałtu na jazdy lokalne, nadpłaconych z powodu zwolnienia lekarskiego .... str. 62
2. Prawo do urlopu dodatkowego oraz wymiar urlopów po świadczeniu rehabilitacyjnym .... str. 64

X. RACHUNKOWOŚĆ .... str. 65

1. Archiwizacja zatwierdzonych rocznych sprawozdań finansowych za 2025 r. .. str. 65
   1.1. Ogólne zasady dotyczące archiwizacji zbiorów księgowych .... str. 66
   1.2. Okres archiwizacji sprawozdań finansowych .... str. 66
   1.3. Forma przechowywania sprawozdań finansowych .... str. 67
2. Sporządzenie sprawozdania finansowego według załącznika nr 1 bez decyzji organu zatwierdzającego .... str. 68
3. Znaczniki dla kont pozabilansowych .... str. 69
4. Wypłata zysku za okres opodatkowania estońskim CIT oraz sprzed przejścia na tę formę opodatkowania .... str. 69
   4.1. Kodeksowe regulacje dotyczące wypłat dywidend .... str. 69
   4.2. Wypłata dywidendy – obowiązki w podatku dochodowym na poziomie spółki i wspólnika .... str. 70
   4.3. Wypłata dywidend w ujęciu bilansowym .... str. 71
5. Waloryzacja opłaty za wieczyste użytkowanie gruntu w spółdzielni mieszkaniowej .... str. 74

WYSOKIE RABATY • ATRAKCYJNE NAGRODY • HITOWE PRZYWILEJE

SKLEP.GOFIN.PL to najszybsze zamówienie prenumeraty **na 2027 r.!**

I. KONIECZNIE PRZECZYTAJ

1. Czy wspólnicy spółki osobowej mają obowiązek przekazywania ksiąg w formie JPK? – odpowiedź Min. Fin. na pytanie naszego Wydawnictwa

W dniu 28 kwietnia 2026 r. Ministerstwo Finansów (dalej: MF) udzieliło naszemu Wydawnictwu odpowiedzi m.in. w zakresie obowiązku wypełniania węzła RPD przez spółki osobowe (tj. sp. cywilne osób fizycznych, spółki jawne osób fizycznych i spółki partnerskie) stwierdzając m.in.:

„(…) Stosownie do przepisów PIT, spółki niebędące osobami prawnymi, zobowiązane do prowadzenia ksiąg rachunkowych, prowadzą te księgi przy użyciu programów komputerowych oraz przesyłają te księgi właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego w formie pliku JPK_KR_PD. Struktura logiczna JPK_KR_PD ma zastosowanie do podmiotów, które prowadzą swoje księgi rachunkowe w oparciu o przepisy ustawy o rachunkowości, a wykazywane wartości dotyczą podmiotu jako całości.

Tym samym nie są wykazywane wartości w odniesieniu do poszczególnych wspólników spółki osobowej. Wspólnik spółki osobowej nie składa również dodatkowo w swoim imieniu pliku JPK_KR_PD dotyczącego tej spółki osobowej, w którym raportowałby przychody i koszty przypadające na niego z tytułu jego udziałów w przychodach i kosztach spółki osobowej, której jest wspólnikiem."

Czy wyjaśnienie to dotyczy również spółki jawnej, której wspólnikami nie są wyłącznie osoby fizyczne i która dzięki złożeniu informacji CIT-15J zachowała status podmiotu transparentnego? Czy wspólnicy takiej spółki osobowej również nie składają dodatkowo w swoim imieniu pliku JPK_KR_PD dotyczącego tej spółki? Wątpliwości w tym zakresie powstały w związku z odpowiedzią nr 33 zamieszczoną na stronie internetowej MF (www.gov.pl) w brzmieniu:

„W przypadku spółek jawnych, które nie są podatnikami CIT, przychody z tych spółek jawnych raportują również ich wspólnicy. Wspólnik wykazuje w JPK_KR_PD dane dotyczące przychodu i kosztów uzyskania przychodów osiągniętych w tej spółce proporcjonalnie do posiadanego prawa do udziału w zysku (udziału) oraz wykazuje je w węźle RPD:

- *wyżej wymienione przychody – w polu K_7,*
- *wyżej wymienione koszty uzyskania przychodów – w polu K_8."*

Podobnie wynika z interpretacji indywidualnej Dyrektora KIS z 19 stycznia 2026 r., nr 0111-KDIB1-2.4010.562.2025.3.END.

Zapytaliśmy MF, czy ww. wyjaśnienia dotyczą wyłącznie wspólników innych niż osoby fizyczne. Jeżeli jednak obowiązek ten dotyczy wszystkich wspólników, a więc również osób fizycznych, to w jaki sposób powinny go zrealizować przyjmując, że jako osoby fizyczne nie prowadzą ksiąg?

W odpowiedzi przesłanej do naszego Wydawnictwa w dniu 13 sierpnia br. MF wyjaśniło:

„Zgodnie z art. 9 ust. 1e ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (CIT), obowiązek prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu programów komputerowych oraz ich przesyłania w formie pliku JPK_KR_PD ciąży bezpośrednio na spółce niebędącej osobą prawną, której wspólnikami nie są wyłącznie osoby fizyczne.

Przepis ten nakłada zatem ww. obowiązek ewidencyjny na samą spółkę jawną, a nie na jej poszczególnych wspólników.

W przypadku wspólników spółki jawnej będących podatnikami CIT obowiązek wykazywania w strukturze JPK przychodów i kosztów uzyskania przychodów z tytułu udziału w takiej spółce jawnej wynika z art. 9 ust. 1c ustawy o CIT.

Obowiązek ten dotyczy jednak wyłącznie podmiotów prowadzących księgi rachunkowe, które same są podatnikami CIT i na mocy tego przepisu są zobowiązane do składania własnego pliku JPK_KR_PD z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.

Wspólnicy spółki jawnej będący osobami fizycznymi nie mają obowiązku odrębnego prowadzenia przy użyciu programów komputerowych ksiąg rachunkowych dotyczących tej spółki i ich przesyłania w strukturze JPK.

Zgodnie bowiem z art. 24a ust. 1e ustawy o PIT, obowiązek ten spoczywa na spółce jawnej osób fizycznych (podkreśl. red.)*. Zatem to spółka jawna osób fizycznych prowadzi księgi rachunkowe przy użyciu programów komputerowych i spółka jawna osób fizycznych jest zobowiązana do ich przesłania w strukturze JPK."*

II. INFORMACJE O NOWYCH PRZEPISACH

1. Min. Fin. czasowo zwalnia z obowiązku przesyłania ewidencji i ksiąg w postaci JPK

Na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji (rcl.gov.pl) zamieszczono projekty rozporządzeń zwalniających na określony czas z obowiązku prowadzenia przy użyciu programów komputerowych i przesyłania w formie plików JPK ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, podatkowej księgi przychodów i rozchodów oraz ewidencji przychodów (przez podmioty niebędące czynnymi podatnikami VAT). Są to projekty z dnia 10 sierpnia 2026 r.:

- rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie zwolnienia z obowiązku prowadzenia przy użyciu programów komputerowych i przesyłania ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych na podstawie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (nr z wykazu prac legislacyjnych 112/2026),
- rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie zwolnienia z obowiązku prowadzenia przy użyciu programów komputerowych i przesyłania podatkowej księgi przychodów i rozchodów i ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych na podstawie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (nr z wykazu prac legislacyjnych 114/2026),
- rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie zwolnienia z obowiązku prowadzenia przy użyciu programów komputerowych i przesyłania ewidencji przychodów i wykazu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych na podstawie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (nr z wykazu prac legislacyjnych 111/2026).

Wskazane rozporządzenia miałyby wejść w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Ewidencja środków trwałych u podatników CIT

Projekt rozporządzenia (nr 112/2026) zwalnia podatników CIT oraz spółki niebędące osobami prawnymi objęte przepisami ustawy o PDOP z obowiązku prowadzenia ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych przy użyciu programów komputerowych oraz jej przesyłania za pomocą środków komunikacji elektronicznej w postaci pliku

JPK_ST_KR – za rok podatkowy/obrotowy, który rozpoczyna się po dniu 31 grudnia 2025 r., a przed dniem 1 stycznia 2029 r.

Jak czytamy w uzasadnieniu do projektu ww. rozporządzenia:

„(…) podatnicy CIT oraz spółki niebędące osobami prawnymi, obowiązani do prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu programów komputerowych oraz przesyłania tych ksiąg właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego za pomocą środków komunikacji elektronicznej na podstawie art. 9 ust. 1c i 1e ustawy CIT, będą zwolnieni z obowiązku prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu programów komputerowych w części dotyczącej ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych. Stosownie do tej regulacji, ww. podmioty prowadzące księgi rachunkowe będą również zwolnione z obowiązku przesyłania danych z tej ewidencji z wykorzystaniem dedykowanej struktury logicznej JPK_ST_KR. Proponowane zwolnienie będzie miało zastosowanie do ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych prowadzonej za rok podatkowy, który rozpoczyna się po dniu 31 grudnia 2025 r., a przed dniem 1 stycznia 2029 r., a w przypadku spółek niebędących osobami prawnymi – za rok obrotowy, który rozpoczyna się po dniu 31 grudnia 2025 r., a przed dniem 1 stycznia 2029 r. (…)”

Podatkowa księga i ewidencja środków trwałych u podatników PIT

Projekt rozporządzenia (nr 114/2026) zwalnia z obowiązku prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów przy użyciu programów komputerowych oraz jej przesłania za pomocą środków komunikacji elektronicznej w postaci pliku JPK_PKPIR:

- za 2027 r. podmioty, które w 2026 r. oraz na dzień 1 stycznia 2027 r., a w przypadku rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej w 2027 r. – na dzień rozpoczęcia tej działalności, odpowiednio nie były lub nie są czynnymi podatnikami VAT,
- za 2028 r. podmioty, które w 2026 r., w 2027 r. oraz na dzień 1 stycznia 2028 r., a w przypadku rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej w 2028 r. – na dzień rozpoczęcia tej działalności, odpowiednio nie były lub nie są czynnymi podatnikami VAT.

Projekt przewiduje również zwolnienie z obowiązku prowadzenia przy użyciu programów komputerowych ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych oraz przesyłania jej za pomocą środków komunikacji elektronicznej (w postaci plików JPK_ST_KR lub JPK_ST) przez podmioty objęte takim obowiązkiem na podstawie odpowiednich przepisów ustawy o PDOF – za lata 2026, 2027 i 2028.

W uzasadnieniu do projektu ww. rozporządzenia wskazano, że:

„(…) W przypadku Ewidencji ŚT i WNiP, o której mowa w art. 22n ust. 1 lub 2 ustawy PIT, projekt zakłada, że zwolnienie z obowiązku jej prowadzenia przy użyciu programów komputerowych oraz przesyłania jej właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego za pomocą środków komunikacji elektronicznej za lata 2026-2028, obejmie wszystkie podmioty obowiązane do jej prowadzenia. (…)”

Ewidencja przychodów i ewidencja środków trwałych prowadzone przez ryczałtowców

Projekt rozporządzenia (nr 111/2026) zwalnia z obowiązku prowadzenia ewidencji przychodów przy użyciu programów komputerowych oraz jej przesłania za pomocą środków komunikacji elektronicznej (w postaci pliku JPK_EWP):

- za 2027 r. podmioty, które w 2026 r. oraz na dzień 1 stycznia 2027 r., a w przypadku rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej w 2027 r. – na dzień rozpoczęcia tej działalności, odpowiednio nie były lub nie są czynnymi podatnikami VAT,

- za 2028 r. podmioty, które w 2026 r., w 2027 r. oraz na dzień 1 stycznia 2028 r., a w przypadku rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej w 2028 r. – na dzień rozpoczęcia tej działalności, odpowiednio nie były lub nie są czynnymi podatnikami VAT.

Zwolnienie to dotyczy podatników opłacających ryczałt od przychodów ewidencjonowanych.

Ponadto projekt przewiduje zwolnienie z obowiązku prowadzenia przy użyciu programów komputerowych wykazu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych oraz jego przesłania za pomocą środków komunikacji elektronicznej za lata 2026, 2027 i 2028. To zwolnienie dotyczy wszystkich podatników, którzy objęci są takim obowiązkiem.

Podsumowanie

Zestawienie zwolnień z omówionych wcześniej obowiązków przedstawiamy w formie tabeli:

Podmioty	Zakres zwolnienia	Okres zwolnienia
Podatnicy CIT i spółki niebędące osobami prawnymi (objęte przepisami ustawy o PDOP)	JPK_ST_KR	za rok podatkowy/obrotowy, który rozpoczyna się po dniu 31 grudnia 2025 r., a przed dniem 1 stycznia 2029 r.
Podatnicy PIT prowadzący PKPiR (niebędący czynnymi podatnikami VAT w odpowiednich latach 2026-2028)	JPK_PKPIR	za 2027 r. i 2028 r.
Podatnicy opłacający ryczałt od przychodów ewidencjonowanych (niebędący czynnymi podatnikami VAT w odpowiednich latach 2026-2028)	JPK_EWP	za 2027 r. i 2028 r.
Podatnicy PIT prowadzący ewidencję/ wykaz środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	JPK_ST_KR, JPK_ST	za lata 2026, 2027, 2028

2. Rząd planuje zmiany w skali podatkowej i inne zmiany w podatkach

Na stronie internetowej Ministerstwa Finansów (www.gov.pl) zamieszczono informację o planach rządu w zakresie wprowadzenia zmian w skali podatkowej, polegających na podniesieniu wysokości I progu podatkowego do 130 tys. zł oraz wprowadzeniu nowej, pośredniej stawki podatku w wysokości 24%, która miałaby obowiązywać dla dochodów w przedziale powyżej 130 tys. zł do 150 tys. zł. Zmiany mają dotyczyć również m.in. wysokości podatku CIT dla największych podmiotów, ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych, daniny solidarnościowej.

Projekt planowanych zmian jest już dostępny na stronie internetowej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów (nr z wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów UD458).

Jak czytamy w ww. informacji:

„(…)

Sprawiedliwszy system podatkowy – praca musi się opłacać

Projektowane zmiany w podatku PIT zakładają, że od 2027 r.:

- *I próg podatkowy zostanie podniesiony do 130 tys. zł,*
- *wprowadzona zostanie nowa stawka 24%, która będzie obowiązywała dla dochodów w przedziale powyżej 130 tys. do 150 tys. zł,*
- *stawka 32% będzie dotyczyć nadwyżki dochodów powyżej 150 tys. zł.*

Z nowych przepisów skorzysta około 3,5 mln podatników, którzy rozliczają się według skali podatkowej. Najwięcej zyskujące osoby w skali roku będą mogły zaoszczędzić do 3.600 złotych. Wprowadzenie nowych parametrów skali podatkowej od 2027 r. sprawi, że odsetek osób płacących stawkę 32% spadnie prawie o połowę, z 14,0% do 7,2% podatników na skali podatkowej.

(…) Wprowadzone zmiany stanowią bezpośrednią odpowiedź na wzrost wynagrodzeń obywateli, który obserwowaliśmy w ostatnich latach. Między 2023 r. a 2026 r. przeciętne pensje w kraju urosły o 31%. Po uwzględnieniu inflacji, realny wzrost wynagrodzeń w tym samym czasie wyniósł 19%. Pakiet reform przynosi znaczne korzyści dla podatników, będąc jednocześnie pozytywny dla budżetu państwa, zapewniając stabilność finansów publicznych.

Odpowiedzialne finanse publiczne

Przy okazji zmian w skali podatkowej PIT planowane są również inne zmiany podatkowe. Jedną z nich będzie podniesienie podstawowej stawki (19%) podatku CIT do 22% dla podmiotów osiągających przychody powyżej 50 mln euro rocznie oraz dla podatkowych grup kapitałowych.

Reforma zakłada również podwyższenie stawki daniny solidarnościowej o jeden punkt procentowy – do 5%, przywrócenie poprzedniego limitu warunkującego wybór ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych (250 tysięcy euro) oraz modyfikację preferencji IP Box (5% PIT). (…)"

3. Nowe regulacje z zakresu przeciwdziałania dyskryminacji i mobbingu

Z dniem 5 listopada 2026 r. wejdzie w życie ustawa z dnia 19 czerwca 2026 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. poz. 1046). Wprowadza ona istotne zmiany w przepisach dotyczących dyskryminacji i mobbingu. W opracowaniu przedstawiamy główne zmiany w zakresie przepisów o dyskryminacji. Do zmian przepisów z zakresu mobbingu wrócimy w kolejnych numerach Biuletynu Informacyjnego.

Aktualny stan prawny

Równe traktowanie w zatrudnieniu to jedna z podstawowych zasad prawa pracy, określona w art. 11^2 i 11^3 Kodeksu pracy. Uszczegółowienie tej zasady następuje w art. 18^{3a}-18^{3ca} K.p. Pierwszy z przywołanych przepisów w § 1 zakazuje nierównego traktowania pracowników w zakresie nawiązania i rozwiązania stosunku pracy, warunków zatrudnienia, awansowania oraz dostępu do szkolenia w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych, w szczególności ze względu na takie kryteria, jak:

– wiek, płeć, orientacja seksualna,
– niepełnosprawność,
– rasa, religia, wyznanie,
– narodowość, pochodzenie etniczne,
– przekonania polityczne, przynależność związkowa,
– zatrudnienie na czas określony lub nieokreślony,
– wymiar czasu pracy.

Kodeks pracy wyróżnia dwa rodzaje dyskryminacji w zatrudnieniu, tj. dyskryminację bezpośrednią i pośrednią. Zgodnie z art. 18^{3a} § 3 K.p., z dyskryminacją bezpośrednią mamy

do czynienia, gdy pracownik z jednej lub z kilku przyczyn przewidzianych w art. 18^{3a} § 1 K.p. był, jest lub mógłby być traktowany w porównywalnej sytuacji mniej korzystnie niż inni pracownicy.

Natomiast dyskryminacja pośrednia występuje, gdy na skutek pozornie neutralnego postanowienia, zastosowanego kryterium bądź podjętego działania występują lub mogłyby wystąpić niekorzystne dysproporcje albo szczególnie niekorzystna sytuacja w zakresie nawiązania i rozwiązania stosunku pracy, warunków zatrudnienia, awansowania oraz dostępu do szkolenia w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych wobec wszystkich lub znacznej liczby pracowników należących do grupy wyróżnionej ze względu na jedną lub kilka przyczyn wymienionych w art. 18^{3a} § 1 K.p., chyba że postanowienie, kryterium lub działanie jest obiektywnie uzasadnione ze względu na zgodny z prawem cel, który ma być osiągnięty, a środki służące osiągnięciu tego celu są właściwe i konieczne.

Kodeks pracy wyróżnia dodatkową formę dyskryminacji w postaci molestowania. Jest nim niepożądane zachowanie, którego celem lub skutkiem jest naruszenie godności pracownika i stworzenie wobec niego zastraszającej, wrogiej, poniżającej, upokarzającej lub uwłaczającej atmosfery. Na molestowanie seksualne, wchodzące w zakres pojęcia molestowania, mogą się składać fizyczne, werbalne lub pozawerbalne elementy.

Osoba, wobec której pracodawca naruszył zasadę równego traktowania w zatrudnieniu, ma prawo do odszkodowania w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Nowe i zmienione regulacje

Od 5 listopada 2026 r., na mocy wspomnianej ustawy z dnia 19 czerwca 2026 r., nastąpią zmiany w zakresie wskazanych powyżej regulacji, m.in.:

1) zostanie wprowadzona zasada, zgodnie z którą niejednakowe traktowanie będzie dopuszczalne i nie będzie stanowiło dyskryminacji, gdy jest obiektywnie uzasadnione;
2) zmodyfikowana zostanie definicja dyskryminacji bezpośredniej poprzez wprowadzenie regulacji, że naruszenie zasady równego traktowania ma miejsce wówczas, gdy pracownik z jednej lub kilku przyczyn wskazanych w art. 18^{3a} § 1 K.p. jest traktowany w porównywalnej sytuacji mniej korzystnie niż jest, był lub byłby traktowany inny pracownik;
3) wyodrębnione zostaną dwa nowe rodzaje dyskryminacji, tj. dyskryminacja przez założenie i dyskryminacja przez skojarzenie. Wprowadza je nowy art. 18^{3a} § 4^{1} K.p. stanowiący, iż dyskryminowanie istnieje także wtedy, gdy pracownik z jednej lub z kilku przyczyn określonych w art. 18^{3a} § 1 K.p. jest traktowany w porównywalnej sytuacji mniej korzystnie niż jest, był lub byłby traktowany inny pracownik, choćby przyczyna ta była mylnie z nim wiązana (dyskryminacja przez założenie) lub z uwagi na powiązanie z osobą, której ta przyczyna dotyczy (dyskryminacja przez skojarzenie);
4) nastąpi zmiana ogólnej definicji molestowania poprzez dookreślenie, iż może ono przybrać formę fizyczną, werbalną lub pozawerbalną;
5) nastąpi zmiana regulacji dotyczących odszkodowania za naruszenie zasady równego traktowania w zatrudnieniu. Osoba, wobec której pracodawca naruszył zasadę równego traktowania w zatrudnieniu, będzie miała prawo do zadośćuczynienia w wysokości nie niższej niż minimalne wynagrodzenie za pracę lub do odszkodowania. W przypadku wielokrotnego naruszenia wobec osoby zasady równego traktowania w zatrudnieniu sąd oceni rozmiar krzywdy wyrządzonej pracownikowi, zasądzając na jego rzecz zadośćuczynienie stanowiące kwotę odpowiednio wyższą, nie niższą niż trzykrotność minimalnego wynagrodzenia za pracę;

6) na pracodawcę zostanie nałożony obowiązek aktywnego i stałego przeciwdziałania naruszaniu zasady równego traktowania w zatrudnieniu przez stosowanie w szczególności działań prewencyjnych, wykrywanie naruszenia tej zasady oraz właściwe reagowanie na jej naruszenie, a także przez działania naprawcze i wsparcie osób dotkniętych nierównym traktowaniem;
7) pracodawca zatrudniający co najmniej 10 pracowników będzie zobowiązany ustalić reguły, procedury oraz częstotliwość działań w obszarach przeciwdziałania naruszaniu godności oraz innych dóbr osobistych pracownika, przeciwdziałania naruszaniu zasady równego traktowania w zatrudnieniu, przeciwdziałania dyskryminacji (oraz przeciwdziałania mobbingowi) w odrębnym regulaminie – chyba że reguły te, procedury oraz częstotliwość działań są/zostaną określone w układzie zbiorowym pracy lub w regulaminie pracy.

! Określenie procedury oraz częstotliwości działań w obszarach przeciwdziałania naruszaniu zasady równego traktowania w zatrudnieniu, dyskryminacji i mobbingu – poprzez wydanie odrębnego regulaminu lub zmianę dotychczasowych przepisów zakładowych – musi nastąpić w ciągu 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy nowelizującej, tj. do 5 maja 2027 r.

Należy nadmienić, że znowelizowane przepisy Kodeksu pracy będą miały zastosowanie również do zachowań polegających na wielokrotnym naruszeniu wobec pracownika zasady równego traktowania w zatrudnieniu, które rozpoczęły się przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 19 czerwca 2026 r. (tj. przed 5 listopada 2026 r.) i będą trwały po tym dniu.

4. Maksymalne temperatury przy wykonywaniu pracy – nowe przepisy z zakresu bhp

W aktualnym stanie prawnym przepisy z zakresu bhp regulują temperaturę w miejscach pracy tylko na poziomie minimalnym. Brakuje natomiast przepisów wyznaczających górny pułap temperatury przy wykonywaniu pracy. Ten stan prawny ulegnie zmianie od 11 stycznia 2027 r., kiedy to wejdzie w życie rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 lipca 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. poz. 927), dalej: rozporządzenie zmieniające.

Minimalny poziom temperatury

Zgodnie z obowiązującymi obecnie przepisami, pracodawca musi zapewnić pracownikom minimalną temperaturę w pomieszczeniach pracy. Szczegółowe regulacje w tym zakresie znajdują się w § 30 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. nr 169, poz. 1650 ze zm.), dalej: rozporządzenia w sprawie bhp. Jak wynika z tego przepisu, pracodawca ma obowiązek zapewnić temperaturę:

– nie niższą niż 14°C, chyba że względy technologiczne na to nie pozwalają – we wszystkich pomieszczeniach pracy, bez względu na rodzaj wykonywanej pracy,
– nie niższą niż 18°C – w pomieszczeniach, w których wykonywana jest lekka praca fizyczna i biurowa.

Ponadto zgodnie z § 44 załącznika nr 3 do ww. rozporządzenia, pracownikom zatrudnionym przy pracach wykonywanych na otwartej przestrzeni należy zapewnić, w pobliżu miejsc pracy, pomieszczenia wyposażone w urządzenia do podgrzewania posiłków oraz umożliwiające schronienie się. Minimalna temperatura w takich pomieszczeniach powinna wynieść 16°C.

Nowe regulacje

W związku z powtarzającymi się od kilku lat okresami bardzo wysokich temperatur w miesiącach letnich, pojawiła się potrzeba uregulowania również maksymalnych temperatur w pomieszczeniach i na stanowiskach pracy. Nastąpiło to w ww. rozporządzeniu zmieniającym, które do aktualnego rozporządzenia w sprawie bhp dodało § 30a, zgodnie z którym zobowiązano pracodawcę do zapewnienia temperatury nie wyższej niż:

– 35°C w pomieszczeniach pracy (chyba że względy technologiczne na to nie pozwalają),
– 32°C przy pracach wykonywanych na otwartej przestrzeni, związanych z wysiłkiem fizycznym, powodującym w ciągu zmiany roboczej efektywny wydatek energetyczny organizmu powyżej 1.500 kcal (6.280 kJ) u mężczyzn i 1.000 kcal (4.187 kJ) u kobiet (chyba że względy technologiczne na to nie pozwalają).

Jeżeli temperatura w pomieszczeniach pracy oraz na otwartej przestrzeni przekroczy, z uwagi na warunki atmosferyczne, powyższe progi, praca nie będzie mogła być wykonywana. Natomiast w przypadku, gdy temperatura w pomieszczeniu pracy, z uwagi na warunki atmosferyczne, przekroczy 28°C, a przy pracach związanych z wysiłkiem fizycznym, powodującym w ciągu zmiany roboczej wskazany powyżej efektywny wydatek energetyczny – 25°C pracodawca będzie musiał:

– zapewnić odpowiednie rozwiązania techniczne obniżające lub ograniczające wzrost tej temperatury, chyba że względy technologiczne na to nie pozwalają, lub
– zastosować odpowiednie rozwiązania organizacyjne minimalizujące wpływ temperatury na zdrowie pracowników – uzależnione od warunków i specyfiki pracy.

Z kolei przy pracach wykonywanych na otwartej przestrzeni, gdy temperatura z uwagi na warunki atmosferyczne przekroczy 25°C, zobligowano pracodawcę do zastosowania odpowiednich rozwiązań organizacyjnych, minimalizujących wpływ temperatury na zdrowie pracowników – uzależnionych od warunków i specyfiki pracy. Jak wskazało Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na swojej stronie internetowej (www.gov.pl):

„(…) Zależnie od warunków, specyfiki pracy, tego czy jest wykonywana wewnątrz czy na zewnątrz, pracodawca może albo zdecydować się na montaż klimatyzacji, albo wprowadzić dodatkowe przerwy, skrócić czas pracy czy zmienić jej organizację w taki sposób, żeby uniknąć pracy w najgorętszych godzinach dnia. (…)”

Należy nadmienić, że rozporządzenie zmieniające przewiduje wyjątki od obowiązku stosowania przepisów o maksymalnych temperaturach wynoszących 35°C lub 32°C (patrz: ramka).

! Pracodawca będzie musiał skonsultować rozwiązania organizacyjne, mające zapobiec lub osłabić negatywny wpływ wysokich temperatur w miejscu pracy, z komisją bhp lub w razie jej braku z ogółem pracowników lub z ich przedstawicielami.

Pracodawca powinien również, w sprawie planowanych działań organizacyjnych, zasięgnąć opinii lekarza sprawującego profilaktyczną opiekę zdrowotną nad pracownikami.

Konsultacje powinny się odbywać w godzinach pracy. Po ich zakończeniu pracodawca poinformuje pracowników, w sposób zwyczajowo u niego przyjęty, o przyjętych rozwiązaniach organizacyjnych.

Wyłączenie obowiązku stosowania przepisów o maksymalnych temperaturach

Wyłączenia ze względu na sytuację/rodzaj prac lub działalności prowadzonej przez pracodawcę

Nowe przepisy o maksymalnych temperaturach nie będą stosowane:

- w razie konieczności prowadzenia akcji ratowniczej w celu ochrony życia lub zdrowia ludzkiego, ochrony mienia lub środowiska albo usunięcia awarii,
- w przypadku prac w/przy:
  - ruchu ciągłym, transporcie i komunikacji,
  - zakładowych strażach pożarnych i zakładowych służbach ratowniczych,
  - pilnowaniu mienia lub ochronie osób,
  - rolnictwie i hodowli,
  - gastronomii, zakładach hotelarskich,
  - jednostkach gospodarki komunalnej,
  - zakładach opieki zdrowotnej i innych placówkach służby zdrowia przeznaczonych dla osób, których stan zdrowia wymaga całodobowych lub całodziennych świadczeń zdrowotnych,
  - jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej i wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej zapewniających całodobową opiekę,
  - zakładach prowadzących działalność w zakresie kultury, oświaty, turystyki i wypoczynku.

Wyłączenia ze względu na grupę zawodową pracowników/funkcjonariuszy

Nowe przepisy o maksymalnych temperaturach nie będą stosowane do:

- pracowników instytucji, o których mowa w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 ze zm.),
- funkcjonariuszy w rozumieniu art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2026 r. poz. 505 ze zm.),
- żołnierzy w rozumieniu art. 2 pkt 39 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2025 r. poz. 825 ze zm.).

5. ZUS umorzy zaległości składkowe powstałe przed dniem 1 stycznia 1999 r. – projekt ustawy

W dniu 11 sierpnia 2026 r. Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o umorzeniu należności dochodzonych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych powstałych przed dniem 1 stycznia 1999 r. (projekt deregulacyjny), przedłożony przez Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Projekt ten zakłada umorzenie starych zobowiązań wobec ZUS, tj. na-

leżności dochodzonych przez ZUS dotyczących składek powstałych przed 1 stycznia 1999 r., czyli przed reformą systemu ubezpieczeń społecznych.

Zgodnie z informacją zamieszczoną na stronie internetowej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów (www.gov.pl), najważniejsze rozwiązania jakie ma wprowadzić projektowana ustawa, to:

„(…)

- *Należności dotyczące składek społecznych powstałych przed 1 stycznia 1999 r. zostaną umorzone z mocy prawa.*
  - *Oznacza to, że nie będzie trzeba składać wniosku w tej sprawie ani przechodzić indywidualnego postępowania w ZUS.*
- *Razem z główną kwotą zadłużenia zostaną umorzone m.in. odsetki za zwłokę, dodatkowe opłaty, koszty upomnienia i koszty egzekucyjne. Wygaśnie także zabezpieczenie długu, np. hipoteka lub zastaw.*
- *Zakończone zostają postępowania egzekucyjne.*
  - *Postępowania dotyczące należności objętych ustawą zostają umorzone. ZUS przekaże informacje o umorzonych należnościach organom egzekucyjnym, a także syndykom, sądom i osobom prowadzącym postępowania restrukturyzacyjne.*
- *Informacja o umorzeniu trafi na indywidualny profil PUE ZUS, czyli internetowy serwis, przez który można załatwiać sprawy w ZUS.*
  - *Osoby, które nie mają takiego profilu, otrzymają zawiadomienie na ostatni adres do korespondencji zgłoszony w ZUS. Będzie można również otrzymać zaświadczenie potwierdzające umorzenie należności.*
- *Osoby, dla których zachowanie należności może mieć znaczenie, np. przy ustalaniu przyszłych uprawnień emerytalnych lub kapitału początkowego, będą mogły zrezygnować z umorzenia. Po otrzymaniu zawiadomienia od ZUS będą miały na to 30 dni.*

Nowe przepisy mają wejść w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po 5 miesiącach od ogłoszenia w Dzienniku Ustaw."

6. Projekt ustawy usprawniającej rozpatrywanie spraw dotyczących ubezpieczeń społecznych

W dniu 11 sierpnia 2026 r. Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (projekt deregulacyjny), przedłożony przez Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Projekt ten ma na celu usprawnienie rozpatrywania spraw dotyczących ubezpieczeń społecznych. Jak zakłada projekt, sądy będą mogły w większej liczbie przypadków uchylić błędną decyzję organu rentowego (np. ZUS) i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia.

W informacji zamieszczonej na stronie internetowej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów (www.gov.pl) przedstawiono najważniejsze rozwiązania zawarte w ww. projekcie, tj.:

„(…)

- *Sąd będzie mógł uchylić błędną decyzję np. ZUS i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia.*
  - *Będzie to możliwe m.in. wtedy, gdy organ rentowy poważnie naruszył zasady prowadzenia postępowania. Dzięki temu sprawa będzie mogła wrócić do ZUS i zostać prawidłowo rozpatrzona.*
  - *Dotychczas sądy miały ograniczone możliwości działania w tych sprawach.*

- *Z możliwości uchylenia decyzji będą mogli skorzystać nie tylko ubezpieczeni, ale także m.in. osoby pobierające świadczenia, płatnicy składek czy następcy prawni.*
- *Zmiany obejmą również decyzje, które kończą sprawę bez rozstrzygnięcia jej istoty.*
  – *Chodzi np. o sytuacje, gdy organ rentowy umorzył postępowanie albo odmówił jego wszczęcia. Sąd będzie mógł uchylić taką decyzję i skierować sprawę do ponownego rozpatrzenia.*
- *Organ rentowy dostanie od sądu jasne wskazówki dotyczące dalszego prowadzenia postępowania.*
  – *Jeżeli sąd przekaże sprawę do ponownego rozpatrzenia, będzie musiał wskazać, dlaczego uchylił decyzję oraz co należy zrobić przy ponownym rozpatrywaniu sprawy. Ma to zapobiec kolejnym błędom i przyspieszyć jej zakończenie.*
- *Sąd będzie mógł szybciej rozstrzygnąć sprawę o emeryturę, rentę lub inne świadczenie.*
  – *Jeśli jest to pierwsza decyzja ZUS w sprawie danego świadczenia, sąd rozpatrujący odwołanie co do zasady sam zdecyduje, czy świadczenie się należy. Nie będzie odsyłał sprawy do ZUS. Dzięki temu osoba ubiegająca się o świadczenie szybciej otrzyma ostateczne rozstrzygnięcie.*

Nowe przepisy mają wejść w życie po 14 dniach od ogłoszenia w Dzienniku Ustaw."

7. Ustawa o osobistych kontach inwestycyjnych (OKI) – opublikowana

W Dzienniku Ustaw z 18 sierpnia 2026 r., pod poz. 1098, opublikowano ustawę z dnia 3 lipca 2026 r. o osobistych kontach inwestycyjnych – tzw. OKI. Wejdzie ona w życie z dniem 1 stycznia 2027 r.

OKI to nowa forma oszczędzania i inwestowania. Dochody (przychody) osiągnięte z aktywów zgromadzonych na OKI (np. z lokat bankowych, funduszy inwestycyjnych) nie będą podlegały opodatkowaniu tzw. podatkiem Belki; będą one natomiast podlegały opodatkowaniu podatkiem od wartości aktywów. Będą przy tym dwa progi zwolnienia z opodatkowania – 100.000 zł dla niektórych aktywów inwestycyjnych i 25.000 zł dla lokat bankowych czy skarbowych obligacji oszczędnościowych. Natomiast stawka podatku od wartości aktywów będzie wynosić 19% wartości stopy referencyjnej NBP obowiązującej w dniu 31 października roku poprzedzającego rok podatkowy, przy czym w 2027 r. stawka podatku wyniesie 0,85%.

Ministerstwo Finansów odnosząc się do OKI na swojej stronie internetowej (www.gov.pl) wyjaśniło:

„(…)

- ***Od 1 stycznia 2027 r. Polacy będą mogli korzystać z Osobistych Kont Inwestycyjnych (OKI) – nowego, dobrowolnego sposobu inwestowania i oszczędzania na preferencyjnych warunkach podatkowych.***
- ***OKI mają wspierać długoterminowe budowanie kapitału przez Polaków oraz rozwój krajowego rynku kapitałowego.***
- ***Aktywa zgromadzone na OKI o wartości do 100 tys. zł będą zwolnione z podatku od wartości aktywów. W tej kwocie maksymalnie 25 tys. zł może stanowić część oszczędnościowa.***
- ***Dochody z aktywów znajdujących się na OKI, w tym zyski kapitałowe, odsetki i dywidendy, nie będą objęte tzw. podatkiem Belki.***

Osobiste Konta Inwestycyjne to nowe rozwiązane umożliwiające inwestowanie i oszczędzanie na preferencyjnych warunkach podatkowych.

OKI będą przeznaczone zarówno dla osób, które dopiero rozpoczynają inwestowanie, jak i dla doświadczonych inwestorów. Korzystanie z nich będzie dobrowolne, a właściciel rachunku zachowa pełny dostęp do zgromadzonych środków – będzie mógł dokonywać wpłat i wypłat w dowolnym momencie.

Jak będzie działać OKI

Na OKI będzie można gromadzić aktywa inwestycyjne, takie jak akcje i jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych, a także aktywa oszczędnościowe, w tym lokaty oraz skarbowe obligacje oszczędnościowe.

Z podatku będą zwolnione aktywa inwestycyjne o łącznej wartości do 100 tys. zł. *W ramach tego limitu część oszczędnościowa, obejmująca np. środki zgromadzone na lokatach lub w skarbowych obligacjach oszczędnościowych, nie będzie mogła przekroczyć 25 tys. zł.*

Oznacza to, że:

- *zwolnieniem podatkowym będzie można objąć aktywa inwestycyjne o wartości do 100 tys. zł,*
- *w przypadku oszczędności, takich jak lokaty bankowe i skarbowe obligacje oszczędnościowe, zwolnienie będzie ograniczone do kwoty 25 tys. zł.*

Od wartości aktywów przekraczającej odpowiednie limity pobierany będzie podatek od wartości aktywów. W 2027 r. jego stawka ma wynieść 0,85 proc.

Bez podatku od zysków kapitałowych

Dochody osiągane z aktywów zgromadzonych na OKI nie będą objęte podatkiem od zysków kapitałowych, tzw. podatkiem Belki. Dotyczy to również odsetek i dywidend, także w przypadku aktywów przekraczających próg 100 tys. zł.

To rozwiązanie najbardziej opłaci się osobom, które inwestują na długi czas. Im większy zysk przyniesie inwestycja, tym większa będzie oszczędność podatkowa dzięki korzystaniu z OKI.

Wsparcie polskiego rynku kapitałowego

Osobiste Konta Inwestycyjne mają zachęcać Polaków do budowania prywatnego kapitału i podejmowania długoterminowych decyzji inwestycyjnych. Większa część wypracowanych środków będzie mogła pozostać w dyspozycji inwestorów, a dodatkowy kapitał będzie mógł trafiać na polski rynek, w tym do przedsiębiorstw notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych.

Według szacunków, wprowadzenie OKI może skierować na GPW dodatkowo około 74 mld zł do 2040 r. Dla osób rozpoczynających inwestowanie będzie to możliwość wykonania pierwszego kroku w kierunku budowania kapitału, a dla bardziej doświadczonych inwestorów – dodatkowy, preferencyjny podatkowo sposób inwestowania."

8. Zmiany w zwolnieniu z PIT dochodów marynarzy

W Dzienniku Ustaw z 10 sierpnia 2026 r., pod poz. 1079, opublikowano ustawę z dnia 17 lipca 2026 r. o zmianie niektórych ustaw w celu wsparcia przedsiębiorstw żeglugowych oraz stworzenia warunków ich funkcjonowania pod polską banderą. Ustawą tą dokonuje się

zmian m.in. w ustawie o PDOF w zakresie warunków dotyczących zwolnienia marynarzy od podatku dochodowego w celu poprawy funkcjonowania armatorów pod polską banderą oraz podniesienia atrakcyjności pracy marynarzy na statkach zarejestrowanych w polskim rejestrze okrętowym.

Aktualnie, na mocy art. 21 ust. 1 pkt 23c ustawy o PDOF, zwolnieniu od podatku dochodowego podlegają dochody marynarzy, którzy są obywatelami państwa członkowskiego Unii Europejskiej (UE) lub państwa należącego do Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), uzyskane z tytułu pracy na statkach morskich podnoszących banderę państwa członkowskiego UE lub państwa należącego do EOG, używanych do przewozu ładunku lub pasażerów w żegludze międzynarodowej, jeżeli była ona w danym roku podatkowym wykonywana łącznie przez okres co najmniej 183 dni, z wyjątkiem pracy wykonywanej na holownikach i pogłębiarkach, na warunkach określonych w tym przepisie.

Ustawą nowelizującą dokonuje się zmian w tym przepisie, które polegają m.in. na uchyleniu warunków odnoszących się do posiadania obywatelstwa państwa członkowskiego UE lub państwa należącego do EOG, a także konieczności przepracowania 183 dni w ciągu roku. Jednocześnie postanowiono, że zwolnienie z PIT nie będzie dotyczyło pracy wykonywanej przez marynarzy niebędących obywatelami państwa członkowskiego UE lub państwa należącego do EOG na statkach świadczących regularne usługi pasażerskie między portami państw członkowskich UE, w tym promach typu ro-ro.

Zgodnie ze zmodyfikowanym art. 21 ust. 1 pkt 23c ustawy o PDOF, wolne od podatku dochodowego będą dochody marynarzy uzyskane z tytułu pracy na statkach morskich podnoszących banderę państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa należącego do Europejskiego Obszaru Gospodarczego, używanych do przewozu ładunku lub osób w żegludze międzynarodowej lub wykorzystywanych do ratownictwa pełnomorskiego, układania rurociągów, do budowy lub obsługi instalacji morskich, a także będących kablowcami, statkami badawczymi lub dźwigami pływającymi, z wyjątkiem pracy wykonywanej:

a) na holownikach, na których mniej niż 50% czasu pracy faktycznie wykonywanej przez holownik w ciągu roku stanowił przewóz ładunku lub osób drogą morską,
b) na pogłębiarkach, na których mniej niż 50% czasu pracy faktycznie wykonywanej przez pogłębiarkę w ciągu roku stanowił transport morski,
c) na statkach świadczących regularne usługi pasażerskie między portami państw członkowskich Unii Europejskiej, w tym promach typu ro-ro, przez marynarzy niebędących obywatelami państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa należącego do Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

W konsekwencji tych zmian uchylone zostaną art. 21 ust. 35b i 35c ustawy o PDOF. Przepisy te określają sposób ustalania przepracowania ww. okresu 183 dni.

Zmian dokonano również w art. 21 ust. 35 ustawy o PDOF, określającym katalog dokumentów składanych urzędowi skarbowemu w celu skorzystania z ww. zwolnienia z PIT. Dodano w nim, że w przypadku pracy na statku podnoszącym inną, niż polska, banderę, możliwe będzie również złożenie odpowiedniego zaświadczenia kapitana działającego w imieniu armatora. Wprowadzono także zmiany dostosowawcze w art. 21 ust. 35 pkt 2 lit. b) oraz ust. 35d ustawy o PDOF.

Ustawą nowelizującą dokonano również zmian m.in. w ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o pracy na morzu (Dz. U. z 2026 r. poz. 102). W art. 63 tej ustawy dodano ust. 4, mocą którego określone koszty armatora dotyczące marynarzy, takie jak np. zapewnienie bezpłatnego zakwaterowania i warunków do rekreacji, nie stanowią przychodu marynarza w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym.

Ustawa nowelizująca, z pewnym wyjątkiem, wejdzie w życie z dniem 10 września 2026 r. Przy czym przepisy ustawy o PDOF w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą będzie się stosowało do dochodów uzyskanych, począwszy od dnia 1 stycznia roku następującego po roku, w którym Komisja Europejska wydała pozytywną decyzję o zgodności pomocy publicznej z rynkiem wewnętrznym, i będą obowiązywały w okresie obowiązywania tej decyzji.

9. Kara porządkowa i zastaw skarbowy w 2027 r.

Wysokość kary porządkowej

W Monitorze Polskim z 11 sierpnia 2026 r., pod poz. 784, opublikowano obwieszczenie Ministra Finansów i Gospodarki z dnia 7 sierpnia 2026 r. w sprawie wysokości kwoty wymienionej w art. 262 § 1 ustawy – Ordynacja podatkowa na rok 2027. Mocą tego obwieszczenia wskazano, że **w 2027 r. kara porządkowa wyniesie 3.900 zł** (obecnie wynosi ona 3.800 zł).

Zaznaczamy, że zgodnie z art. 262 Ordynacji podatkowej (O.p.), karą porządkową mogą – co do zasady – zostać ukarani m.in. strona, pełnomocnik strony, świadek lub biegły, którzy mimo prawidłowego wezwania organu podatkowego:

- nie stawią się osobiście bez uzasadnionej przyczyny, mimo że byli do tego zobowiązani, lub
- bezzasadnie odmówią lub nie dokonają w terminie wyznaczonym w wezwaniu złożenia wyjaśnień, zeznań, wydania opinii, okazania przedmiotu oględzin, przedłożenia tłumaczenia dokumentacji obcojęzycznej lub udziału w innej czynności, lub
- bezzasadnie odmówią okazania lub nie przedstawią w wyznaczonym terminie dokumentów, których obowiązek posiadania wynika z przepisów prawa, ksiąg podatkowych, dowodów księgowych będących podstawą zapisów w tych księgach, lub
- bez zezwolenia tego organu opuszczą miejsce przeprowadzenia czynności przed jej zakończeniem.

Zastaw skarbowy

Zgodnie z art. 41 § 1 O.p., Skarbowi Państwa i jednostkom samorządu terytorialnego z tytułu zobowiązań podatkowych powstałych w sposób przewidziany w art. 21 § 1 pkt 2 (tj. z dniem doręczenia decyzji organu podatkowego, ustalającej wysokość tego zobowiązania), a także z tytułu zaległości podatkowych stanowiących ich dochód oraz odsetek za zwłokę od tych zaległości przysługuje zastaw skarbowy na wszystkich będących własnością podatnika oraz stanowiących współwłasność łączną podatnika i jego małżonka rzeczach ruchomych oraz zbywalnych prawach majątkowych, jeżeli wartość poszczególnych rzeczy lub praw wynosi w dniu ustanowienia zastawu co najmniej 19.000 zł (limit obowiązujący w 2026 r.). Zaznaczamy, że zastawem skarbowym nie mogą być obciążone rzeczy lub prawa majątkowe niepodlegające egzekucji oraz mogące być przedmiotem hipoteki. Zastaw skarbowy stosuje się odpowiednio do należności przypadających od płatników lub inkasentów, następców prawnych oraz osób trzecich odpowiadających za zaległości podatkowe.

W Monitorze Polskim z 11 sierpnia 2026 r., pod poz. 781, opublikowano obwieszczenie Ministra Finansów i Gospodarki z dnia 6 sierpnia 2026 r. w sprawie wysokości kwoty wymienionej w art. 41 § 1 ustawy – Ordynacja podatkowa na rok 2027. Zgodnie z tym obwieszczeniem, **ustanowienie zastawu skarbowego w 2027 r. będzie uzależnione od tego, czy wartość poszczególnych rzeczy lub praw w dniu ustanowienia będzie wynosiła co najmniej 19.500 zł** (obecnie – jak wskazano – limit ten wynosi 19.000 zł).

III. ZAGADNIENIA OPRACOWANE KOMPLEKSOWO

1. Zagraniczny VAT – rozliczenie podatkowe i ewidencja księgowa

Niekiedy polskie podmioty gospodarcze nabywają towary lub usługi od kontrahentów zagranicznych (z innego niż Polska kraju UE lub spoza UE), otrzymując od nich faktury z wykazanym zagranicznym podatkiem (dalej: zagranicznym VAT). Dokonują one także sprzedaży za granicą, same rozliczając tam zagraniczny VAT. W tym artykule omawiamy wybrane zagadnienia związane z rozliczeniem zagranicznego VAT dla celów podatkowych, przedstawiamy także ewidencję księgową tego podatku przyjmując, że polski podmiot nie posiada za granicą zakładu.

1.1. Rozliczanie zagranicznego VAT przez polskich podatników

W sytuacji gdy polski podmiot gospodarczy dokonuje sprzedaży na rzecz kontrahentów zagranicznych, to może być zobowiązany do rozliczenia zagranicznego VAT w innym kraju niż Polska. Taka sytuacja może wystąpić np. w przypadku przemieszczenia własnych towarów do innego państwa członkowskiego UE w celu ich dalszej sprzedaży na terytorium tego państwa, czy w przypadku świadczenia usług, których miejscem opodatkowania jest państwo inne niż Polska.

Polski podmiot może być więc zobowiązany do składania w innym niż Polska kraju deklaracji, wykazując w nich zagraniczny podatek należny z tytułu dokonanych dostaw towarów/świadczonych usług oraz zagraniczny podatek naliczony od zakupu towarów i usług, który – zgodnie z przepisami obowiązującymi w danym państwie – podlega odliczeniu. Różnica powstała pomiędzy zagranicznym podatkiem należnym a podatkiem naliczonym może skutkować:

- koniecznością zapłaty podatku do właściwego zagranicznego organu podatkowego lub
- prawem do uzyskania zwrotu zagranicznego VAT, na zasadach określonych w przepisach obowiązujących w danym państwie.

W sytuacji natomiast, gdy polski podmiot dokonuje wyłącznie zakupów opodatkowanych w innym kraju UE zgodnie z przepisami obowiązującymi w państwie ich nabycia (nie rozlicza zagranicznego VAT), to może ubiegać się o jego zwrot (składając formularz VAT-REF), w trybie właściwym dla danego państwa, w którym podatek został naliczony.

1.2. Zagraniczny VAT – ujęcie w przychodach i kosztach podatkowych

Jak dla celów CIT/PIT traktować zagraniczny VAT?

W ustawach o podatku dochodowym nie ma regulacji, które wskazywałyby, w jaki sposób podatnicy powinni rozliczać zagraniczny VAT. W ustawach tych znajdują się jedynie przepisy określające, jak dla celów CIT/PIT traktować polski VAT.

W odniesieniu do krajowego VAT określono m.in., że:

a) w przypadku sprzedaży towarów/usług:
   - na gruncie CIT – do przychodów podatkowych nie zalicza się należnego podatku od towarów i usług (art. 12 ust. 4 pkt 9 ustawy o PDOP),

– na gruncie PIT – u podatników dokonujących sprzedaży towarów i usług opodatkowanych VAT, za przychód z tej sprzedaży uważa się przychód pomniejszony o należny podatek od towarów i usług (art. 14 ust. 1 ustawy o PDOF),

b) w przypadku zakupu towarów/usług – nie uważa się za koszty uzyskania przychodów podatku od towarów i usług, z tym że jest kosztem uzyskania przychodów m.in. podatek naliczony (art. 16 ust. 1 pkt 46 lit. a) ustawy o PDOP i art. 23 ust. 1 pkt 43 lit. a) ustawy o PDOF):
   – jeżeli podatnik zwolniony jest od podatku od towarów i usług lub nabył towary i usługi w celu wytworzenia albo odprzedaży towarów lub świadczenia usług zwolnionych od podatku od towarów i usług,
   – w tej części, w której zgodnie z przepisami o VAT podatnikowi nie przysługuje obniżenie kwoty lub zwrot różnicy podatku od towarów i usług – jeżeli VAT naliczony nie powiększa wartości środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej.

Unijny podatek od wartości dodanej

Od pewnego czasu organy podatkowe uznają, że unijny podatek od wartości dodanej należy dla celów CIT/PIT traktować analogicznie, jak krajowy VAT. Tak wynika np. z interpretacji indywidualnych Dyrektora KIS z 4 marca 2026 r., nr 0111-KDIB1-2.4010.664.2025.2.EWJ oraz z 17 marca 2025 r., nr 0112-KDIL2-2.4011.923.2024.2.AG. W drugiej z tych interpretacji organ podatkowy stwierdził, że:

Dla Prenumeratorów GOFIN

Interpretacje urzędowe dostępne w serwisie *interpretacje.gofin.pl*

„(…) pojęcie podatku od wartości dodanej obejmuje zarówno „podatek od towarów i usług" obowiązujący na terenie Polski, jak i „podatek od wartości dodanej", o którym mowa w (…) art. 2 pkt 11 ustawy o podatku od towarów i usług, tj. podatek nakładany na terenie państw członkowskich Unii Europejskiej. Z uwagi na brak rozróżnienia między podatkiem od wartości dodanej a podatkiem od towarów i usług, dla celów podatku dochodowego (…) podatek ten powinien podlegać tym samym regulacjom podatkowym przewidzianym w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych co podatek od towarów i usług obowiązujący na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Oznacza to, że rozwiązania zawarte w przepisach ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, dotyczące kosztów uzyskania przychodów, odnoszące się do podatku od towarów i usług, należy odnosić również do podatku od wartości dodanej. (…)"

Tak też wynika z pisma Ministerstwa Finansów przesłanego do naszego Wydawnictwa w dniu 27 czerwca 2019 r.

Przyjmując to podejście należałoby uznać, że gdy polski podatnik rozlicza unijny podatek od wartości dodanej w innym niż Polska kraju UE, to w przypadku:

– **sprzedaży towarów/usług** – przychodem polskiego podatnika jest wartość netto sprzedaży, bez kwoty zagranicznego VAT należnego,
– **zakupu towarów/usług** – kosztem podatkowym jest wartość netto zakupionego towaru/usługi, tj. bez podlegającego odliczeniu zagranicznego VAT.

Podobnie wynika z interpretacji indywidualnych Dyrektora KIS z 9 października 2023 r., nr 0111-KDIB1-1.4010.431.2023.1.BS oraz z 3 czerwca 2024 r., nr 0113-KDIPT2-1.4011.206.2024.3.AP (dotyczącej przychodu podatkowego).

Dodajmy, że również różnica pomiędzy zagranicznym podatkiem należnym a naliczonym (podlegająca odpowiednio wpłacie do zagranicznego urzędu lub zwrotowi z zagranicznego urzędu) nie powinna – przy ww. podejściu – stanowić przychodu ani kosztu podatkowego.

Kwestią budzącą wątpliwości jest to, jak dla celów podatku dochodowego rozliczyć podatek od wartości dodanej w sytuacji, gdy polski nabywca nie rozlicza VAT za granicą, a jedynie dokonuje tam zakupów, otrzymując fakturę z zagranicznym VAT (np. za zakup paliwa do samochodu w zagranicznej podróży służbowej). Wątpliwości wynikają z tego, iż taki podatek nie podlega odliczeniu, może natomiast podlegać zwrotowi na podstawie odrębnych regulacji (VAT-REF). Zapytaliśmy Ministerstwo Finansów o rozliczenie takiego podatku dla celów CIT/PIT, jednak do dnia dzisiejszego nie otrzymaliśmy odpowiedzi na to pytanie. Z interpretacji indywidualnych Dyrektora KIS wynika jednak, że **w przypadku zakupów w innym niż Polska kraju UE podatnicy:**

- **do kosztów uzyskania przychodów mogą zaliczać poniesione wydatki w kwocie netto** (z uwzględnieniem ustawowych wyłączeń i ograniczeń, np. wydatki związane z używaniem samochodów osobowych wykorzystywanych do tzw. celów mieszanych mogą być kosztem podatkowym w ramach limitu 75%),
- **nie zaliczają do przychodów podatkowych otrzymanego zwrotu podatku od wartości dodanej.**

Tak wynika np. z interpretacji indywidualnych Dyrektora KIS z 21 czerwca 2023 r., nr 0114-KDIP3-2.4011.492.2023.2.MT, czy z 25 kwietnia 2023 r., nr 0112-KDIL2-2.4011.169.2023.1.IM. Jak czytamy w pierwszej z tych interpretacji:

„(…) dla celów podatku dochodowego (…) powinien Pan uwzględniać w kosztach uzyskania przychodów wartość faktur dokumentujących poniesione koszty w kwocie netto, gdyż ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych wyklucza możliwość zaliczania do kosztu uzyskania przychodów podatku od towarów i usług oraz tożsamego z nim podatku od wartości dodanej nakładanego na terenie innych państw członkowskich Unii Europejskiej. Analogicznie należy postępować w przypadku przyjętych rozwiązań w ustawie o podatku dochodowym (…) kwestię przychodów podatkowych. (…) jeśli uzyska Pan zwrot podatku od wartości dodanej (podatku VAT) regulowanego przepisami innego państwa członkowskiego, nie będzie on stanowił dla Pana przychodu podatkowego. (…)”

Zagraniczny VAT od transakcji z kontrahentami spoza UE

Inaczej niż wyżej przedstawiono wygląda rozliczenie zagranicznego VAT z krajów trzecich (tj. spoza UE). W takim przypadku uznaje się, że podatek ten podlega odpowiednio zaliczeniu do przychodów i kosztów podatkowych, co oznacza, że przychód/koszt wykazuje się tu w kwocie brutto sprzedaży/zakupu (z uwzględnieniem ustawowych wyłączeń i ograniczeń).

Tak też wynika np. z interpretacji indywidualnej Dyrektora KIS z 29 maja 2026 r., nr 0115-KDIT3.4011.205.2026.3.DP, dotyczącej przychodu „objętego” norweskim VAT, w której organ podatkowy stwierdził, że:

„(…) Podatek VAT nakładany zgodnie z przepisami obowiązującymi na terytorium Norwegii nie może być utożsamiany z polskim podatkiem od towarów i usług ani z podatkiem od wartości dodanej obowiązującym w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej (…).

Wobec tego stwierdzam, że literalna wykładnia (...) przepisów wyklucza możliwość odliczenia podatku rozliczanego w Norwegii. Zatem brak jest podstaw prawnych, aby uzyskane przez Pana przychody, wynikające z faktur dokumentujących wykonanie usługi, pomniejszać o podatek rozliczany na terytorium Norwegii.

(…) Zatem, Pana przychodem jest wynikająca z wystawionych faktur kwota brutto, tj. razem z norweskim podatkiem VAT. (…)”

Podobnie wynika z interpretacji indywidualnych Dyrektora KIS:
– z 4 marca 2026 r., nr 0111-KDIB1-2.4010.664.2025.2.EWJ, dotyczącej zagranicznego VAT zapłaconego w Wielkiej Brytanii w związku ze sprzedażą towarów,
– z 27 czerwca 2022 r., nr 0111-KDIB2-1.4010.175.2022.2.PB, dotyczącej uwzględniania w przychodach/kosztach podatkowych wartości brutto faktur z tytułu sprzedaży i zakupów na terytorium Norwegii; w interpretacji tej organ podatkowy uznał ponadto, że zwrot nadwyżki podatku naliczonego dokonany przez organy podatkowe w Norwegii będzie dla podatnika stanowił przychód, natomiast podatek należny zapłacony do urzędu skarbowego w Norwegii będzie stanowił dla podatnika koszt uzyskania przychodu.

1.3. Ewidencja księgowa zagranicznego VAT

W ustawie o rachunkowości nie ma regulacji, które w sposób szczególny odnosiłyby się do ujmowania w księgach rachunkowych zagranicznego VAT. Biorąc pod uwagę rozliczenie przyjęte dla celów podatku dochodowego, ewidencja księgowa sprzedaży/zakupu towaru czy usługi „objętych" tym podatkiem może przebiegać w przedstawiony poniżej sposób – na przykładzie unijnego podatku od wartości dodanej.

Ewidencja księgowa w jednostce rozliczającej podatek od wartości dodanej za granicą, tj. dokonującej zarówno sprzedaży, jak i zakupu „objętego" ww. podatkiem

1. Faktura dokumentująca sprzedaż towaru/usługi:
   - wartość brutto faktury:
     – **Wn konto 20** „Rozrachunki z odbiorcami";
   - kwota należnego podatku od wartości dodanej:
     – **Ma konto 22-4** „Rozrachunki z tytułu podatku od wartości dodanej";
   - wartość netto faktury:
     – **Ma konto 73-0** „Sprzedaż towarów" lub **konto 70-0** „Sprzedaż usług".
2. Faktura za zakup towaru/usługi za granicą:
   - wartość netto faktury:
     – **Wn konto 30** „Rozliczenie zakupu";
   - kwota podatku od wartości dodanej podlegająca odliczeniu:
     – **Wn konto 22-4**;
   - wartość brutto faktury:
     – **Ma konto 21** „Rozrachunki z dostawcami".
3. Zarachowanie kosztu (np. na przykładzie zakupu usługi, gdy jednostka prowadzi ewidencję kosztów tylko na kontach zespołu 4:
     – **Wn konto 40-2** „Usługi obce",
     – **Ma konto 30**.
4. Wpłata kwoty zagranicznego podatku od wartości dodanej na rachunek bankowy zagranicznego urzędu (gdy występuje kwota do zapłaty):
     – **Wn konto 22-4**,
     – **Ma konto 13-0** „Rachunek bieżący" lub **konto 13-1** „Rachunek walutowy".
5. Zwrot z zagranicznego urzędu skarbowego podatku od wartości dodanej (gdy występuje kwota do zwrotu):
     – **Wn konto 13-0** lub **konto 13-1**,
     – **Ma konto 22-4**.

Ewidencja księgowa w jednostce nierozliczającej VAT w innym kraju UE, a jedynie dokonującej zakupów z zagranicznym VAT

Faktura za zakup towaru/usługi w innym kraju UE może zostać ujęta w księgach rachunkowych w następujący sposób (kwota brutto):

– **Wn konto 30**,
– **Ma konto 21**.

Zaksięgowanie podatku od wartości dodanej (na przykładzie zakupu usługi – w jednostce stosującej ewidencję kosztów tylko na kontach zespołu 4), np. zapisem:

a) gdy jednostka nie jest pewna, czy będzie się ubiegać się o zwrot ww. podatku od wartości dodanej lub w jej ocenie otrzymanie tego zwrotu nie jest pewne:
   – **Wn konto 40-2** „Usługi obce" (w analityce: Podatek od wartości dodanej – NKUP) lub **konto 40-3** „Podatki i opłaty" (w analityce: Podatek od wartości dodanej – NKUP),
   – **Ma konto 30**;
   w sytuacji gdy następnie jednostka uzyska zwrot ww. podatku, to kwotę tego podatku może odnieść na konto pozostałych przychodów operacyjnych, zapisem:
   – **Wn konto 13-0** lub konto **13-1**,
   – **Ma konta 76-0** „Pozostałe przychody operacyjne";
b) gdy jednostka zamierza ubiegać się o zwrot ww. podatku od wartości dodanej i według jej oceny otrzymanie tego zwrot jest praktycznie pewne:
   – **Wn konto 22-4**,
   – **Ma konto 30**.

Z kolei wpływ na rachunek bankowy podatku od wartości dodanej można zaksięgować:

– **Wn konto 13-0** lub **konto 13-1**,
– **Ma konto 22-4**.

Zaznaczamy, że sposób ujęcia w księgach rachunkowych unijnego VAT powinien wynikać z zakładowego planu kont stanowiącego element polityki rachunkowości.

2. Rabat pośredni – skutki podatkowe i ewidencja księgowa

Rabaty pośrednie nie są typowymi rabatami przyznawanymi bezpośredniemu nabywcy towaru. Są one natomiast przyznawane innemu podmiotowi niż ten, który bezpośrednio nabył towary, tj. kolejnemu odbiorcy w łańcuchu dostaw. Rabat pośredni ma miejsce np. wówczas, gdy producent udziela rabatu sprzedawcy detalicznemu, który nabył uprzednio towary od hurtowni (będącej dystrybutorem towaru). W tym artykule przedstawiamy, jak takie rabaty rozliczyć dla celów VAT i podatku dochodowego oraz jak je ująć w księgach rachunkowych – zarówno w podmiocie udzielającym rabatu, jaki i podmiocie go otrzymującym.

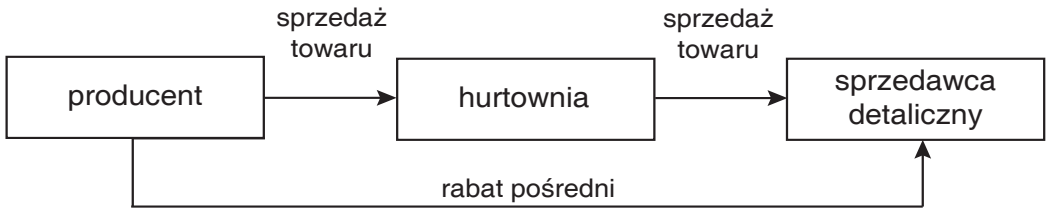

2.1. Udzielenie/otrzymanie rabatu pośredniego – skutki w VAT

Jak dla celów VAT traktować rabat pośredni?

W ustawie o VAT nie ma regulacji, które w sposób szczególny odnosiłyby się do rozliczania rabatów pośrednich, ustawa o VAT nie posługuje się tym pojęciem. W związku z tym kwestią do rozstrzygnięcia jest to, jak takie rabaty traktować dla celów VAT, tj. czy taki rabat należy uznać za wynagrodzenie za jakąś usługę (nie mamy tu z całą pewnością do czynienia z wynagrodzeniem za towar), czy też należy rozliczać jak „typowy" rabat, pomimo iż pomiędzy podmiotem udzielającym rabatu pośredniego a podmiotem otrzymującym rabat nie doszło do „pierwotnej" dostawy towaru.

Organy podatkowe uznają obecnie, że w przypadku rabatów pośrednich nie dochodzi do świadczenia usług przez otrzymującego rabat na rzecz podmiotu go udzielającego. **Rabat ten nie jest więc dokumentowany fakturą. Także podmiot udzielający rabatu pośredniego nie wystawia faktury korygującej na podmiot otrzymujący rabat**, ze względu na to, że pomiędzy tymi podmiotami nie doszło wcześniej do żadnej dostawy – podmiot udzielający rabatu nie wystawił temu odbiorcy wcześniej żadnej faktury.

W związku z powyższym **w praktyce uznaje się, że rabat pośredni jest dokumentowany np. notą księgową (uznaniową/obciążeniową)**. Tak wynika np. z interpretacji indywidualnej Dyrektora KIS z 23 lipca 2026 r., nr 0111-KDIB3-1.4012.389.2026.4.IK. Jak czytamy w tej interpretacji:

„(…) Przepisy krajowe nie określają dokumentu, na podstawie którego podatnik udzielający rabatu lub otrzymujący rabat może go udokumentować. Nie jest w tym przypadku właściwym dokumentem faktura korygująca, jednak nic nie wskazuje, że nie może nim być np. nota księgowa, rabatowa, uznaniowa, obciążeniowa (czy to wystawiona samodzielnie przez udzielającego rabaty, czy też sporządzona przez otrzymującego rabat). Zatem wypłacana przez Państwa premia jako rabat pośredni może zostać udokumentowana innym dokumentem księgowym, np. wskazaną przez Państwa notą uznaniową. (…)"

Przyjmuje się, że kwota rabatu pośredniego jest kwotą brutto, a kwotę VAT ustala się tzw. metodą „w stu".

Korekta VAT w podmiocie udzielającym rabatu

Pomimo, iż udzielenie rabatu pośredniego nie jest dokumentowane przez sprzedawcę fakturą korygującą, lecz np. notą księgową to uznaje się, że podatnik udzielający tego rabatu obniża podstawę opodatkowania o wartość przyznanego rabatu (zgodnie z art. 29a ust. 10 pkt 1 ustawy o VAT, podstawę opodatkowania obniża się o kwoty udzielonych po dokonaniu sprzedaży opustów i obniżek cen). W konsekwencji na skutek udzielenia rabatu pośredniego obniżeniu ulega także kwota VAT należnego. Tak wynika np. z ww. interpretacji indywidualnych Dyrektora KIS z 23 lipca 2026 r. oraz z 26 czerwca 2026 r., nr 0113-KDIPT1-2.4012.405.2026.1.SM. W drugiej z tych interpretacji organ podatkowy stwierdził, że konstrukcja podstawy opodatkowania pozwala zrealizować fundamentalną zasadę neutralności podatku VAT. Ekonomiczny ciężar podatku VAT powinien bowiem, co do zasady, ponosić konsument, a nie podatnik. W ślad zatem za obniżeniem ceny transakcyjnej w formie rabatu powinno następować obniżenie podstawy opodatkowania tej transakcji, aby zachowana została zasada proporcjonalności podatku VAT do ceny towarów i usług. W związku z tym, zdaniem organu podatkowego:

„(…) Rabaty pośrednie wypłacane przez Państwa X stanowią/będą stanowić opusty (obniżki cen) w rozumieniu art. 29a ust. 10 pkt 1 ustawy (o VAT – przyp. red.)*, których udzielenie uprawnia/będzie uprawniało Państwa do obniżenia podstawy opodatkowania VAT oraz podatku należnego z tytułu sprzedaży towarów dokonywanej na rzecz hurtowni. (…)"*

Generalnie uznaje się, że **podatnik udzielający rabatu pośredniego powinien odpowiednio zmniejszyć podstawę opodatkowania i kwotę VAT należnego w okresie rozliczeniowym, w którym faktycznie wypłacił rabat, tj. dokonał transferu środków pieniężnych na konto odbiorcy rabatu.**

Korekta VAT w podmiocie otrzymującym rabat pośredni

U nabywcy przyjmuje się, że otrzymanie rabatu pośredniego wiąże się z korektą („in minus") odliczonego VAT naliczonego, np. na podstawie otrzymanej noty (jak już wskazano, rabat pośredni nie jest dokumentowany fakturą korygującą). Tak wynika np. z interpretacji indywidualnej Dyrektora KIS z 4 lipca 2025 r., nr 0114-KDIP4-3.4012.204.2025.3.DS, w której organ podatkowy stwierdził (odnosząc się do rozliczenia dla celów VAT otrzymanego rabatu pośredniego), że:

„(…) w analizowanej sytuacji (…) mamy do czynienia z pomniejszeniem, czyli odstępstwem od ustalonej ceny towarów (…) przez B, który co prawda nie sprzedaje ich bezpośrednio na rzecz Państwa, ale na podstawie porozumienia bonusowego udziela Państwu bonusu, powoduje to w istocie zwrot części ceny towarów na rzecz Państwa. W przypadku, kiedy otrzymują Państwo zwrot części ceny zakupionego towaru, wówczas u B następuje rzeczywiste obniżenie ceny towaru, gdyż dokonuje on sprzedaży towarów ostatecznie po obniżonej cenie, tj. udziela rabatu pośredniego wypłacając go bezpośrednio Państwu. Tym samym stwierdzić należy, że ww. rabat pośredni, otrzymywany przez Państwa od B, należy uznać za rabat będący obniżką ceny (…), a Państwo posiadają obowiązek obniżenia kwoty podatku naliczonego z tytułu nabycia (…) towarów, z których obrót jest uwzględniany przy ustalaniu podstawy ustalania wysokości ww. rabatu pośredniego. (…)"

Rabat pośredni a KSeF i JPK_VAT

Nota księgowa dokumentująca rabat pośredni nie jest wystawiana przy użyciu KSeF. Tak też wynika np. z interpretacji indywidualnej Dyrektora KIS z 29 kwietnia 2026 r., nr 0114-KDIP4-3.4012.80.2026.2.DS.

Pełna obsługa KSeF w programie DRUKI Gofin - Korzystaj wygodnie!
druki.gofin.pl/ksef

Rabat pośredni wykazuje się natomiast w JPK_VAT z deklaracją na podstawie ww. noty, z oznaczeniem „WEW" oraz „DI" (oznaczenie „DI" dotyczy wszelkich innych dowodów, które nie są fakturą ustrukturyzowaną, elektroniczną lub papierową). Tak wynika np. z interpretacji indywidualnej Dyrektora KIS z 13 lipca 2026 r., nr 0111-KDIB3-3.4012.181.2026.1.MAZ, w której organ podatkowy stwierdził:

„(…) Skoro (…) udzielenie rabatów pośrednich wynika z ilości i wartości przedmiotów nabytych od dealera, to rabaty nie są związane z konkretnymi fakturami, tylko są następstwem skali wzajemnych transakcji. W takim wypadku nota księgowa nie odnosi się bezpośrednio do pojedynczej transakcji dokumentowanej fakturą. Przy tym Państwo wskazali na dwa rodzaje not występujących w przypadku wystąpienia rabatów – noty księgowe wystawiane przez spółkę (noty obciążeniowe) lub wystawiane przez danego importera dokonującego wypłaty rabatu (noty uznaniowe). Noty takie są więc wyrazem wzajemnych rozliczeń wewnętrznych między wnioskodawcą a importerem, odnoszą się do skali dokonanych transakcji nabycia, co oznacza, że takie noty księgowe należy ujmować zarówno jako dowody oznaczone WEW, jak również oznaczone jako DI. (…)"

Powyższe dotyczy zarówno podmiotu udzielającego rabatu pośredniego, jak i go otrzymującego.

2.2. Rozliczenie rabatu pośredniego dla celów CIT/PIT

Skutki w podmiocie udzielającym rabatu

• Udzielenie rabatu pośredniego – korekta przychodu czy koszt podatkowy?

W ustawie o PDOP nie ma przepisów, które w sposób szczególny odnosiłyby się do rozliczania dla celów CIT tzw. rabatu pośredniego. Do niedawna kwestią sporną było to, czy w związku z udzieleniem takiego rabatu podatnik (udzielający rabatu):

– wartość tego rabatu zalicza do kosztów uzyskania przychodów, czy
– koryguje przychód podatkowy.

Choć na przestrzeni lat organy podatkowe prezentowały różne stanowisko w tym zakresie, to obecnie uznają one, że prawidłowe jest drugie z ww. rozwiązań, tj. że **udzielony rabat pośredni podatnik powinien traktować jako obniżkę ceny i skorygować przychód. Nie ma natomiast podstaw do ujmowania wartości tego rabatu w kosztach uzyskania przychodów.** Tak wynika np. z interpretacji indywidualnych Dyrektora KIS z 28 lipca 2026 r., nr 0111-KDIB1-2.4010.232.2026.6.EKB, czy z 27 marca 2025 r., nr 0114-KDIP2-2.4010.47.2025.2.SP. Jak przykładowo czytamy w pierwszej z tych interpretacji:

„(…) w opisanym przypadku mamy do czynienia z pomniejszeniem, czyli odstępstwem od ustalonej ceny towarów przez Państwa, bo choć nie sprzedają Państwo bezpośrednio towarów na rzecz x, to na podstawie odpowiednich indywidualnych ustaleń udzielają Państwo im rabatu w formie bonusu, premii pieniężnej lub zwrotu wartości odpowiadającej uzgodnionemu „rabatowi". Powoduje to w istocie zwrot części ceny towarów dla danych x.

(…) Tak więc przyznawane przez Państwa rabaty będą w istocie bonifikatą (…) w postaci rabatu pośredniego, który obniży wartość dokonanej przez Państwa sprzedaży. Udzielając rabatu pośredniego powinni zatem Państwo dokonać korekty przychodów poprzez ich zmniejszenie. (…)"

• Moment dokonania korekty przychodu

W przypadku korekty przychodów należy mieć na uwadze, że jeżeli korekta przychodu podatkowego:

– nie jest spowodowana błędem rachunkowym lub inną oczywistą omyłką – korekty dokonuje się poprzez zmniejszenie lub zwiększenie przychodów osiągniętych w okresie rozliczeniowym, w którym została wystawiona faktura korygująca lub, w przypadku braku faktury, inny dokument potwierdzający przyczyny korekty (art. 12 ust. 3j ustawy o PDOP),
– jest spowodowana błędem rachunkowym lub inną oczywistą omyłką – korekty należy dokonać wstecz, tj. w okresie rozliczeniowym, w którym wykazano korygowany przychód.

W przypadku udzielenia rabatu pośredniego nie mamy do czynienia z błędem rachunkowym ani z inną oczywistą omyłką. W związku z tym **podatnik udzielający rabatu pośredniego powinien skorygować przychód podatkowy na bieżąco, tj. w okresie rozliczeniowym, w którym został wystawiony dokument potwierdzający udzielenie rabatu (czyli, gdy została wystawiona nota uznaniowa/obciążeniowa)**.

Skutki w podmiocie otrzymującym rabat pośredni

Obecnie uznaje się, że podmiot otrzymujący rabat pośredni nie uzyskuje z tego tytułu przychodu podatkowego. Wartość tego rabatu uwzględnia on natomiast w kosztach uzyskania przychodów, odpowiednio korygując te koszty. Korekty tej dokonuje się

w okresie rozliczeniowym, w którym podatnik otrzymał stosowny dokument (np. notę) potwierdzający otrzymanie rabatu (zob. art. 15 ust. 4i ustawy o PDOP i art. 22 ust. 7c ustawy o PDOF). Tak uznał Dyrektor KIS np. w interpretacji indywidualnej z 9 kwietnia 2024 r., nr 0111-KDIB1-3.4010.73.2024.1.AN. Jak czytamy w tej interpretacji:

„(…) Wnioskodawca (…) otrzymując bonus (rabat pośredni), powinien (...) obniżyć koszty uzyskania przychodu, ponieważ przyznany rabat obniża faktycznie koszty zakupu towaru.

(…) w sytuacji otrzymania rabatu pośredniego należy skorygować koszty uzyskania przychodów poprzez zmniejszenie kosztów uzyskania przychodów poniesionych w okresie rozliczeniowym, w którym została otrzymana faktura korygująca, lub w przypadku braku faktury inny dokument potwierdzający przyczyny korekty. (…)"

W jakiej wysokości korygować przychody/koszty podatkowe – brutto czy netto?

W przypadku „zwykłych" rabatów dokumentowanych fakturą korygującą zarówno przychody, jak i koszty podatkowe są korygowane generalnie o wartość netto rabatu. W naszej opinii, analogicznie powinno być w przypadku rabatów pośrednich, dokumentowanych np. notą księgową. Tak też wynika np. z interpretacji indywidualnej Dyrektora KIS z 24 marca 2023 r., nr 0114-KDIP2-2.4010.58.2023.3.RK, dotyczącej korekty kosztów podatkowych w związku z otrzymaniem rabatu pośredniego. Jak stwierdził organ podatkowy:

„(…) w związku z otrzymaniem rabatu dodatkowego spółka będzie zobowiązana do korekty kosztów podatkowych w kwocie netto rabatu dodatkowego (w kwocie wykazanej w nocie uznaniowej w wartości netto, lub w kwocie wykazanej w nocie uznaniowej pomniejszonej o kwotę o jaką Wnioskodawca będzie zobowiązany zmniejszyć podatek naliczony VAT wyliczoną wg metody „w stu" w przypadku, gdy w nocie uznaniowej rabat dodatkowy zostanie wykazany bez podziału na wartość netto i wartość podatku VAT). (…)"

W praktyce można spotkać także odmienny pogląd, zgodnie z którym podatnik otrzymujący rabat powinien skorygować koszty uzyskania przychodów o kwotę brutto wykazaną w nocie księgowej. Tak uznał Dyrektor KIS w ww. interpretacji indywidualnej z 9 kwietnia 2024 r. jako argument podając, że podatnik otrzymuje całą kwotę brutto wskazaną w ww. nocie oraz że obniżeniu podlega kwota łącznej należności za sprzedane towary. W naszej opinii, takie podejście nie znajduje jednak uzasadnienia.

2.3. Ewidencja księgowa rabatu pośredniego

W ustawie o rachunkowości nie ma regulacji, które w sposób szczególny odnosiłyby się do ujmowania rabatu pośredniego w księgach rachunkowych. W celu uniknięcia rozbieżności pomiędzy rozliczeniem podatkowym a bilansowym, można przyjąć analogiczne rozwiązania jak dla celów CIT/PIT uznając, że:

- udzielenie rabatu pośredniego powoduje korektę przychodów bilansowych w kwocie netto udzielonego rabatu,
- otrzymanie rabatu pośredniego skutkuje korektą kosztów bilansowych (o ile towary/usługi „objęte" rabatem zostały uwzględnione w kosztach bilansowych), w kwocie netto otrzymanego rabatu.

Ewidencja księgowa ww. rabatu może przebiegać w przedstawiony poniżej sposób (na podstawie noty księgowej).

Rabat pośredni – w jednostce udzielającej rabatu

Zaksięgowanie noty dokumentującej udzielony rabat pośredni:

a) wartość rabatu netto:

– **Wn konto 70-0** „Sprzedaż produktów" albo **konto 73-0** „Sprzedaż towarów",

b) zmniejszenie kwoty VAT należnego:
– **Wn konto 22-2** „Rozrachunki z urzędem skarbowym z tytułu VAT należnego”,
c) wartość brutto rabatu:
– **Ma konto 20** „Rozrachunki z odbiorcami”.

Wypłata rabatu na rachunek bankowy odbiorcy rabatu:
– **Wn konto 20**,
– **Ma konto 13-0** „Rachunek bieżący”.

Rabat pośredni – w jednostce otrzymującej rabat

Zaksięgowanie noty dokumentującej otrzymany rabat pośredni (zakładając, że towary „objęte” rabatem zostały już sprzedane/materiały zostały zużyte):
a) wartość brutto rabatu:
– **Wn konto 21** „Rozrachunki z dostawcami”,
b) zmniejszenie kwoty VAT naliczonego:
– **Ma konto 22-1** „VAT naliczony i jego rozliczenie”,
c) kwota netto rabatu:
– **Ma konto 73-1** „Wartość sprzedanych towarów w cenach zakupu (nabycia)” lub **konto 40-1** „Zużycie materiałów i energii” albo odpowiednie **konto zespołu 5**.

IV. PODATEK VAT

Poniższe wyjaśnienia dotyczą przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 r. poz. 775; ost. zm. w Dz. U. z 2026 r. poz. 846), zwanej dalej „ustawą o VAT”.

1. Zasady ujmowania w JPK_VAT faktur ustrukturyzowanych wystawionych z błędnym NIP nabywcy – interpretacja KIS

Jeżeli fakturę ustrukturyzowaną wystawiono omyłkowo na niewłaściwego nabywcę, podatnik powinien wystawić fakturę korygującą „do zera” oraz nową fakturę ustrukturyzowaną na rzecz właściwego nabywcy. Zarówno faktura korygująca, jak i nowa faktura sprzedaży powinny być ujęte w JPK_VAT w tym samym okresie rozliczeniowym, w którym została wykazana pierwotna faktura ustrukturyzowana.

(interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 28 lipca 2026 r., nr 0114-KDIP4-1.4012.375.2026.1.PS)

Stan faktyczny

Spółka (czynny podatnik VAT) wykonywała czynności podlegające opodatkowaniu VAT i od dnia 1 kwietnia 2026 r. wystawiała faktury ustrukturyzowane za pośrednictwem KSeF. Spółka zakładała, że w toku prowadzonej działalności mogą wystąpić sytuacje, w których dokona dostawy towarów lub świadczenia usług na rzecz określonego podatnika (dalej: Podmiot A), jednak wskutek omyłki wystawi fakturę ustrukturyzowaną wskazując dane

(w tym NIP) innego podmiotu (dalej: Podmiot B). Spółka zamierzała skorygować ten błąd poprzez:

– wystawienie faktury korygującej do pierwotnej faktury ustrukturyzowanej wystawionej na Podmiot B, skutkującej wyzerowaniem wartości wykazanych na tej fakturze (tzw. faktura korygująca „do zera") oraz
– wystawienie nowej faktury ustrukturyzowanej dokumentującej tę samą transakcję na rzecz właściwego nabywcy, tj. Podmiotu A.

W związku z powyższym spółka zapytała, czy będzie uprawniona do wykazania dla celów VAT zarówno faktury korygującej, jak i nowej faktury sprzedażowej w tym samym okresie rozliczeniowym, tj. w miesiącu, w którym została wykazana pierwotna faktura ustrukturyzowana.

Stanowisko organu podatkowego

Organ podatkowy przypomniał, że faktury są dokumentami o charakterze sformalizowanym i muszą być wystawione zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa. Prawidłowość materialnoprawna faktury zachodzi zaś, jeżeli odzwierciedla ona prawdziwe zdarzenie gospodarcze. Oznacza to, że nie można uznać za prawidłową fakturę, gdy sprzecznie z jej treścią wskazuje ona zdarzenie gospodarcze, które w ogóle nie zaistniało. Elementy formalne mają wyłącznie znaczenie dowodowe i jedynie braki merytoryczne faktury mogą wywołać skutek materialny w postaci zmian w przedmiocie lub podstawie opodatkowania, a także doprowadzić do niewłaściwego określenia wysokości podatku.

Organ podkreślił, że ze względu na uwarunkowania Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF) prawidłowe wskazanie NIP nabywcy (wymagane przez art. 106e ust. 1 pkt 5 i pkt 26 ustawy o VAT) jest niezwykle istotne dla prawidłowego przesłania faktury ustrukturyzowanej, w tym udostępnienia tej faktury właściwemu kontrahentowi w systemie. System ten nie sprawdza bowiem poprawności danych kontrahenta. **Jeśli więc na fakturze ustrukturyzowanej podany zostanie błędny NIP, to faktura ustrukturyzowana, po jej prawidłowym przetworzeniu w systemie KSeF, z błędnym NIP nabywcy (pomyłka w NIP bądź NIP w całości nieprawidłowy) będzie dostępna w tym systemie. Fakturę taką otrzyma zatem podmiot o wskazanym na tej fakturze NIP. Tym samym taka faktura nie będzie prawidłowo dokumentowała sprzedaży oraz nie dotrze do nabywcy, na rzecz którego dokonano sprzedaży.** Dyrektor KIS wyjaśnił, że prawidłowym rozwiązaniem w takich sytuacjach jest wystawienie faktury korygującej „do zera" dla błędnego kontrahenta i nowej faktury ustrukturyzowanej dla właściwego nabywcy (z poprawnym NIP).

Co jednak istotne, **wprowadzenie obowiązkowego fakturowania w systemie KSeF nie zmienia zasad związanych z korygowaniem uprzednio złożonych plików JPK_VAT przez podatników.** Techniczne rozwiązania tego systemu nie powinny mieć więc wpływu na moment wykazywania faktur korygujących w KSeF w pliku JPK_VAT. W analizowanej sprawie przyczyna zaistnienia korekty wystawionej faktury ustrukturyzowanej (podanie błędnego NIP) będzie miała miejsce w momencie wystawienia tej faktury. Wystawienie faktury korygującej będzie wynikać z błędu popełnionego przez spółkę przy dokumentowaniu sprzedaży. Ponadto w tym przypadku faktura ustrukturyzowana pierwotna nie dokumentuje dokonanej sprzedaży, gdyż wskazano błędny NIP nabywcy. Ostatecznie organ uznał, że:

„(…) W sytuacji gdy korekta spowodowana jest przyczynami istniejącymi już w momencie wystawienia faktury pierwotnej, to powinna ona zostać rozliczona w deklaracji podatkowej za okres, w którym została wykazana pierwotna faktura ustrukturyzowana. Powinni więc Państwo rozliczyć dokonaną sprzedaż zgodnie z momentem powstania obowiązku podatkowego dla danej sprzedaży.

W konsekwencji, w przypadku wystawienia faktury korygującej „do zera" do faktury ustrukturyzowanej wystawionej omyłkowo na niewłaściwego nabywcę oraz wystawienia nowej faktury ustrukturyzowanej na rzecz właściwego nabywcy, są Państwo uprawnieni do wykazania dla celów VAT zarówno faktury korygującej, jak i nowej faktury sprzedażowej w tym samym okresie rozliczeniowym, tj. w miesiącu, w którym została wykazana pierwotna faktura ustrukturyzowana. (…)"

2. Czy stawka VAT na wodę butelkowaną zostanie obniżona? – odpowiedź na interpelację poselską

Pytanie w interpelacji poselskiej

Autora interpelacji poselskiej nr 18043 zainteresowała kwestia nieuzasadnionych różnic w stawkach VAT na wodę i napoje. Podkreślił on, że obowiązujący system stawek VAT prowadzi do zróżnicowania, które trudno racjonalnie uzasadnić, gdyż czysta woda butelkowana jest – co do zasady – objęta stawką VAT w wysokości 23%, dostarczanie wody za pośrednictwem sieci wodociągowej podlega stawce 8%, natomiast wybrane napoje bezalkoholowe, w których udział masowy soku owocowego, warzywnego lub owocowo-warzywnego wynosi co najmniej 20% składu surowcowego, korzystają ze stawki 5%. Powyższe oznacza, że najprostszy napój, niezawierający dodanego cukru, środków słodzących ani aromatów, jest opodatkowany mniej korzystnie niż część napojów przetworzonych. W interpelacji czytamy:

„(…) Zróżnicowania tego nie sposób rozpatrywać wyłącznie jako technicznej kwestii klasyfikacji towarów. Ma ono znaczenie dla polityki zdrowotnej państwa, wpływa na wydatki gospodarstw domowych oraz budzi wątpliwości co do spójności działań podejmowanych w celu ograniczania otyłości, cukrzycy i nadmiernego spożycia cukru.

Dostęp do wody ma szczególne znaczenie podczas fal upałów. Dzieci, osoby starsze, osoby przewlekle chore oraz osoby przyjmujące niektóre leki są szczególnie narażone na skutki wysokich temperatur i odwodnienia. Organy administracji publicznej same zalecają w takich okresach regularne picie wody i zapewnienie osobom szczególnie narażonym stałego dostępu do płynów.

Prawo Unii Europejskiej dopuszcza stosowanie obniżonej stawki VAT do dostawy wody. Dostawa wody została wymieniona w załączniku III do dyrektywy Rady 2006/112/WE jako jedna z kategorii, wobec których państwa członkowskie mogą stosować stawki obniżone. (…)"

W związku z powyższym w interpelacji zapytano m.in., czy Ministerstwo Finansów (dalej: MF) rozważa objęcie stawką 5% VAT czystej wody (niezawierającej dodatku cukru, innego środka słodzącego ani aromatu), klasyfikowanej w CN 2201 i czy poprze projekt ustawy wprowadzający jednolitą stawkę 5% na czystą wodę, niezależnie od tego, czy jest ona oferowana w opakowaniu, czy dostarczana za pośrednictwem sieci wodociągowej.

Stanowisko Ministerstwa Finansów

W dniu 23 lipca 2026 r. MF udzieliło odpowiedzi na ww. interpelację (znak sprawy: PT1.054.17.2026). Wprawdzie MF wskazało, że na chwilę obecną nie przewiduje się zmian w tym zakresie, ale też nie wyklucza w przyszłości wprowadzenia obniżenia stawki VAT na wodę butelkowaną. W odpowiedzi wyjaśniono, że ewentualne działania w tym zakresie będą mogły zostać podjęte, zaś odpowiednie rozwiązania wdrożone, gdy tylko znajdzie się przestrzeń w budżecie do ich sfinansowania. Należy bowiem mieć na uwadze, że podatki stanowią podstawowe źródło finansowania zadań publicznych, w szczególności podatek VAT jest jednym z najważniejszych źródeł dochodów budżetu państwa i dlatego decyzje dotyczące

rezygnacji z części wpływów podatkowych powinny być podejmowane z dużą ostrożnością, przy uwzględnieniu zarówno potrzeb finansowania wydatków publicznych, jak i możliwości budżetowych państwa. W odpowiedzi czytamy:

„(…) Ewentualne obniżenie stawki VAT na wodę wiązałoby się z istotnymi konsekwencjami dla finansów publicznych. W obecnych uwarunkowaniach fiskalnych, obejmujących m.in. zwiększone wydatki państwa, w szczególności na obronność oraz objęcie Polski procedurą nadmiernego deficytu, wszelkie propozycje zmian w zakresie stawek VAT wymagają szczegółowej analizy. Powinna ona obejmować ocenę wpływu projektowanych rozwiązań zarówno na konsumentów i poszczególnych uczestników rynku, jak i na gospodarkę jako całość, ze szczególnym uwzględnieniem skutków dla strony dochodowej i wydatkowej budżetu państwa. Dopiero kompleksowa ocena tych aspektów może stanowić podstawę do podejmowania decyzji dotyczących ewentualnych zmian w wysokości stawek VAT. (…)”

W świetle powyższego **nic nie wskazuje na to, aby w najbliższym czasie stawka VAT na wodę butelkowaną została obniżona**.

3. Odpowiedzi na pytania Czytelników

3.1. Faktura pro forma a zapłata w MPP – w realiach KSeF

✉ ***Jestem czynnym podatnikiem VAT. Kupuję towary objęte obowiązkiem stosowania mechanizmu podzielonej płatności. Otrzymuję faktury pro forma i na ich podstawie wpłacam zaliczkę ma poczet tych zakupów. Zapłatę reguluję z zastosowaniem MPP. Co będę musiał wskazać w komunikacie przelewu od 1 stycznia 2027 r., skoro faktury pro forma nie są wystawiane w KSeF, więc nie posiadają numeru KSeF? Gdy zapłacę należność z faktury pro forma w MPP (i nie podam numeru KSeF faktury) poniosę negatywne konsekwencje, takie jak za zapłatę bez MPP?***

W sytuacji opisanej w pytaniu podatnik (nabywca) będzie zobowiązany wpisywać w komunikacie przelewu wyraz „zaliczka”. Takie postępowanie będzie zgodne z przepisami i nie wywoła negatywnych skutków dla nabywcy.

Faktura pro forma

Z ustawy o VAT wynika, że:

– **faktura** to dokument w postaci papierowej lub w postaci elektronicznej zawierający dane wymagane ustawą i przepisami wydanymi na jej podstawie,
– **faktura elektroniczna** to faktura w postaci elektronicznej wystawiona i otrzymana w dowolnym formacie elektronicznym,
– **faktura ustrukturyzowana** to faktura wystawiona przy użyciu KSeF wraz z przydzielonym numerem identyfikującym tę fakturę w tym systemie.

Dokument nazywany fakturą pro forma nie jest dokumentem przewidzianym w ustawie VAT. Jest to dokument wystawiany w obrocie gospodarczym i jego celem może być np. potwierdzenie złożenia oferty czy przyjęcia zamówienia do realizacji. Wyraźne oznaczenie tego dokumentu wyrazami pro forma powoduje, że nie można przypisać mu waloru faktury w rozumieniu ustawy o VAT, gdyż podmiot wystawiający taki dokument jednoznacznie wskazuje, że nie jest to faktura. Wystawienie tego dokumentu nie zwalnia podatnika z obowiązku wysta-

wienia faktury dokumentującej dokonanie dostawy towaru lub wykonanie usługi albo otrzymanie całości lub części należności przed dostawą lub wykonaniem usługi. Faktura pro forma nie stanowi także dla kontrahenta podstawy do odliczenia wskazanego w nim VAT. Tak wyjaśnił Dyrektor KIS m.in. w interpretacjach indywidualnych z 14 lutego 2024 r., nr 0113-KDIPT1-3.4012.807.2023.1.OS i z 9 maja 2025 r., nr 0113-KDIPT1-2.4012.92.2025.2.KW.

Mechanizm podzielonej płatności

Mechanizm podzielonej płatności (dalej: MPP) to sposób zapłaty za nabyte towary lub usługi, który polega na tym, że zapłata kwoty odpowiadającej całości albo części kwoty podatku wynikającej z otrzymanej faktury jest dokonywana na rachunek VAT. Natomiast zapłata całości albo części kwoty odpowiadającej wartości sprzedaży netto wynikającej z otrzymanej faktury dokonywana jest na rachunek bankowy albo na rachunek w SKOK, dla których jest prowadzony rachunek VAT, albo jest rozliczana w inny sposób. Zapłaty z zastosowaniem tego mechanizmu należy dokonywać w złotych polskich przy użyciu komunikatu przelewu udostępnionego przez bank lub SKOK.

Obowiązek stosowania MPP występuje przy dokonywaniu płatności za nabyte towary lub usługi wymienione w załączniku nr 15 do ustawy o VAT, udokumentowane fakturą, w której kwota należności ogółem przekracza kwotę 15.000 zł lub jej równowartość wyrażoną w walucie obcej. Do przeliczania na złote kwot wyrażonych w walucie obcej stosuje się zasady przeliczania kwot stosowane w celu określenia podstawy opodatkowania. W pozostałych przypadkach stosowanie MPP jest możliwe, ale nie jest obowiązkowe.

MPP (obowiązkowy lub dobrowolny) stosuje się odpowiednio do płatności, o których mowa w art. 19a ust. 8 ustawy o VAT (tj. do regulowania zaliczek).

Z przepisów wynika ponadto, że sprzedawca wystawiający fakturę objętą obowiązkowym MPP musi ją oznaczyć adnotacją „mechanizm podzielonej płatności". Należy jednak podkreślić, że obowiązek zapłaty w ramach MPP nie jest uzależniony od tego, czy na fakturze zawarto takie oznaczenie. Zatem nawet jeżeli sprzedawca nie dopełnił tego obowiązku, nabywca musi zastosować MPP (jeżeli są spełnione ustawowe warunki ku temu). Nabywca nie może więc polegać wyłącznie na informacjach od sprzedawcy, który może chcieć uniknąć zapłacenia mu w MPP, tylko musi samodzielnie analizować, jakie towary lub usługi nabył i czy wiążą się z tym dla niego określone obowiązki.

Brak uregulowania należności w MPP – dodatkowe zobowiązanie podatkowe

Jeżeli pomimo istniejącego obowiązku, nabywca nie dokona płatności z zastosowaniem MPP, naczelnik urzędu skarbowego lub naczelnik urzędu celno-skarbowego ustali dodatkowe zobowiązanie podatkowe, w wysokości odpowiadającej 30% kwoty podatku przypadającej na nabyte towary lub usługi wymienione w załączniku nr 15 do ustawy o VAT, wykazane na fakturze, której dotyczy płatność. W stosunku do osób fizycznych, które za ten sam czyn ponoszą odpowiedzialność za wykroczenie skarbowe albo za przestępstwo skarbowe, dodatkowego zobowiązania podatkowego nie ustala się. Jednocześnie istnieje możliwość uniknięcia ww. sankcji, pod warunkiem że dostawca lub usługodawca rozliczy całą kwotę podatku wynikającą z faktury, która została zapłacona z naruszeniem MPP. Powyższe wynika z art. 108a ust. 7 i 8 ustawy o VAT.

Faktura pro forma a MPP

Wprawdzie faktura pro forma nie jest fakturą, o której mowa w ustawie o VAT, ale zapłatę wynikającej z niej kwoty można traktować jako zapłatę zaliczki i tym samym może wystą-

pić obowiązek zastosowania MPP. Tak wynika z interpretacji indywidualnej Dyrektora KIS z 3 lipca 2025 r., nr 0114-KDIP1-1.4012.458.2025.1.MM, w której czytamy:

„(...) gdy otrzymają Państwo „fakturę pro forma", która zawiera usługi bądź towary wymienione w załączniku nr 15 do ustawy o VAT, mają Państwo obowiązek zapłaty zaliczki na poczet przyszłej dostawy towarów i usług metodą podzielonej płatności, o której mowa w art. 108a ust. 1 ustawy VAT. Tym samym dokonując płatności z wykorzystaniem mechanizmu podzielonej płatności zyskują Państwo ochronę przed sankcjami wynikającymi z K.k.s. oraz z art. 108a ust. 7 ustawy o VAT. (...)"

Obowiązek podawania numeru faktury w przelewie

Zapłata z zastosowaniem MPP dokonywana jest przy użyciu komunikatu przelewu udostępnionego przez bank lub SKOK, przeznaczonego do dokonywania płatności w MPP. Obecnie, w komunikacie tym podatnik wskazuje:

- kwotę odpowiadającą całości albo części kwoty podatku wynikającej z faktury, która ma zostać zapłacona w MPP,
- kwotę odpowiadającą całości albo części wartości sprzedaży brutto,
- numer faktury, w związku z którą dokonywana jest płatność (lub – w przypadku zapłaty zaliczki – wyraz „zaliczka"),
- numer, za pomocą którego dostawca towaru lub usługodawca jest zidentyfikowany na potrzeby podatku.

Natomiast **dokonując zapłaty z zastosowaniem MPP od 1 stycznia 2027 r. w przypadku faktury ustrukturyzowanej w komunikacie przelewu trzeba będzie podawać numer identyfikujący tę fakturę w KSeF, a w przypadku faktury papierowej/elektronicznej – numer faktury.** Pisaliśmy na ten temat w BI nr 21 z 20 lipca 2026 r. **Nie ulegnie natomiast zmianie zasada wpisywania w komunikacie przelewu wyrazu „zaliczka" (zamiast numeru faktury lub numeru KSeF).**

Podsumowanie

Faktury pro forma nie stanowią faktur w rozumieniu ustawy o VAT i dlatego nie przewidziano ich wystawiania w ramach KSeF. Skoro jednak zapłatę dokonywaną z faktur pro forma należy traktować jak zaliczkę, to w komunikacie przelewu trzeba będzie od 1 stycznia 2027 r. (tak jak obecnie) wpisywać wyraz „zaliczka". Takie postępowanie będzie zgodne z przepisami i nie wywoła negatywnych skutków dla nabywcy przewidzianych dla zapłaty bez MPP, skoro dokona on zapłaty w tym mechanizmie.

3.2. Faktura ustrukturyzowana – korygowanie nazwy sprzedanego towaru

✉ ***Jestem czynnym podatnikiem VAT. Wystawiłem fakturę ustrukturyzowaną, w której pomyliłem nazwę sprzedanego towaru (nie zmienia się cena ani stawka VAT). Kontrahent zauważył błąd. Czy powinienem wystawić w KSeF fakturę korygującą in minus „do zera" i następnie wystawić nową fakturę?***

Nie. W sytuacji opisanej w pytaniu należy wystawić fakturę korygującą jedynie w zakresie błędnych danych, tj. nazwy towaru.

Faktura to jeden z podstawowych dokumentów wystawianych w celu udokumentowania sprzedaży towaru/usługi lub otrzymanej zaliczki. Faktura jest dokumentem sformalizowanym, potwierdzającym zaistnienie określonego zdarzenia gospodarczego, który powinien spełniać szereg wymogów przewidzianych przepisami prawa. Faktura ustrukturyzowana jest zaś szczególnym rodzajem faktury. Jest ona wystawiana przy użyciu KSeF wraz z przydzielonym numerem identyfikującym tę fakturę w tym systemie. Fakturę ustrukturyzowaną można wystawić bezpośrednio przy użyciu komercyjnych programów finansowo-księgowych podatnika. Nadmieniamy, że w naszym programie DRUKI Gofin uruchomiono nową funkcjonalność w module KSeF umożliwiającą kompleksową obsługę e-faktur w ramach KSeF.

Szczegółowe dane, jakie powinna zawierać faktura, zostały określone w art. 106e ustawy o VAT. Należą do nich m.in.: nazwa (rodzaj) towaru lub usługi, miara i ilość (liczba) dostarczonych towarów lub zakres wykonanych usług oraz dane liczbowe (cena jednostkowa netto, wartość sprzedaży netto, kwota VAT itd.).

Natomiast jeśli po wystawieniu faktury stwierdzono pomyłkę w jakiejkolwiek pozycji faktury, to sprzedawca wystawia fakturę korygującą. Faktury korygujące służą zatem do poprawiania wszystkich elementów faktury pierwotnej, tj. nie tylko danych liczbowych, ale również elementów identyfikujących strony transakcji, numeru dokumentu, czy nazwy towaru/usługi. W przypadku korekt niewpływających na wartość podstawy opodatkowania i kwotę podatku w fakturze korygującej należy wskazać prawidłową treść korygowanych pozycji.

W sytuacji opisanej w pytaniu podatnik powinien wystawić fakturę korygującą wskazując prawidłową treść korygowanej pozycji, czyli nazwę towaru. Wystawienie faktury korygującej do „zera" i nowej faktury byłoby nieprawidłowe. Taką fakturę trzeba wystawić w KSeF m.in. w przypadku wskazania błędnego NIP nabywcy (z uwagi na uwarunkowania systemu). Stanowisko to znajduje potwierdzenie w informacji przekazanej do mediów na zapytanie dziennikarzy z 28 kwietnia 2026 r. (zamieszczonej na stronie internetowej eureka.mf.gov.pl; ID 689874). Ministerstwo Finansów wyjaśniło w niej m.in., że:

„(...) W celu zachowania systematyki wystawiania faktury i realizowania prawidłowych obowiązków wynikających z ustawy VAT w przypadku wystawiania błędnej faktury należy wystawić w KSeF fakturę korygującą. Jeśli plik xml został wysłany do KSeF, przyjęty w systemie i końcowo fakturze został nadany numer identyfikujący ją w KSeF, oznacza to, że faktura weszła do obrotu prawnego. Zerowanie jest stosowane w przypadku błędnego NIP-u nabywcy, gdy np. faktura trafiła do innego podmiotu. Schemat akceptowany przez organy polega na wystawieniu kolejno: faktury pierwotnej, następnie faktury korygującej „do zera" odnoszącej się do błędnych danych oraz na końcu nowej faktury pierwotnej wystawionej na prawidłowego nabywcę. Należy podkreślić, że ***zerowanie nie jest instytucją prawa podatkowego. Jest dopuszczalne wyłącznie wtedy, gdy nie da się osiągnąć prawidłowego rezultatu jedną korektą, jednak nadużywanie zerowania przy drobnych błędach formalnych może zostać zakwestionowane*** (podkreśl. red.). *(...)"*

3.3. Zatrzymanie części płatności, gdy nie doszło do wykonania usługi z winy klienta – skutki w VAT i PIT

✉ ***Prowadzę gabinet psychoterapii. Korzystam ze zwolnienia z VAT i z kasy fiskalnej. Opodatkowuję przychody ryczałtem ewidencjonowanym. Otrzymuję płatności za wizyty „z góry". Jeżeli klient nie przyjdzie na umówioną wizytę, wówczas zatrzymuję część otrzymanej kwoty. Czy zatrzymane kwoty wpłyną na limit zwolnienia z kasy i limit zwolnienia z VAT? Czy ww. kwoty stanowią przychód z działalności gospodarczej podlegający ujęciu w ww. ewidencji przychodów?***

W sytuacji opisanej w pytaniu kwota zatrzymana przez podatnika, która nie podlega opodatkowaniu VAT z uwagi na jej cechy odszkodowawcze, nie ma wpływu na limit podmiotowego zwolnienia z VAT oraz limit zwolnienia z kasy.
Zatrzymana część otrzymanej wcześniej płatności, na moment zatrzymania tej kwoty, rodzi u podatnika przychód z działalności gospodarczej podlegający ujęciu w ewidencji przychodów.

Zwolnienie z VAT

Zgodnie z art. 113 ustawy o VAT, zwolniona od podatku jest sprzedaż dokonywana przez podatników, u których wartość sprzedaży nie przekroczyła łącznie w poprzednim (ani bieżącym) roku podatkowym kwoty 240.000 zł. Jest to tzw. podmiotowe zwolnienie z VAT.

Do limitu ww. zwolnienia nie wlicza się m.in. kwoty podatku oraz czynności wymienionych w art. 113 ust. 2 ww. ustawy, tj. m.in. odpłatnej dostawy towarów i odpłatnego świadczenia usług zwolnionych od podatku na podstawie art. 43 ust. 1 lub przepisów wydanych na podstawie art. 82 ust. 3 (z pewnymi wyjątkami). Do limitu tego nie wlicza się zatem niektórych usług w zakresie opieki medycznej, służących profilaktyce, zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu i poprawie zdrowia (patrz: art. 43 ust. 1 pkt 18-19a ww. ustawy). Skoro jednak podatnik pyta o podmiotowe zwolnienie z VAT, to zakładamy, że nie przysługuje mu żadne ze zwolnień przedmiotowych.

Zwolnienie kasy rejestrującej

Zasady zwolnienia z obowiązku ewidencjonowania w kasie rejestrującej sprzedaży na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych (dalej: osób prywatnych) uregulowano z kolei w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 17 grudnia 2024 r. w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących (Dz. U. poz. 902 ze zm.).

Z przepisów wynika, że zwalnia się z obowiązku prowadzenia ewidencji w danym roku podatkowym, niedłużej jednak niż do 31 grudnia 2027 r. m.in. podatników, u których wartość sprzedaży dokonanej na rzecz osób prywatnych w poprzednim roku podatkowym nie przekroczyła kwoty 20.000 zł. Zwolnienie to traci moc po upływie dwóch miesięcy następujących po miesiącu, w którym wartość sprzedaży podatnika dokonanej na rzecz ww. osób przekroczyła kwotę 20.000 zł.

Wprawdzie Czytelnik pyta o zwolnienie z kas z uwagi na limit sprzedaży, ale zaznaczamy, że rozporządzenie przewiduje także zwolnienia przedmiotowe (niezależne od wielkości sprzedaży). W przypadku usług istnieje możliwość skorzystania np. ze zwolnienia z kas z uwagi na formę zapłaty. Świadczenie usług na rzecz osób prywatnych jest zwolnione z ewidencjonowania w kasie, jeżeli świadczący usługę otrzyma w całości zapłatę za wykonaną czynność za pośrednictwem poczty, banku lub SKOK (odpowiednio na rachunek bankowy podatnika lub na rachunek podatnika w SKOK, której jest członkiem), a z ewidencji i dowodów dokumentujących zapłatę jednoznacznie wynika, jakiej konkretnie czynności dotyczyła.

Należy także pamiętać, że niektóre czynności nie mogą korzystać z ww. zwolnień. Dotyczy to np. usług w zakresie opieki medycznej świadczonych przez lekarzy i lekarzy dentystów (z wyłączeniem usług świadczonych przez osoby wymienione w poz. 51 załącznika do rozporządzenia, tj. świadczonych osobiście przez osoby niewidome posiadające orzecze-

nie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, które prowadzą samodzielnie działalność gospodarczą lub zatrudniają pracowników niewidomych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności).

Zaliczka a limity zwolnienia z VAT i kasy

Przy ustalaniu limitu wartości sprzedaży na potrzeby zwolnienia z VAT i kasy należy brać pod uwagę nie tylko wartość faktycznie dokonanych dostaw/wykonanych usług, ale także przyjęte zaliczki, zadatki czy inne należności na poczet przyszłych czynności (np. zapłata „z góry"), które na gruncie podatku VAT – co do zasady – powodują powstanie obowiązku podatkowego. Uznać należy, że otrzymana zaliczka nie stanowi odrębnej czynności podlegającej opodatkowaniu, lecz jest integralnie związana z transakcją, na poczet której została uiszczona. Co do zasady, otrzymana zaliczka wpływa zatem na limit zwolnienia z kasy rejestrującej i limit zwolnienia z VAT.

W tym miejscu warto jednak wskazać, że w przypadku zwrotu zaliczki w okresie 2 miesięcy od przekroczenia limitu 20.000 zł (po upływie których podatnik jest zobowiązany ewidencjonować sprzedaż w kasie) podatnik ma nadal prawo do zwolnienia z kasy (patrz: interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Bydgoszczy z 29 sierpnia 2013 r., nr ITPP1/443-494/13/AJ). Niestety nie wiadomo, czy tak korzystne stanowisko organy podatkowe zajęłyby w przypadku zwolnienia z VAT, gdyż podatnik ma obowiązek opodatkować VAT czynność, którą przekracza limit 240.000 zł i wcześniej powinien zarejestrować się jako czynny podatnik VAT, natomiast powrót do zwolnienia jest możliwy niewcześniej niż po upływie roku, licząc od końca roku, w którym podatnik utracił prawo do zwolnienia.

Skutki zatrzymania zapłaty na gruncie ustawy o VAT

Zarówno w przypadku limitu podmiotowego zwolnienia z VAT, jak i limitu zwolnienia z kas istotna jest wartość sprzedaży. Sprzedażą w rozumieniu ustawy o VAT jest natomiast m.in. odpłatne świadczenie usług na terytorium kraju.

W sytuacji opisanej w pytaniu można jednak – naszym zdaniem – uznać, że nie mamy do czynienia ze sprzedażą, lecz z niepodlegającym opodatkowaniu VAT odszkodowaniem. Czytelnik zatrzymuje bowiem część wynagrodzenia należnego standardowo za usługę psychoterapii, w przypadku gdy klient (pacjent) nie przyjdzie na umówioną wizytę. Z winy klienta nie dochodzi zatem do świadczenia usługi, a zatrzymaną kwotę można uznać za odszkodowanie mające na celu częściowe zrekompensowanie psychoterapeucie zarezerwowanego dla klienta terminu. Z uwagi na nieodwołanie wizyty nie mógł on bowiem umówić innego klienta. Sytuację tę można porównać do odstąpienia od umowy. W interpretacji indywidualnej z 14 marca 2024 r., nr 0113-KDIPT1-1.4012.17.2024.2.RG Dyrektor KIS wskazał zaś, że:

Dla Prenumeratorów GOFIN

Interpretacje urzędowe dostępne w serwisie *interpretacje.gofin.pl*

„(…) Odstąpienie od umowy powoduje, że przedmiot opodatkowania (dla którego przyjęta płatność była częścią podstawy opodatkowania) nie zaistnieje. Nie ma więc czego obejmować opodatkowaniem. Konsekwencją powyższego musi być upadek obowiązku podatkowego od zaliczki. Nie ma bowiem przedmiotu podatku (czynności podlegającej opodatkowaniu), od którego obowiązek podatkowy miałby powstać.

Dotyczy to zarówno przypadku, gdy płatność miała charakter zaliczki i jest zwracana nabywcy, jak i sytuacji, gdy płatność stanowiła wadium zatrzymywane przez sprzedawcę. Także w tym ostatnim przypadku nie ma przedmiotu podatku, zaś przyjęta zaliczka przestaje

być wynagrodzeniem za spodziewaną czynność opodatkowaną. Pełni funkcję quasi-odszkodowawczą i nie łączy się z żadnym świadczeniem sprzedawcy. (…)"

W konsekwencji powyższego można – naszym zdaniem – uznać, że kwota zatrzymana przez podatnika, która nie podlega opodatkowaniu VAT z uwagi na jej cechy odszkodowawcze, nie ma wpływu na limit podmiotowego zwolnienia z VAT oraz limit zwolnienia z kasy.

Zatrzymanie części zapłaty a PIT

Opodatkowaniu ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych podlegają przychody osób fizycznych lub przedsiębiorstw w spadku z pozarolniczej działalności gospodarczej, o których mowa m.in. w art. 14 ustawy o PDOF.

Zgodnie z art. 14 ust. 1 tej ustawy, przychodami z działalności gospodarczej są kwoty należne, choćby nie zostały faktycznie otrzymane, po wyłączeniu wartości zwróconych towarów, udzielonych bonifikat i skont (u podatników dokonujących sprzedaży towarów i usług opodatkowanych podatkiem VAT za przychód z tej sprzedaży uważa się przychód pomniejszony o należny VAT).

Do przychodów z działalności gospodarczej nie zalicza się jednak pobranych wpłat lub zarachowanych należności na poczet dostaw towarów i usług, które zostaną wykonane w następnych okresach sprawozdawczych, co wynika z art. 14 ust. 3 pkt 1 ustawy o PDOF. Wyjątkiem są tu wpłaty na poczet dostaw towarów i usług podlegające zarejestrowaniu przy zastosowaniu kasy rejestrującej, jeśli podatnik wybierze taki sposób ustalania przychodu (patrz: art. 14 ust. 1j ustawy o PDOF), a także zaliczki/przedpłaty u podatnika stosującego kasową metodę rozliczania PIT (kwestie te tu pomijamy).

Organy podatkowe uznają, że o kwalifikacji otrzymanej zaliczki/przedpłaty jako przychodu podatkowego decyduje charakter takiej płatności. Nieuznanie takiej płatności za przychód podatkowy dotyczy zaliczki/przedpłaty otrzymanej na poczet przyszłej sprzedaży towaru/usługi, która nie ma charakteru ostatecznego, definitywnego. Przychodem podatkowym może być bowiem tylko taka zapłata, która w danym momencie jest trwała, definitywna i bezwarunkowa.

Jak wyjaśnił np. Dyrektor KIS w interpretacji indywidualnej z 28 marca 2025 r., nr 0111-KDIB1-2.4010.57.2025.2.MK (wydanej na gruncie CIT):

„(…) Przychodem nie będą (…) jakiekolwiek otrzymane przez podatnika pieniądze, wartości pieniężne, czy jakiekolwiek inne świadczenia, jeżeli zostały one pobrane na poczet dostaw towarów lub usług, które mają być wykonane w przyszłych okresach sprawozdawczych. To samo dotyczy zarachowanych należności w tym zakresie. (...)"

W praktyce przyjęło się, że przychód podatkowy nie powstanie także w przypadku otrzymania 100% zaliczki/przedpłaty, która nie ma charakteru ostatecznego, definitywnego. Tak wynika np. z interpretacji indywidualnych Dyrektora KIS z 13 września 2024 r., nr 0113-KDIPT2-1.4011.557.2024.2.KD.

Jedynie, gdyby podatnik otrzymał „z góry" wpłatę na poczet przyszłej sprzedaży, mającą charakter ostateczny, definitywny (niemającą charakteru zaliczki/przedpłaty), to wówczas należałoby uznać, że taka zapłata stanowi przychód podatkowy, jako związana z uregulowaniem należności przed wydaniem towaru/wykonaniem usługi (patrz: interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 9 października 2023 r., nr 0111-KDIB1-2.4010.415.2023.1.END, wydana na gruncie CIT).

Przychodami z działalności gospodarczej mogą być zatem wyłącznie te należności, które mają definitywny i trwały charakter. Otrzymanie 100% płatności z góry, o charakterze

zwrotnym, nie powoduje więc powstania przychodu podatkowego. W naszej ocenie tak należy również traktować płatność „z góry" za wizytę, tj. na poczet wykonania usługi, o której mowa w pytaniu. Na moment otrzymania takiej płatności wpłata ta nie ma bowiem charakteru trwałego (definitywnego) i podlega rozliczeniu w momencie wykonania usługi bądź rezygnacji z wizyty. W momencie otrzymania takiej płatności przychód zatem nie powstaje. Natomiast, gdy dochodzi do „zerwania" umowy (klient nie przychodzi na umówioną wizytę), a podatnik zatrzymuje część otrzymanej wcześniej płatności, to na moment zatrzymania tej kwoty powinien rozpoznać w tej części przychód z działalności gospodarczej. Przychód ten, w przypadku opodatkowania zryczałtowanym podatkiem dochodowym od przychodów ewidencjonowanych, będzie podlegał ujęciu w ewidencji przychodów.

3.4. Specjalne oznaczenia faktur w JPK_VAT – wybrane zagadnienia

Z rozporządzenia Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju z dnia 15 października 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych zawartych w deklaracjach podatkowych i w ewidencji w zakresie podatku od towarów i usług (Dz. U. poz. 1988 ze zm.) wynika, że w części ewidencyjnej sprzedaży/zakupu JPK_V7M/V7K do rozliczeń VAT – począwszy od lutego 2026 r. – w polu „Dane z faktur lub oznaczenia dotyczące występowania faktur w KSeF" podatnik ma obowiązek podawania:

– numeru KSeF wystawionych/otrzymanych faktur (NrKSeF) lub
– stosowania oznaczeń wskazujących na powód braku numeru KSeF (OFF, BFK, DI).

Zaznaczamy, że NrKSeF uzupełnia się, gdy na dzień złożenia JPK_VAT faktura ma nadany numer KSeF. Podanie numeru KSeF ma zastosowanie również do wystawiania faktur w trybie offline24, a także w przypadku awarii lub niedostępności systemu, jeśli z chwilą złożenia JPK_VAT faktury te zostały przesłane do KSeF i posiadają numer identyfikujący je w KSeF. Natomiast oznaczenie:

- OFF dotyczy faktury wystawionej w trybie Awarii KSeF, gdy na dzień złożenia ewidencji faktura nie ma jeszcze przydzielonego numeru identyfikującego tę fakturę w KSeF (podatnik nie ma obowiązku dokonania korekty ewidencji JPK_VAT po uzyskaniu numeru KSeF),
- BFK dotyczy faktury elektronicznej oraz faktury w postaci papierowej, która została wystawiona poza KSeF,
- DI dotyczy dowodu innego niż faktura, dla której istnieje obowiązek wystawienia za pośrednictwem KSeF (**uwaga!** w przypadku ujęcia w ewidencji sprzedaży faktury wystawionej w trybie Offline24 oraz w trybie Niedostępności systemu, dla której zastosowano w ewidencji oznaczenie DI, po uzyskaniu numeru KSeF podatnik powinien skorygować zastosowane oznaczenie poprzez wprowadzenie nadanego numeru KSeF).

W niniejszym artykule odpowiadamy na wybrane pytania Czytelników dotyczące oznaczania faktur w JPK_VAT.

✉ ***W sierpniu 2026 r. rozpocząłem działalność gospodarczą (jako czynny podatnik VAT). Nie mam jeszcze obowiązku wystawiania faktur w KSeF (wystawiam faktury elektroniczne). Faktury ustrukturyzowane będę musiał wystawiać od 1 stycznia 2027 r. Czy faktury sprzedaży i zakupu w JPK_VAT powinienem już oznaczać BFK, DI itd.?***

Pomimo obowiązku wystawiania faktur ustrukturyzowanych dopiero od 1 stycznia 2027 r. podatnicy mają obowiązek stosowania nowych oznaczeń faktur oraz innych dowodów sprze-

daży/nabycia w części ewidencyjnej JPK_VAT za okresy rozliczeniowe od lutego 2026 r. Tak samo uznało Ministerstwo Finansów w odpowiedzi na pytanie naszego Wydawnictwa (odnosząc się do konieczności stosowania oznaczenia BFK). Pisaliśmy na ten temat w BI nr 9 z 20 marca 2026 r. na str. 4.

Skoro w sytuacji opisanej w pytaniu podatnik wystawia faktury elektroniczne, to w części ewidencyjnej sprzedaży JPK_VAT powinien do nich zastosować oznaczenie BFK. Oznaczenie to stosuje się bowiem do faktur elektronicznych lub papierowych wystawionych poza KSeF, m.in. przez podatników, którzy w 2026 r. nie są jeszcze objęci obowiązkiem wystawiania faktur ustrukturyzowanych w KSeF. Natomiast po stronie zakupów dla każdego wpisu w części ewidencyjnej JPK_VAT podatnik powinien zastosować:

– NrKSeF – jeśli faktura ma nadany numer KSeF,
– BFK – jeśli jest to faktura wystawiona poza KSeF (papierowa/elektroniczna),
– DI – gdy dokument nie jest fakturą (np. dowód wewnętrzny),
– OFF – jeśli jest to faktura wystawiona w trybie awaryjnym (offline) i na dzień wysyłki JPK_VAT nie ma jeszcze numeru KSeF.

Ponadto nadmieniamy, że w JPK_VAT należy stosować także inne oznaczenia, np. GTU_01 – GTU_13, RO lub WEW. Kwestię tę jednak pomijamy, gdyż nie dotyczy pytania.

✉ ***Otrzymałem od kontrahenta fakturę elektroniczną, a po złożeniu JPK_VAT (i ujęciu tej faktury z oznaczeniem BFK) otrzymałem również fakturę ustrukturyzowaną (gdyż sprzedawca ma obowiązek wystawiania faktur w KSeF). Czy muszę skorygować JPK_VAT w celu podania numeru KSeF faktury ustrukturyzowanej?***

W sytuacji opisanej w pytaniu podatnik nie ma obowiązku korygowania JPK_VAT po to, aby zastąpić oznaczenie BFK numerem KSeF, skoro w momencie złożenia JPK_VAT posiadał fakturę elektroniczną i ujął ją w ewidencji z oznaczeniem BFK. Stanowisko to znajduje potwierdzenie w interpretacji indywidualnej Dyrektora KIS z 30 marca 2026 r., nr 0114-KDIP1-1.4012.1057.2025.3.KOM. Interpretację tę opisaliśmy szczegółowo w BI nr 13 z 1 maja 2026 r. na str. 26-28. Organ podatkowy uznał, że w sytuacji, gdy podatnik otrzyma fakturę w formie papierowej/elektronicznej (nieustrukturyzowanej) i ujmie ją w ewidencji z oznaczeniem BFK, a następnie dostawca – już po dokonaniu odliczenia VAT przez podatnika (na podstawie otrzymanej w formie papierowej/elektronicznej faktury) – wystawi i udostępni w KSeF fakturę ustrukturyzowaną odnoszącą się do tej samej transakcji, późniejsze pojawienie się numeru KSeF nie może samo w sobie powodować obowiązku korekty wcześniej złożonej deklaracji VAT wyłącznie w celu uzupełnienia identyfikatora dokumentu. W interpretacji wskazano:

„(...) Obowiązek wykazywania numeru KSeF faktury ustrukturyzowanej w ewidencji VAT powinien być oceniany według informacji dostępnych podatnikowi na moment składania przez niego deklaracji za dany okres rozliczeniowy. Zatem (...) brak jest podstaw do przyjęcia, że późniejsze (tj. po złożeniu przez spółkę deklaracji VAT za dany okres, w którym dokonane zostanie odliczenie na podstawie faktury w formie nieustrukturyzowanej) udostępnienie faktury w KSeF dokumentującej to samo zdarzenie gospodarcze (które zostało wcześniej udokumentowane fakturą dostarczoną spółce poza KSeF w formie papierowej/elektronicznej i na tej podstawie ujęte w deklaracji VAT za ten dany okres), powinno skutkować obowiązkiem korekty deklaracji VAT za ten okres wyłącznie w celu wykazania numeru identyfikującego fakturę w KSeF. (...)”

V. PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB PRAWNYCH

Poniższe wyjaśnienia dotyczą przepisów ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2026 r. poz. 554; ostatnia zmiana w Dz. U. poz. 912), zwanej dalej „ustawą o PDOP".

1. Rozliczenie dla celów CIT sprzedaży towarów otrzymanych nieodpłatnie – interpretacja KIS

Jeżeli spółka otrzymała nieodpłatnie towary (wykazała przychód podatkowy), a następnie ich wartość została uwzględniona w cenie świadczonej usługi, to wartość tych towarów może być kosztem uzyskania przychodów (do wysokości rozpoznanego wcześniej przychodu podatkowego).

(interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 10 sierpnia 2026 r., nr 0111-KDIB1-2.4010.323.2026.1.EWJ)

Podstawa prawna

Na podstawie art. 15 ust. 1i ustawy o PDOP, w przypadku odpłatnego zbycia m.in. rzeczy otrzymanych nieodpłatnie lub częściowo odpłatnie, w związku z którymi został określony przychód, a także w przypadku odpłatnego zbycia rzeczy, praw lub innych świadczeń będących przedmiotem wykonania świadczenia niepieniężnego, kosztem uzyskania przychodów z ich odpłatnego zbycia, z uwzględnieniem aktualizacji dokonanej zgodnie z odrębnymi przepisami, jest odpowiednio (pomniejszona o sumę odpisów amortyzacyjnych):

1) wartość przychodu określonego na podstawie art. 12 ust. 5 i 6 albo
2) wartość przychodu określonego na podstawie art. 12 ust. 5a i 6a powiększona o wydatki na nabycie częściowo odpłatnych rzeczy lub praw albo innych świadczeń, albo
3) równowartość wierzytelności (należności) uregulowanej przez wykonanie świadczenia niepieniężnego (w naturze), pomniejszonej o naliczony w związku z przekazaniem tego świadczenia niepieniężnego podatek od towarów i usług.

Przepis ustawy o PDOP	Treść przepisu
art. 12 ust. 5	wartość otrzymanych rzeczy lub praw, w tym otrzymanych nieodpłatnie, określa się na podstawie cen rynkowych stosowanych w obrocie rzeczami lub prawami tego samego rodzaju i gatunku, z uwzględnieniem w szczególności ich stanu i stopnia zużycia oraz czasu i miejsca ich uzyskania (z zastrzeżeniem)
art. 12 ust. 5a	wartością rzeczy lub praw częściowo odpłatnych stanowiącą przychód podatnika jest różnica między wartością tych rzeczy lub praw, ustaloną według określonych wyżej zasad, a odpłatnością ponoszoną przez podatnika

art. 12 ust. 6	wartość świadczeń w naturze, w tym nieodpłatnych świadczeń, ustala się: • jeżeli przedmiotem świadczeń są usługi wchodzące w zakres działalności gospodarczej dokonującego świadczenia – według cen stosowanych wobec innych odbiorców, • jeżeli przedmiotem świadczeń są usługi zakupione – według cen zakupu, • jeżeli przedmiotem świadczeń jest udostępnienie lokalu – w wysokości równowartości czynszu, jaki przysługiwałby w razie zawarcia umowy najmu tego lokalu, • w pozostałych przypadkach – na podstawie cen rynkowych stosowanych przy świadczeniu usług lub udostępnianiu rzeczy lub praw tego samego rodzaju i gatunku, z uwzględnieniem w szczególności ich stanu i stopnia zużycia oraz czasu i miejsca udostępnienia
art. 12 ust. 6a	wartością świadczeń częściowo odpłatnych stanowiącą przychód podatnika jest różnica między wartością tych świadczeń, ustaloną według zasad określonych w ust. 6, a odpłatnością ponoszoną przez podatnika

Stan faktyczny i stanowisko podatnika

W rozpatrywanej sprawie spółka, prowadząca działalność gospodarczą w zakresie inwestycji budowlanych, otrzymywała od kontrahentów nieodpłatnie towary służące tej działalności. Z tego tytułu spółka wykazywała przychód z nieodpłatnych świadczeń, według wartości rynkowej ww. towarów. Następnie towary te były przez spółkę wykorzystywane przy świadczeniu przez spółkę usług na rzecz klientów (wynagrodzenie za usługi uwzględniało wartość tych towarów). Towary te nie były wyszczególniane na fakturze w odrębnej pozycji, gdyż ekonomicznie i funkcjonalnie stanowiły element świadczonej na rzecz klienta usługi.

Spółka uważała, że będzie uprawniona do rozpoznania kosztu uzyskania przychodów w wysokości wartości przychodu uprzednio rozpoznanego z tytułu nieodpłatnego otrzymania towarów – na podstawie art. 15 ust. 1i ustawy o PDOP. W celu potwierdzenia słuszności swojego stanowiska wystąpiła do organu podatkowego z wnioskiem o interpretację indywidualną w tej sprawie.

Stanowisko Dyrektora KIS

Organ podatkowy uznał stanowisko spółki za prawidłowe i wskazał, że na podstawie art. 15 ust. 1 ustawy o PDOP kosztami uzyskania przychodów są koszty poniesione w celu osiągnięcia przychodów ze źródła przychodów lub w celu zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów, z wyjątkiem kosztów wymienionych w art. 16 ust. 1 tej ustawy. Organ podatkowy stwierdził, że aby określony wydatek można było uznać za koszt uzyskania przychodów, między nim a osiągnięciem przychodu musi zachodzić związek przyczynowy tego typu, że poniesienie wydatku musi mieć wpływ na powstanie, zwiększenie lub zabezpieczenie tego przychodu.

Odnosząc się do przedstawionego przez spółkę stanu faktycznego organ podatkowy uznał, że **jeżeli nabywane nieodpłatnie towary są następnie przekazywane klientowi w taki sposób, iż zbywane są w ramach świadczonej przez spółkę usługi na rzecz klienta, a wartość tych towarów zawarta jest w cenie usługi, to spółka będzie mogła – na podstawie art. 15 ust. 1i ustawy o PDOP – określić koszty uzyskania przychodów z tego tytułu do wysokości rozpoznanego wcześniej przychodu podatkowego.** Jak stwierdził organ podatkowy:

„(…) w przypadku odpłatnego zbycia w ramach świadczonej przez spółkę (...) usługi na rzecz klienta nieodpłatnie otrzymanych towarów, których wartość zawarta jest w cenie usłu-

gi, powinni Państwo (…) ustalić koszt uzyskania przychodu w wartości rozpoznanego przychodu podatkowego w momencie nieodpłatnego otrzymania rzeczy/towaru. W konsekwencji Państwa stanowisko we wnioskowanym zakresie należy uznać za prawidłowe. (…)"

2. Odpowiedzi na pytania Czytelników

2.1. Wydatki na zakup usług doradczych w celu pozyskania nowego inwestora – ujęcie w kosztach podatkowych

✉ ***Spółka z o.o. w celu uzyskania dodatkowego finansowania, silniejszej pozycji na rynku, dalszego rozwoju itd., zamierza pozyskać nowego inwestora. Nie wiązałoby się to z podwyższeniem kapitału zakładowego spółki (nastąpiłaby sprzedaż części udziałów na rzecz nowego wspólnika – inwestora). W związku z tym spółka poniesie wydatki na zakup usługi doradczej od wyspecjalizowanej w tym zakresie firmy, która przygotuje i przeprowadzi proces pozyskania nowego inwestora. Czy spółka będzie mogła zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów wydatki na ww. usługi doradcze?***

Wydatki na usługi doradcze, ponoszone w związku z dążeniem do pozyskania nowego inwestora (w celu uzyskania dodatkowego finansowania, silniejszej pozycji na rynku, dalszego rozwoju itd.), zasadniczo mogą zostać zaliczone do kosztów uzyskania przychodów.

Kosztami uzyskania przychodów są koszty poniesione w celu osiągnięcia przychodów ze źródła przychodów lub w celu zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów, z wyjątkiem kosztów ustawowo wyłączonych z kosztów podatkowych (tj. na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy o PDOP). W praktyce ugruntował się także pogląd, zgodnie z którym kosztem podatkowym może być wydatek, który jest racjonalny, ekonomicznie uzasadniony oraz został właściwie udokumentowany.

W ustawie o PDOP nie ma regulacji, które odnosiłyby się wprost do rozliczania wydatków, w tym na usługi doradcze, ponoszonych w celu pozyskania nowego inwestora. Wydatki te nie zostały wyłączone z kosztów podatkowych na podstawie ww. art. 16 ust. 1 ustawy o PDOP. Mogą one zatem zostać zaliczone do kosztów podatkowych, o ile wykazują one związek z przychodami podatnika (tu: spółki).

UWAGA! Generalnie przyjmuje się, że wydatki na usługi doradcze, nabyte na potrzeby pozyskania nowego inwestora, w celu m.in. uzyskania dodatkowego finansowania, dalszej ekspansji, potencjalnie tańszego dostępu do kapitału, dostępu do nowych rynków (terytorialnych) i nowych segmentów rynku, know-how biznesowego (niewiążące się z podwyższeniem kapitału zakładowego) mogą zostać zaliczone do kosztów uzyskania przychodów.

Tak wynika np. z interpretacji indywidualnych Dyrektora KIS: z 10 sierpnia 2026 r., nr 0111-KDIB1-2.4010.306.2026.2.ANK, z 18 czerwca 2026 r., nr 0111-KDIB1-3.4010.135.2026.2.ZK, czy z 2 kwietnia 2026 r., nr 0114-KDIP2-2.4010.45.2026.2.KW. Jak przykładowo czytamy w drugiej z tych interpretacji:

„(…) Przedmiot Państwa wątpliwości dotyczy ustalenia, czy (…) spółka jest uprawniona do uznania za koszty uzyskania przychodów (...) wydatków na nabycie usług doradczych

związanych z procesem pozyskania inwestora, obejmujących w szczególności wynagrodzenie stałe doradców, wynagrodzenie uzależnione od powodzenia transakcji, wynagrodzenia za doradztwo prawne przy przygotowaniu umowy inwestycyjnej, kosztów notarialnych oraz opłat za urzędowe zaświadczenia i pozyskanie innych dokumentów niezbędnych do finalizacji procesu (dalej łącznie: „Koszty Transakcyjne"), w związku ze skutecznym pozyskaniem inwestora (...).

(…) wskazać należy, że przysługuje Państwu prawo zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów wskazanych kosztów transakcyjnych zarówno w sytuacji skutecznego pozyskania inwestora, jak również w przypadku, gdy Państwa działania nie doprowadzą do pozyskania nowego inwestora, ponieważ wskazane koszty spełniają wszystkie przesłanki niezbędne do uznania ich za koszty uzyskania przychodu, wynikające z art. 15 ust. 1 ustawy o CIT. (...)"

Uwzględniając powyższe, **w sytuacji o której mowa w pytaniu, wydatki na usługi doradcze poniesione przez spółkę w celu przygotowania oraz przeprowadzenia procesu pozyskania nowego inwestora, mogą zostać zaliczone do kosztów uzyskania przychodów.**

Co istotne, w niektórych interpretacjach indywidualnych organów podatkowych wskazuje się, że wydatki na pozyskanie nowego inwestora (w tym na usługi doradcze) mogą być kosztem podatkowym wówczas, gdy nie dochodzi do podwyższenia kapitału zakładowego spółki.

2.2. Uregulowanie przez dłużnika nabytej uprzednio wierzytelności – moment rozliczenia przychodu i kosztu dla celów CIT

✉ ***Spółka z o.o. (opodatkowana tzw. klasycznym CIT) nabywa od innych podmiotów gospodarczych wierzytelności (cesja wierzytelności), bez świadczenia dodatkowych usług na rzecz zbywcy. Spółka nie jest firmą ubezpieczeniową, bankiem itp. W którym momencie spółka powinna wykazać przychód podatkowy w sytuacji, gdy dłużnik ureguluje ww. wierzytelność oraz w którym momencie powinien zaliczyć do kosztów podatkowych wydatki na nabycie tych wierzytelności?***

W przedmiotowej sprawie przychód z tytułu uregulowania przez dłużnika wierzytelności (uprzednio nabytej przez spółkę) powstanie w momencie otrzymania od dłużnika spłaty wierzytelności. W tym samym momencie zalicza się do kosztów uzyskania przychodów wydatki na nabycie tej wierzytelności (są to bowiem koszty bezpośrednio związane z przychodami uzyskanymi z jej sprzedaży).

Rozliczanie dla celów CIT nabytych wierzytelności

Ustalając, jak dla celów CIT rozliczyć uregulowanie przez dłużnika wierzytelności – w przypadku gdy wierzytelność ta została uprzednio nabyta przez podatnika – należy uwzględnić regulacje zawarte w art. 15ba ustawy o PDOP.

Z powyższego przepisu wynika, że w przypadku nabycia w ramach jednej transakcji co najmniej 100 wierzytelności bez wyodrębnienia ceny nabycia poszczególnych wierzytelności (pakiet wierzytelności) dochód z pakietu wierzytelności stanowi nadwyżka przychodów uzyskanych z wierzytelności wchodzących w skład pakietu wierzytelności nad kosztem nabycia pakietu wierzytelności.

Co ważne:

- przez przychody uzyskane z wierzytelności wchodzących w skład pakietu wierzytelności rozumie się środki lub wartości otrzymane w wyniku uregulowania tych wierzytelności lub środki lub wartości ze zbycia całości albo części wierzytelności wchodzących w skład danego pakietu wierzytelności, z wyjątkiem opłat, odsetek, odsetek za opóźnienie w zapłacie zobowiązań i kar, naliczonych po dniu nabycia pakietu wierzytelności,
- przez koszt nabycia pakietu wierzytelności rozumie się cenę nabycia takiego pakietu wierzytelności; koszty nabycia pakietu wierzytelności potrąca się w okresie rozliczeniowym, w którym osiągnięty został przychód z wierzytelności wchodzących w skład pakietu wierzytelności, do wysokości odpowiadającej temu przychodowi.

Powyższe regulacje stosuje się odpowiednio do nabycia pojedynczej wierzytelności.

Wspomnijmy, że do kosztów podatkowych nie zalicza się strat w części niepokrytej przychodami uzyskanymi z nabytych wierzytelności, w tym nabytego pakietu wierzytelności (art. 16 ust. 1 pkt 39a ww. ustawy). Kosztem podatkowym nie mogą być także wydatki na nabycie wierzytelności, jeżeli wierzytelność ta uprzednio została zbyta przez podatnika lub spółkę niebędącą osobą prawną, w której podatnik jest wspólnikiem – w części przekraczającej przychód uzyskany przez podatnika z tego uprzedniego lub pierwszego zbycia (art. 16 ust. 1 pkt 39b ww. ustawy).

Moment powstania przychodu z tytułu uregulowanie wierzytelności przez dłużnika

Z przytoczonych wyżej regulacji wynika, że podatnik, który nabył wierzytelność (w ramach pakietu lub pojedynczo), nie wykazuje przychodu podatkowego w dacie tego nabycia. Organy podatkowe uznają, że przychód ten powstaje dopiero w wyniku uregulowania tej wierzytelności (ewentualnie jej zbycia), tj. w dacie spłaty przez dłużnika ww. wierzytelności. Tak wynika np. z interpretacji indywidualnej Dyrektora KIS z 24 lipca 2026 r., nr 0111-KDIB1-1.4010.295.2026.3.MF, w której czytamy:

„(…) w przypadku nabycia przez podatników wierzytelności w celu uzyskania ich późniejszej spłaty, przychodem podatkowym są faktycznie wyegzekwowane od dłużników kwoty pieniężne. Bowiem, aż do momentu otrzymania spłaty z tytułu posiadanych wierzytelności nie można mówić o powstaniu trwałego przysporzenia majątkowego po stronie nabywcy wierzytelności, które to przysporzenie stanowi przychód podatkowy na gruncie ustawy o CIT.

Samo nabycie wierzytelności na podstawie cesji wierzytelności nie jest zdarzeniem, które implikuje moment powstania przychodu na gruncie CIT. Przychód ten powstaje dopiero w dacie otrzymania spłaty wierzytelności.

Należy się zgodzić z Państwem, że przychód z tytułu uzyskania spłaty przejętych wierzytelności powinni Państwo rozpoznać w momencie uzyskania od dłużnika spłaty całości lub części należności w wysokości odpowiadającej uzyskanej spłacie. (…)”

Dodajmy, że przychód z tytułu uregulowania przez dłużnika nabytej uprzednio przez podatnika wierzytelności kwalifikowany jest do przychodów z tzw. innych źródeł. Nie jest to przychód z zysków kapitałowych. Tak wynika np. z interpretacji indywidualnej Dyrektora KIS z 16 kwietnia 2024 r., nr 0114-KDIP2-2.4010.39.2024.4.SP.

Moment ujęcia w kosztach podatkowych wydatków na nabycie wierzytelności

W praktyce uznaje się, że wydatki na nabycie wierzytelności podlegają zaliczeniu do kosztów uzyskania przychodów na zasadach przewidzianych dla kosztów bezpośrednio związanych z przychodami. To oznacza, że wydatki te podlegają ujęciu w kosztach podatkowych generalnie z chwilą uzyskania przychodu z tych wierzytelności – w przedmiotowej sprawie

w dacie spłaty wierzytelności przez dłużnika. Tak też wynika z ww. interpretacji indywidualnej Dyrektora KIS z 24 lipca 2026 r., w której organ podatkowy stwierdził:

„(…) wydatki na nabycie wierzytelności są ponoszone w celu uzyskania spłaty tych wierzytelności w wysokości odpowiadającej co najmniej wartości tych wierzytelności określonej w cenie ich nabycia. W konsekwencji wydatki poniesione na nabycie wierzytelności mogą być rozpoznane jako koszty uzyskania przychodów w momencie powstania przychodu z tytułu spłaty danej wierzytelności, co wynika również z (…) art. 15ba ustawy o CIT.

(…) w roku podatkowym, w którym osiągniecie Państwo przychód z tytułu spłaty danej wierzytelności, będziecie Państwo uprawnieni do rozpoznania w kosztach uzyskania przychodów wydatków na nabycie tej wierzytelności.

Natomiast w przypadku uzyskania częściowej spłaty wierzytelności, powinni Państwo zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów tego roku podatkowego odpowiednią (adekwatną) część wydatków na nabycie tej wierzytelności. (…)"

2.3. Czy niedobory w towarach handlowych należy uznać za wydatki niezwiązane z działalnością gospodarczą w estońskim CIT?

✉ ***Podczas inwentaryzacji w spółce z o.o. opodatkowanej estońskim CIT, stwierdzono niedobory towarów handlowych w magazynie. Ich wartość została dla celów bilansowych zaksięgowana w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych. Czy wartość tych niedoborów należy uznać za wydatki niezwiązane z działalnością gospodarczą na gruncie estońskiego CIT?***

Wartość niedoborów w towarach handlowych nie stanowi wydatków niezwiązanych z działalnością gospodarczą, zakładając że niedobory te były zdarzeniem losowym, powstały w trakcie normalnego i racjonalnego działania podatnika, nie były zawinione przez spółkę, nie wynikały z braku dochowania przez nią należytej staranności.

Wydatki niezwiązane z działalnością gospodarczą w estońskim CIT – co należy przez nie rozumieć?

Przypomnijmy, że opodatkowaniu ryczałtem od dochodów spółek (tzw. estońskim CIT) podlega m.in. dochód odpowiadający wysokości wydatków niezwiązanych z działalnością gospodarczą – zwany dochodem z tytułu wydatków niezwiązanych z działalnością gospodarczą. Tak wynika z art. 28m ust. 1 pkt 3 ustawy o PDOP.

Pomimo tego, iż podatnicy mogą stosować estoński CIT już od kilku lat, kwestią nadal budzącą wątpliwości jest to, jakie wydatki należy uznawać za niezwiązane z działalnością gospodarczą. Obecnie bowiem w ustawie o PDOP nie ma definicji takich wydatków (poza regulacjami, które wskazują, jakie wydatki nie są do nich zaliczane, np. w odniesieniu do wydatków związanych z używaniem samochodów osobowych, tę kwestę tutaj pomijamy). Jak informowaliśmy na łamach naszego czasopisma, planowano uregulować tę kwestię (patrz: projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych – nr z wykazu prac legislacyjnych UD116) określając, że przez wydatki niezwiązane z działalnością gospodarczą rozumie się:

- wydatki poniesione w innym celu niż osiągnięcie przychodów lub zachowanie albo zabezpieczenie źródła przychodów, lub
- wszelkiego rodzaju opłaty i należności publicznoprawne o charakterze sankcyjnym.

Powyższe regulacje miały wejść w życie z dniem 1 stycznia 2026 r., jednakże do dnia dzisiejszego nie zostały one wprowadzone; nadal trwają prace legislacyjne nad ww. projektem.

W zakresie definiowania wydatków niezwiązanych z działalnością gospodarczą należy mieć na uwadze objaśnienia podatkowe z 23 grudnia 2021 r. pt. „Przewodnik do ryczałtu od dochodów spółek". W objaśnieniach tych wskazano, że w ocenie wydatków niezwiązanych z działalnością gospodarczą można się posiłkować kwalifikacją wydatków do kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów, w kontekście art. 15 ust. 1 ustawy o PDOP, stosowanym na potrzeby „klasycznego" CIT (w myśl tego przepisu, kosztami uzyskania przychodów są koszty poniesione w celu osiągnięcia przychodów ze źródła przychodów lub w celu zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów, z wyjątkiem kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy o PDOP). Jak czytamy w tych objaśnieniach:

Dla Prenumeratorów GOFIN

Objaśnienia podatkowe dostępne w serwisie *sgk.gofin.pl*

„(...) Wprawdzie pojęcie „wydatki niezwiązane z działalnością gospodarczą" nie jest tożsame z pojęciem „wydatków niestanowiących kosztów uzyskania przychodów", jednak należy zwrócić uwagę na podobieństwo, jakie może je cechować. Podobieństwa pomiędzy wydatkami niezwiązanymi z działalnością gospodarczą a wydatkami niestanowiącymi kosztów uzyskania przychodu należy upatrywać przede wszystkim w celu ich poniesienia. Kosztami uzyskania przychodów są koszty poniesione w celu osiągnięcia przychodów ze źródła przychodów lub w celu zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów. Te same cele powinny realizować wydatki związane z działalnością gospodarczą. Należy bowiem zwrócić uwagę, że jedną z immanentnych cech działalności gospodarczej, która wyróżnia ją od innego rodzaju aktywności, jest jej zarobkowy charakter. (...)"

Niedobory w towarach handlowych

W praktyce zazwyczaj przyjmuje się, że niedoborów w towarach handlowych nie można uznać za wydatki niezwiązane z działalnością gospodarczą, jeżeli analiza całokształtu działalności prowadzonej przez podatnika, analiza okoliczności powstania niedoborów oraz działań podjętych w celu zabezpieczenia się przed powstawaniem niedoborów, będzie prowadziła do wniosku, że niedobory te:

- są zdarzeniem losowym,
- powstają w trakcie normalnego i racjonalnego działania podatnika,
- są niezależne od woli podatnika,
- nie są zawinione przez podatnika,
- nie wynikają z braku dochowania przez podatnika należytej staranności.

Tak wynika np. z interpretacji indywidualnych Dyrektora KIS: z 8 kwietnia 2024 r., nr 0111-KDIB2-1.4010.53.2024.2.DD, z 21 lutego 2024 r., nr 0114-KDIP2-2.4010.693.2023.1.ASK, z 4 grudnia 2023 r., nr 0111-KDIB1-3.4010.605.2023.1.MBD.

Jeśli zatem, w sytuacji o której mowa w pytaniu, zostały spełnione ww. przesłanki, to w związku z powstaniem niedoborów w towarach handlowych po stronie spółki nie powstanie dochód z tytułu wydatków niezwiązanych z działalnością gospodarczą.

Zaznaczamy, że gdyby powstałe niedobory wynikały z winy spółki, jej nieracjonalnego działania, niedochowania przez nią należytej staranności w prowadzonej działalności gospodarczej, to w takim przypadku po stronie spółki mógłby powstać dochód z tytułu wydatków niezwiązanych z działalnością gospodarczą.

VI. PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB FIZYCZNYCH

Poniższe wyjaśnienia dotyczą przepisów ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 592; ostatnia zmiana w Dz. U. poz. 1098), zwanej dalej „ustawą o PDOF".

1. Opodatkowanie nagród wygranych w konkursie – interpretacja KIS

Wartość nagrody wygranej w konkursie zorganizowanym przez spółkę, w której uczestnikami są nie tylko jej pracownicy, ale również pracownicy tymczasowi zatrudnieni przez współpracujące ze spółką agencje pracy tymczasowej, wykonujący pracę na rzecz spółki, podlega opodatkowaniu 10% zryczałtowanym podatkiem dochodowym. Obowiązek poboru tego podatku i jego odprowadzenia do urzędu skarbowego spoczywa na spółce organizującej konkurs.

(interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 5 sierpnia 2026 r., nr 0112-KDIL2-1.4011.624.2026.1.MKA)

Stan faktyczny

Spółka planowała zorganizować konkurs, którego celem miała być integracja, motywacja oraz budowanie zaangażowania osób wykonujących pracę na jej rzecz. Uczestnikami konkursu miały być dwie odrębne grupy osób, tj.:

- pracownicy spółki zatrudnieni na podstawie umów o pracę oraz
- pracownicy tymczasowi zatrudnieni przez współpracujące ze spółką agencje pracy tymczasowej, wykonujący pracę na rzecz spółki.

Uczestnictwo w konkursie nie byłoby związane z wykonywaniem obowiązków służbowych ani z realizacją zadań wynikających ze stosunku pracy lub stosunku prawnego łączącego uczestnika z agencją pracy tymczasowej. Konkurs miał mieć charakter dobrowolny, rekreacyjny i integracyjny. Miał polegać na typowaniu wyników meczów. Za prawidłowe typowanie miały być przyznawane punkty zgodnie z zasadami określonymi w regulaminie konkursu. Po zakończeniu turnieju miał zostać sporządzony ranking uczestników na podstawie liczby zdobytych punktów. Nagrody miało otrzymać 10 uczestników, którzy zajęliby najwyższe miejsca w rankingu. Byłyby to zestawy gadżetów korporacyjnych oraz możliwość czasowego, nieodpłatnego użyczenia samochodu z floty reprezentacyjnej. Rodzaj nagrody miał być uzależniony od miejsca zajętego w rankingu. Nagrody nie mogłyby być wymienione na ekwiwalent pieniężny ani przeniesione na osoby trzecie.

Spółka powzięła wątpliwość co do prawidłowej kwalifikacji podatkowej nagród przyznawanych zwycięzcom konkursu oraz ciążących na niej obowiązków płatnika. Zapytała organ podatkowy, czy prawidłowe jest stanowisko, zgodnie z którym wartość nagród przyznawanych laureatom ww. konkursu podlega opodatkowaniu 10% zryczałtowanym podatkiem dochodowym, jako przychód z tytułu wygranej w konkursie.

Stanowisko Dyrektora KIS

Dyrektor KIS na wstępie zauważył, że w organizowanym przez spółkę przedsięwzięciu wystąpią elementy niezbędne do uznania go za konkurs. Uczestnicy konkursu będą bowiem

pomiędzy sobą rywalizować, a konkurs będzie prowadzić do wyłonienia zwycięzców na podstawie kryteriów określonych w jego regulaminie.

Odnosząc się do kwestii opodatkowania nagrody otrzymanej w ww. konkursie, organ podatkowy wyjaśnił, że należy wziąć pod uwagę okoliczność, do kogo adresowany jest konkurs. Stwierdził, że skoro będzie on skierowany zarówno do pracowników spółki, jak i pracowników tymczasowych (zatrudnionych przez współpracujące ze spółką agencje pracy tymczasowej), z którymi nie łączy ją żaden stosunek prawny, to uzyskane przez wszystkich laureatów tego przedsięwzięcia nagrody należy rozpatrywać przez pryzmat art. 20 ust. 1 ustawy o PDOF. Przepis ten stanowi o przychodach z innych źródeł, a zawarte w nim sformułowanie „w szczególności" świadczy o tym, że definicja tych przychodów ma charakter otwarty i przykładowy.

Dyrektor KIS uznał więc, że wartość nagród wydawanych zwycięzcom organizowanego przez spółkę konkursu, niezależnie od tego, czy będą nimi pracownicy spółki czy ww. pracownicy tymczasowi, będzie stanowiła dla tych osób przychód z innych źródeł, o którym mowa w art. 20 ust. 1 ustawy o PDOF.

W myśl art. 30 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy, od dochodów (przychodów) z tytułu wygranych w konkursach, grach i zakładach wzajemnych lub nagród związanych ze sprzedażą premiową, uzyskanych w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), pobiera się zryczałtowany podatek dochodowy w wysokości 10% wygranej lub nagrody.

Obowiązek poboru zryczałtowanego podatku i jego odprowadzenia do urzędu skarbowego będzie spoczywał na spółce, czyli podmiocie organizującym konkurs (art. 41 ust. 4 ustawy o PDOF). Przy czym, w myśl art. 41 ust. 7 pkt 1 tej ustawy, jeżeli przedmiotem ww. wygranych (nagród) nie są pieniądze, podatnik jest obowiązany wpłacić płatnikowi kwotę należnego zryczałtowanego podatku przed udostępnieniem wygranej (nagrody).

Podsumowując Dyrektor KIS stwierdził, że:

„(…) przychód z tytułu nagród uzyskanych przez zwycięzców (laureatów) konkursu (…), niezależnie od tego, czy będą nimi Państwa pracownicy czy pracownicy tymczasowi, będzie stanowić przychód z innych źródeł określony w art. 20 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Przychód ten będzie podlegać opodatkowaniu 10% zryczałtowanym podatkiem dochodowym, w oparciu o przepis art. 30 ust. 1 pkt 2 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Opodatkowanie tych nagród winno odbyć się zgodnie z zasadami, jakie ustawodawca zawarł w treści (…) art. 41 (…) ustawy, a mianowicie ust. 4 i ust. 7 pkt 1 tego artykułu. Zatem Państwo – jako płatnik – zobowiązani będą pobrać i odprowadzić do właściwego urzędu skarbowego 10% zryczałtowany podatek dochodowy z tego tytułu. (…)"

2. Odpowiedzi na pytania Czytelników

2.1. Czy zwrot kosztów związanych z odwołaniem pracownika z urlopu wypoczynkowego podlega opodatkowaniu i oskładkowaniu?

✉ ***Pracodawca odwołał pracownika z urlopu wypoczynkowego z uwagi na nagłą awarię maszyny, której usunięcie wymagało obecności tego pracownika. W związku z tym pracodawca zwrócił pracownikowi koszty wykupionych przez niego wczasów. Czy zwróconą kwotę pracodawca powinien opodatkować i oskładkować?***

Zwrot kosztów bezpośrednio związanych z odwołaniem pracownika z urlopu wypoczynkowego nie podlega opodatkowaniu i oskładkowaniu. W sytuacji przedstawionej w pytaniu może to dotyczyć m.in. kosztów opłat za pobyt w hotelu/apartamencie w części, w jakiej pracownik nie mógł z niego skorzystać z powodu odwołania go z urlopu.

Regulacje kodeksowe

Prawo do odwołania pracownika z urlopu wypoczynkowego przewiduje art. 167 § 1 Kodeksu pracy. W myśl tego przepisu, pracodawca może odwołać pracownika z urlopu tylko wówczas, gdy jego obecności w zakładzie wymagają okoliczności nieprzewidziane w chwili rozpoczynania urlopu. W takiej sytuacji pracodawca jest obowiązany pokryć koszty poniesione przez pracownika w bezpośrednim związku z odwołaniem go z urlopu (art. 167 § 2 K.p.).

Przepisy Kodeksu pracy nie wyjaśniają, jakie wydatki zalicza się do kosztów bezpośrednio związanych z odwołaniem pracownika z urlopu. W praktyce przyjmuje się, że obejmują one przede wszystkim koszty niewykorzystanego, a wcześniej opłaconego pobytu m.in. w hotelu, apartamencie, pensjonacie, ośrodku wypoczynkowym, jeżeli pracownikowi nie przysługuje ich zwrot np. od organizatora wypoczynku, koszty opłaconych z góry wycieczek, różnego rodzaju imprez, koszty odwołania lub zmiany rezerwacji (np. opłata za anulowanie noclegu) oraz koszty podróży powrotnej z miejsca wypoczynku do miejsca zamieszkania. Koszty podlegające zwrotowi powinny zostać przez pracownika udokumentowane.

Zwrot wydatków nie dotyczy natomiast kosztów, które nie mają bezpośredniego związku z wypoczynkiem i tylko pośrednio wiążą się z przebywaniem pracownika na urlopie (np. koszty zakupu sprzętu sportowego).

Zwrot kosztów a przychód pracownika

Przychodami ze stosunku pracy są wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne oraz wartość pieniężna świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty, bez względu na źródło finansowania tych wypłat i świadczeń, a w szczególności: wynagrodzenia zasadnicze, wynagrodzenia za godziny nadliczbowe, różnego rodzaju dodatki, nagrody, ekwiwalenty za niewykorzystany urlop i wszelkie inne kwoty niezależnie od tego, czy ich wysokość została z góry ustalona, a ponadto świadczenia pieniężne ponoszone za pracownika, jak również wartość innych nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych (art. 12 ust. 1 ustawy o PDOF).

O przychodzie pracownika generalnie można mówić w sytuacji, gdy następuje trwałe przysporzenie w jego majątku. Takiego przysporzenia nie rodzi natomiast zwrot pracownikowi wydatków poniesionych przez niego wcześniej na organizację wypoczynku, z którego na skutek odwołania z urlopu nie mógł skorzystać. Przy czym dotyczy to kosztów bezpośrednio związanych z odwołaniem z urlopu. Zwrot takich kosztów nie stanowi u pracownika przychodu ze stosunku pracy podlegającego opodatkowaniu.

Natomiast wszelkie inne kwoty wypłacone pracownikowi, niepozostające w bezpośrednim związku z odwołaniem z urlopu, powodują u niego powstanie przychodu (podlegającego opodatkowaniu).

Dodajmy, iż wydatki poniesione przez pracodawcę tytułem zwrotu kosztów bezpośrednio związanych z odwołaniem pracownika z urlopu mogą stanowić koszty uzyskania przychodów na podstawie art. 22 ust. 1 ustawy o PDOF i art. 15 ust. 1 ustawy o PDOP.

Składki ZUS

Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne pracowników stanowi przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, osiągany u pracodaw-

cy z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy. W podstawie tej nie uwzględnia się m.in. przychodów wymienionych w § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 316).

Do ustalenia podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe tych osób (z pewnymi zastrzeżeniami).

W sytuacji gdy pracownik – w związku z odwołaniem go z urlopu wypoczynkowego – otrzymuje od pracodawcy zwrot kosztów mających bezpośredni związek z takim odwołaniem, który nie rodzi u pracownika przychodu ze stosunku pracy, nie stanowi on również podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne.

Podstawę wymiaru składek ZUS będzie stanowił natomiast zwrot wydatków niepozostających bezpośrednio w związku z odwołaniem pracownika z urlopu, dobrowolnie dokonany przez pracodawcę.

2.2. Ewidencja sprzedaży prowadzona przez agenta ubezpieczeniowego

✉ ***Agent ubezpieczeniowy świadczy usługi pośrednictwa ubezpieczeniowego. Od firmy ubezpieczeniowej otrzymuje zestawienie należnych prowizji za dany miesiąc. Agent nie wystawia faktur, gdyż nie ma takiego obowiązku. Czy powinien prowadzić ewidencję sprzedaży na potrzeby ujęcia przychodu w PKPiR? Czy zestawienie prowizyjne może zastąpić taką ewidencję?***

Przychody z tytułu prowizji za usługi pośrednictwa ubezpieczeniowego podatnik może wpisywać do podatkowej księgi na podstawie dowodu wewnętrznego albo zestawienia (ewidencji) sprzedaży – sporządzonych w oparciu o ww. zestawienie prowizyjne.

Szczegółowe warunki, jakim powinna odpowiadać podatkowa księga przychodów i rozchodów (PKPiR) oraz szczegółowy zakres obowiązków związanych z prowadzeniem księgi określa rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z dnia 6 września 2025 r. w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów (Dz. U. poz. 1299); dalej: rozporządzenie w sprawie PKPiR.

Wzór PKPiR dostępny
w programie DRUKI Gofin
w dziale Podatek dochodowy

Jak stanowi § 11 ust. 3 tego rozporządzenia, zapisy w księdze dotyczące przychodów ze sprzedaży są dokonywane na podstawie:

1) wystawionych faktur,
2) raportów fiskalnych (dobowych lub okresowych miesięcznych, skorygowanych o kwoty mające wpływ na wysokość przychodu) – w przypadku sprzedaży ujętej w ewidencji prowadzonej przy użyciu kas rejestrujących, o której mowa w przepisach ustawy o VAT,
3) wystawionego na koniec dnia dowodu wewnętrznego, w którym w jednej kwocie jest wykazana wysokość tych przychodów za dany dzień, albo prowadzonego zestawienia sprzedaży (ewidencji sprzedaży) – w przypadku przychodów, które nie są dokumentowane fakturami lub raportami fiskalnymi.

Zestawienie sprzedaży (ewidencja sprzedaży) powinno zawierać co najmniej następujące dane:

- liczbę porządkową wpisu,

- datę uzyskania przychodu nieudokumentowanego fakturą oraz
- wysokość ww. przychodu.

W myśl § 18 rozporządzenia w sprawie PKPiR, podatnik jest obowiązany dokonywać zapisów w zestawieniu sprzedaży (ewidencji sprzedaży) jeden raz dziennie po zakończeniu dnia, niepóźniej niż przed rozpoczęciem działalności w dniu następnym.

Do zestawienia sprzedaży (ewidencji sprzedaży) nie wpisuje się przychodów, które ujmuje się w księdze jeden raz dziennie po zakończeniu dnia, niepóźniej niż przed rozpoczęciem działalności w dniu następnym, czyli przychodów udokumentowanych wystawionym na koniec dnia dowodem wewnętrznym.

Zapisów w PKPiR na podstawie zestawienia sprzedaży (ewidencji sprzedaży) dokonuje się do 20. dnia każdego miesiąca następującego po miesiącu uzyskania tych przychodów, w jednej pozycji na koniec każdego miesiąca. Natomiast zapisów na podstawie dowodów wewnętrznych należy dokonywać raz dziennie po zakończeniu dnia, niepóźniej niż przed rozpoczęciem działalności w dniu następnym.

Z powołanych przepisów wynika, iż zestawienie (ewidencja) sprzedaży zasadniczo służy wpisywaniu w niej przychodów nieudokumentowanych fakturami/paragonami, jeden raz dziennie po zakończeniu dnia. Nie wydaje się zatem, aby zestawienie prowizyjne, jakie podatnik otrzymuje raz w miesiącu od firmy ubezpieczeniowej mogło zastąpić ww. ewidencję sprzedaży prowadzoną razem z księgą. Ponadto przepisy zobowiązują, aby to podatnik prowadził zestawienie (ewidencję) sprzedaży, a nie inny podmiot. Nie jest wprawdzie wykluczone, że organ podatkowy zgodziłby się, aby ww. zestawienie prowizyjne „zastąpiło" ewidencję sprzedaży, ale radzimy bezpieczniejsze rozwiązanie, tj. sporządzenie na podstawie tego zestawienia dowodu wewnętrznego. Z uwagi jednak na to, że w omawianej sytuacji podatnik w trakcie miesiąca nie ma możliwości ustalenia kwoty przychodów osiągniętych w poszczególnych dniach, ww. dowód może zostać sporządzony np. na koniec miesiąca. Uważamy, że nie powinno być też kwestionowane ujęcie przychodów wynikających z zestawienia prowizyjnego w specjalnie zaprowadzonej ewidencji sprzedaży.

2.3. Rozliczenie otrzymanej refundacji składek ZUS w podatku dochodowym

✉ ***Przedsiębiorca posiada orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Chciałby uzyskać z PFRON wsparcie w postaci refundacji składek ZUS. Czy wszystkie składki podlegają refundacji? Od czego uzależniona jest wysokość wsparcia? Jak przyznana refundacja wpływa na rozliczenie ryczałtu ewidencjonowanego (tj. czy stanowi ona przychód, jak wpływa na odliczanie od przychodu składek społecznych)? Jakie skutki wywoła przyznana refundacja, jeśli podatnik od nowego roku zmieni formę opodatkowania na zasady ogólne?***

Refundacja składek ZUS przez PFRON

PFRON refunduje osobie niepełnosprawnej wykonującej działalność gospodarczą obowiązkowe składki na ubezpieczenia społeczne, pod warunkiem opłacenia tych składek w całości najpóźniej w dniu złożenia wniosku o refundację. Za składki opłacone terminowo uznaje się składki opłacone w terminie określonym w przepisach ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych lub opłacone z opóźnieniem niedłuższym niż 14 dni.

Refundacji podlega tylko składka emerytalna i rentowa. Muszą to być składki obowiązkowe, a nie dobrowolne. Z refundacji wyłączone są kwoty składek sfinansowane ze środków publicznych.

Wysokość refundacji zależna jest od stopnia niepełnosprawności przedsiębiorcy i wynosi:
- 100% składki emerytalnej i rentowej – znaczny stopień niepełnosprawności,
- 60% składki emerytalnej i rentowej – umiarkowany stopień niepełnosprawności,
- 30% składki emerytalnej i rentowej – lekki stopień niepełnosprawności.

W 2026 r. składki wyliczone na podstawie art. 18 ust. 8 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 199 ze zm.) wynoszą:
- 1.103,27 zł – składka emerytalna,
- 452,16 zł – składka rentowa.

Przez pierwsze 24 miesiące prowadzenia działalności gospodarczej (lub po zakończeniu ulgi na start) – według art. 18a ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych składki te wynoszą:
- 281,44 zł – składka emerytalna,
- 115,34 zł – składka rentowa.

Wysokość refundacji z PFRON składek emerytalnych i rentowych przedsiębiorcy w 2026 r. – tzw. duży ZUS (podstawą wymiaru składek jest 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego)

Stopień niepełnosprawności przedsiębiorcy	Wysokość refundacji
znaczny	1.555,43 zł
umiarkowany	933,26 zł
lekki	466,63 zł

Wysokość refundacji z PFRON składek emerytalnych i rentowych przedsiębiorcy w 2026 r. – przez pierwsze 24 miesiące prowadzenia działalności gospodarczej (podstawą wymiaru składek jest 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia w 2026 r.)

Stopień niepełnosprawności przedsiębiorcy	Wysokość refundacji
znaczny	396,78 zł
umiarkowany	238,07 zł
lekki	119,03 zł

Refundacja składek a podatek dochodowy

• Ryczałt ewidencjonowany

Generalnie kwota otrzymanej refundacji składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe stanowi dla przedsiębiorcy opodatkowanego ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych przychód z działalności gospodarczej. Przychód ten podlega opodatkowaniu 3% stawką ryczałtu, o czym stanowi art. 12 ust. 1 pkt 7 lit. e) ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. z 2025 r. poz. 843 ze zm.), dalej: ustawy o ryczałcie. W świetle tej regulacji, ww. stawką ryczałtu opodatkowaniu podlega przychód, o którym mowa m.in. w art. 14 ust. 2 pkt 2 ustawy o PDOF. Ten ostatni przepis stanowi, że za przychody z działalności gospodarczej uznaje się również dotacje, subwencje, dopłaty (z pewnym zastrzeżeniem) i inne nieodpłatne świadczenia otrzymane na pokrycie kosztów albo jako zwrot wydatków (z wyjątkiem, gdy przychody te są związane z otrzymaniem, zakupem albo wytworzeniem we własnym zakresie środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, od których dokonuje się odpisów amortyzacyjnych).

Przypominamy, że podatnik uzyskujący przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej, opłacający ryczałt od przychodów ewidencjonowanych, może odliczać od przychodów m.in. składki określone w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, zapłacone w roku podatkowym bezpośrednio na własne ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe oraz wypadkowe podatnika oraz osób z nim współpracujących. Stanowi o tym art. 11 ust. 1 ustawy o ryczałcie.

Jak wynika z wcześniejszej odpowiedzi, uzyskanie refundacji składek ZUS jest uwarunkowane opłaceniem tych składek w całości najpóźniej w dniu złożenia wniosku o taką refundację. Tym samym w praktyce najpierw ma miejsce zapłata składek ZUS, a następnie ich zwrot (w całości lub w części). Oznacza to, że zapłacone składki na ubezpieczenia społeczne przedsiębiorca może odliczyć od przychodu w pełnej wysokości. Następnie, gdy otrzyma ich zwrot, to zwróconą kwotę (poprzednio odliczoną) będzie musiał doliczyć w zeznaniu podatkowym składanym za rok podatkowy, w którym ją otrzymał (zgodnie z art. 21 ust. 2a ustawy o ryczałcie).

• Opodatkowanie na zasadach ogólnych

A jak wygląda podatkowe rozliczenie otrzymanej refundacji składek ZUS u przedsiębiorcy opodatkowanego według zasad ogólnych? Odpowiedź na to pytanie zależy od tego, czy przedsiębiorca zapłacone składki na ubezpieczenia społeczne zalicza do kosztów uzyskania przychodów, czy odlicza od dochodu.

W sytuacji gdy zapłacone przez przedsiębiorcę ww. składki zostaną zaliczone do kosztów uzyskania przychodów (może je zaliczyć do kosztów podatkowych w dniu ich zapłaty), to kwota otrzymanej w późniejszym okresie refundacji tych składek (w całości bądź w części) będzie stanowiła dla niego przychód z działalności gospodarczej, o którym mowa w art. 14 ust. 2 pkt 2 ustawy o PDOF. Natomiast, w przypadku gdy zapłacone składki na ubezpieczenia społeczne zostaną odliczone od dochodu, to refundacji tych składek nie wykazuje się jako przychodu, tylko należy ją rozliczyć zgodnie z art. 45 ust. 3a ww. ustawy. Z przepisu tego wynika, że jeżeli podatnik, obliczając podatek należny, dokonał odliczeń od dochodu, podstawy obliczenia podatku lub podatku, a następnie otrzymał zwrot odliczonych kwot (w całości lub w części), w zeznaniu podatkowym składanym za rok podatkowy, w którym otrzymał ten zwrot, dolicza odpowiednio kwoty poprzednio odliczone.

VII. ŚRODKI TRWAŁE

1. Dofinansowanie z KPO do zakupu środków trwałych, ich amortyzacja oraz korekta kosztów – interpretacja KIS

Przychód z tytułu dofinansowanie z KPO do zakupu środków trwałych korzysta ze zwolnienia z PIT na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 137 ustawy o PDOF. Odpisy amortyzacyjne dokonywane od części dofinansowanej nie stanowią kosztów uzyskania przychodów. Jeżeli odpisy te ujęto w kosztach podatkowych przed otrzymaniem dofinansowania, to wraz z jego otrzymaniem należy na bieżąco skorygować koszty podatkowe.

(interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 27 lipca 2026 r., nr 0113-KDIPT2-1.4011.339.2026.2.DJD)

Stan faktyczny oraz stanowisko podatnika

Podatnik prowadził działalność gospodarczą w zakresie produkcji przypraw. W celu rozwoju firmy przeprowadził przedsięwzięcie inwestycyjne obejmujące nabycie specjalistycznych środków trwałych. W ramach częściowego dofinansowania uzyskał wsparcie 50% wartości netto przedsięwzięcia. Pozostałą część sfinansowano ze środków własnych. Środki z tytułu przyznanego wsparcia wpłynęły na rachunek bankowy, a pochodziły z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO), który jest finansowany z unijnego Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności. Przed otrzymaniem dofinansowania nabyte środki trwałe zostały wprowadzone do ewidencji środków trwałych i podlegały amortyzacji na zasadach ogólnych, tj. cała wartość odpisów była zaliczana do kosztów uzyskania przychodów.

W związku z powyższym podatnik zwrócił się do organu podatkowego m.in. z następującymi pytaniami:

1. Czy otrzymane środki z KPO korzystają ze zwolnienia z PIT na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 137 ww. ustawy?
2. Czy odpisy amortyzacyjne od środków trwałych sfinansowane z KPO są wyłączone z kosztów uzyskania przychodów na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 56 ww. ustawy?
3. W jakim okresie rozliczeniowym należy dokonać korekty odpisów amortyzacyjnych – w roku podatkowym, w którym podatnik otrzymał środki (tj. w 2026 r.), czy wstecznie za lata poprzednie?

Zdaniem podatnika, otrzymane środki z KPO korzystają ze zwolnienia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 137 ustawy o PDOF. Odpisy amortyzacyjne nie mogą być kosztem podatkowym na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 56 ww. ustawy. Ponieważ dofinansowanie z KPO jest okolicznością nową, korekta odpisów amortyzacyjnych powinna nastąpić bieżąco, w rozliczeniu rocznym za rok podatkowy 2026, a nie poprzez korektę zeznań za lata wcześniejsze.

Stanowisko organu podatkowego

Organ podatkowy uznał stanowisko podatnika w części za prawidłowe, a w części za nieprawidłowe.

Dofinansowanie z KPO jako przychód zwolniony z opodatkowania

Odnosząc się do pytania dotyczącego kwestii związanej z uzyskaniem przychodu z tytułu dofinansowania organ podatkowy wskazał, że co do zasady wszelkie otrzymywane przez podatnika dotacje i dopłaty związane z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą stanowią przychód z tej działalności. Niektóre dofinansowania korzystają jednak ze zwolnienia z PIT na podstawie zamkniętego katalogu zwolnień przedmiotowych ujętego w art. 21 ust. 1 ustawy o PDOF.

Organ podatkowy przypomniał, że stosownie do art. 21 ust. 1 pkt 137 ww. ustawy, wolne od podatku dochodowego są środki finansowe otrzymane przez uczestnika projektu jako pomoc udzielona w ramach programu finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1, 2 i 4, pkt 5 lit. a) i b) i pkt 5a-5d ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

W wyniku analizy przepisów ww. ustawy o finansach publicznych, w ocenie organu podatkowego, środki pochodzące z KPO stanowią wsparcie o charakterze bezzwrotnym – wymienione w art. 5 ust. 3 pkt 5d) ww. ustawy o finansach publicznych, a więc zalicza się je do środków wymienionych w art. 21 ust. 1 pkt 137 ustawy o PDOF. Organ podatkowy zaznaczył przy tym, że zwolnieniem tym objęci są uczestnicy projektu. Przez uczestników projektu na-

leży natomiast rozumieć osoby, dla których faktycznie przeznaczona jest pomoc udzielona w ramach projektu. Natomiast użyte w powyższym przepisie pojęcie „z udziałem środków" należy rozumieć jako finansowanie lub współfinansowanie pomocy z tych środków.

Zatem otrzymane przez podatnika środki finansowe w ramach częściowej refundacji kosztów zakupu środków trwałych, stanowią przychód, który – na podstawie ww. art. 21 ust. 1 pkt 137 ustawy o PDOF – korzysta ze zwolnienia od opodatkowania.

Odpisy amortyzacyjne a koszty uzyskania przychodów

Rozstrzygając wątpliwość w zakresie konieczności wyłączenia z kosztów uzyskania przychodów wydatków sfinansowanych dotacją organ podatkowy przypomniał, że zgodnie z art. 23 ust. 1 pkt 56 ww. ustawy, nie uważa się za koszty uzyskania przychodów wydatków i kosztów bezpośrednio sfinansowanych z dochodów (przychodów), o których mowa m.in. w art. 21 ust. 1 pkt 137. Natomiast w odniesieniu do wydatków na zakup środków trwałych, art. 23 ust. 1 pkt 45 ustawy o PDOF stanowi, że nie uważa się za koszty uzyskania przychodów odpisów z tytułu zużycia środków trwałych od tej części ich wartości, która odpowiada poniesionym wydatkom na nabycie lub wytworzenie we własnym zakresie tych środków lub wartości niematerialnych i prawnych, odliczonym od podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym albo zwróconym podatnikowi w jakiejkolwiek formie.

Organ podatkowy podkreślił, że z treści ww. art. 23 ust. 1 pkt 56 ustawy o PDOF bezsprzecznie wynika, że koszty, które zostały sfinansowane („pokryte") z dochodów (przychodów), o których mowa m.in. w art. 21 ust. 1 pkt 137 ww. ustawy, nie mogą być kosztem podatkowym. O tym, że wydatki nie stanowią kosztów uzyskania przychodów decyduje fakt, że zostały one pokryte otrzymanymi środkami finansowymi zwolnionymi od opodatkowania. Jednocześnie ww. art. 23 ust. 1 pkt 45 ustawy o PDOF precyzyjnie określa, że wydatki poniesione na zakup środków trwałych, podlegające amortyzacji i ujmowane w kosztach uzyskania przychodów w postaci odpisów amortyzacyjnych, są wyłączone z kosztów od tej części wartości początkowej środków trwałych, czy też wartości niematerialnych i prawnych, która została podatnikowi zwrócona w jakiejkolwiek formie.

Uwzględniając powyższe organ podatkowy wskazał, że omawiane wydatki na nabycie środków trwałych w części zrefundowanej ze środków z KPO, są wyłączone z kosztów uzyskania przychodów na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 45 ustawy o PDOF (a nie – jak uznał podatnik – na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 56 ww. ustawy). Natomiast wydatki w części sfinansowanej przez podatnika stanowią koszty uzyskania przychodów.

Korekta kosztów podatkowych w związku z otrzymaniem dofinansowania

W zakresie konieczności dokonania korekty kosztów podatkowych organ podatkowy stwierdził, że otrzymanie dofinansowania częściowo refundującego koszty zakupionych środków trwałych pozostaje bez wpływu na ich wartość początkową oraz na wysokość odpisów amortyzacyjnych, które to wielkości określone są w momencie przyjęcia środków trwałych do używania i wpisania ich do ewidencji środków trwałych. Odpisy amortyzacyjne dokonane przed otrzymaniem dofinansowania stanowią w całości koszt uzyskania przychodów.

Jak jednak zaznaczył organ podatkowy, w momencie otrzymania dofinansowania podatnik zobowiązany jest do wyłączenia z kosztów uzyskania przychodów tej części odpisów amortyzacyjnych, która odpowiada wartości otrzymanego dofinansowania i o tę wielkość należy zmniejszyć koszty uzyskania przychodów w okresie rozliczeniowym, w którym otrzymano dofinansowanie. Zatem w omawianym przypadku korekty kosztów podatkowych (w zakresie odpisów amortyzacyjnych) należy dokonać w roku podatkowym, w którym podatnik otrzymał środki z dofinansowania (wsparcia).

2. Wyburzenie oraz amortyzacja budynku, w miejsce którego powstanie bardziej nowoczesny obiekt

W miejsce dotychczasowej hali magazynowej zamierzamy wybudować nowoczesny obiekt spełniający aktualne standardy użyteczności. Ponieważ „stara" hala nie jest w pełni zamortyzowana, mamy wątpliwość, czy jej wartość początkową powinniśmy uwzględnić w wartości nowej inwestycji, czy tylko część niezamortyzowaną? Czy koszty wytworzenia nowej hali powinny zwiększyć koszty prac rozbiórkowych starego obiektu?

Zgodnie z ugruntowaną linią interpretacyjną organów podatkowych, niezamortyzowana wartość początkowa wyburzanego budynku nie zwiększa wartości początkowej nowo budowanego środka trwałego. Natomiast koszty rozbiórki (wyburzenia, wywozu gruzu, zabezpieczenia terenu itp.) powiększają koszt wytworzenia nowego obiektu, a więc jego wartość początkową.

2.1. Koszt wytworzenia nowego obiektu a koszt likwidacji środka trwałego

Zgodnie z art. 16g ust. 1 pkt 2 ustawy o PDOP (odpowiednio art. 22g ust. 1 pkt 2 ustawy o PDOF), wartość początkową środka trwałego – w razie jego wytworzenia we własnym zakresie – ustala się według kosztu jego wytworzenia.

Za koszt wytworzenia uważa się wartość, w cenie nabycia, zużytych do wytworzenia środków trwałych: rzeczowych składników majątku i wykorzystanych usług obcych, kosztów wynagrodzeń za prace wraz z pochodnymi i inne koszty dające się zaliczyć do wartości wytworzonych środków trwałych. Do kosztu wytworzenia nie zalicza się: kosztów ogólnych zarządu, kosztów sprzedaży oraz pozostałych kosztów operacyjnych i kosztów operacji finansowych, w szczególności odsetek od pożyczek (kredytów) i prowizji, z wyłączeniem odsetek i prowizji naliczonych do dnia przekazania środka trwałego do używania (por. art. 16g ust. 4 ustawy o PDOP oraz odpowiednio art. 22g ust. 4 ustawy o PDOF).

W szczególności do elementów składających się na koszt wytworzenia środka trwałego należą:

- wartość – w cenie nabycia – rzeczowych składników majątku zużytych do wytworzenia środków trwałych, tj. przede wszystkim materiałów, z których został wykonany środek trwały,
- wartość – w cenie nabycia – wykorzystanych usług obcych zużytych do wytworzenia środków trwałych, tj. zarówno usług polegających na samym wytwarzaniu środka trwałego, tj. przede wszystkim jego budowie, jak i innych usług niezbędnych do wytworzenia i uczynienia tego składnika majątku zdatnym do używania, np. kosztów prac geologicznych niezbędnych do uzyskania pozwolenia na budowę, usług projektowych, usług inżynierskich, doradztwa finansowego i prawnego związanego z prowadzoną inwestycją, kosztów sporządzenia dokumentacji przetargowej, kosztów niezbędnych ekspertyz obiektów budowlanych,
- koszty wynagrodzeń wraz z pochodnymi, tj. przede wszystkim koszty wynagrodzeń pracowników zatrudnionych przy realizacji inwestycji.

Natomiast, jak wynika z art. 16 ust. 1 pkt 6 ustawy o PDOP (odpowiednio art. 23 ust. 1 pkt 6 ustawy o PDOF), kosztem uzyskania przychodów nie mogą być straty powstałe w wyniku likwidacji nie w pełni umorzonych środków trwałych, jeżeli środki te utraciły przydatność gospodarczą na skutek zmiany rodzaju działalności.

2.2. Niezamortyzowana wartość początkowa wyburzanej nieruchomości

W przedstawionej w ww. pkt 1 definicji kosztu wytworzenia środka trwałego nie wskazano – jako elementu wartości początkowej nowo budowanego środka trwałego – niezamortyzowanej wartości początkowej likwidowanego środka trwałego. Rozstrzygając kwestię rozliczenia kosztów likwidacji środka trwałego bezpośrednio do kosztów podatkowych należy wskazać, że możliwość uznania za taki koszt niezamortyzowanej wartości środków trwałych należy oceniać zarówno poprzez kryterium racjonalnego i ekonomicznego działania przedsiębiorcy, jak i osiągania przychodów lub zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów. Ponadto likwidacja nie może być powodowana zmianą rodzaju prowadzonej działalności.

Tak więc niezamortyzowana wartość początkowa likwidowanego środka trwałego nie podlega zaliczeniu do wartości początkowej nowego (budowanego) środka trwałego, lecz stanowi ona koszt uzyskania przychodu na zasadach ogólnych, tj. stosownie do regulacji art. 15 ust. 1 ustawy o PDOP (odpowiednio art. 22 ust. 1 ustawy o PDOF).

Potwierdzenie takiego stanowiska w przedmiotowej kwestii można odnaleźć m.in. w interpretacji indywidualnej Dyrektora KIS z 22 maja 2025 r., nr 0111-KDIB1-1.4010.137.2025.2.BS). Stwierdzono w niej m.in.:

„(…) w rozpatrywanej sprawie wykorzystywane dotychczas w działalności szpitala środki trwałe (budynki) ulegną częściowej likwidacji w celu budowy nowego obiektu, a ich częściowa likwidacja została podyktowana względami ekonomicznymi (rozwój działalności medycznej), a w wyniku realizacji inwestycji nie zostanie zmieniony rodzaj prowadzonej działalności. Oba budynki stanowią odrębne środki trwałe, a szpital dokona ich likwidacji w części koniecznej do wybudowania nowego budynku będącego odrębnym środkiem trwałym. W przedstawionym zdarzeniu przyszłym szpital powinien zaliczyć stratę powstałą w związku z likwidacją nie w pełni umorzonych środków trwałych jednorazowo do kosztów uzyskania przychodów w wysokości niezamortyzowanej wartości tych budynków w likwidowanej części przypadającej na każdy budynek.

Tym samym, nieumorzona wartość likwidowanych środków trwałych w części przypadającej na likwidowane budynki obciąży bieżące koszty operacyjne szpitala i tym samym pomniejszy podstawę opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych i nie wpłynie na zwiększenie wartości początkowej nowo wytworzonego środka trwałego, a tym samym nie będzie stanowiła kosztu uzyskania przychodu poprzez dokonywane odpisy amortyzacyjne. (…)”

2.3. Prace związane z rozbiórką nieruchomości, na miejscu której powstaje nowy obiekt

Inaczej będzie przebiegało rozliczenie wydatków związanych z rozbiórką likwidowanego budynku, tj. wydatków na wyburzenia czy porozbiórkowy wywóz gruzu.

W ww. interpretacji indywidualnej z 22 maja 2025 r. organ podatkowy wskazał, że:

„(…) Jeżeli decyzja podatnika o likwidacji części składowych budynków jest związana z jego planami inwestycyjnymi wybudowania w tym miejscu innego obiektu, wówczas kosz-

ty likwidacji budynku są kosztami bezpośrednio związanymi z budową nowego obiektu. (…) Tak więc koszty związane z wyburzeniem części budynków oraz wydatki na wywóz gruzu na podstawie art. 16g ust. 4 ustawy o CIT zwiększą wartość początkową nowego budynku i będą podlegały zaliczeniu w koszty podatkowe poprzez odpisy amortyzacyjne od nowo wytworzonego środka trwałego, na zasadach określonych w art. 16h-16i ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. (…)"

VIII. UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE I ZDROWOTNE

1. Minimalne stawki wynagrodzeń pracowników młodocianych od 1 września 2026 r.

Od 1 września 2026 r. minimalne stawki wynagrodzeń pracowników młodocianych w pierwszym, drugim i trzecim roku nauki wynoszą odpowiednio 738,65 zł, 830,98 zł i 923,31 zł. Przy rozliczeniu podatkowo-składkowym wynagrodzeń ww. osób pracodawca, co do zasady, uwzględnia ulgę dla młodych i musi pamiętać o obniżeniu składki zdrowotnej do wysokości hipotetycznej zaliczki na podatek.

Minimalne stawki wynagrodzeń pracowników młodocianych

Pracownikowi młodocianemu w okresie nauki zawodu przysługuje wynagrodzenie obliczane w stosunku procentowym do przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim kwartale, obowiązującego od pierwszego dnia następnego miesiąca po ogłoszeniu przez Prezesa GUS w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski" (§ 19 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania; Dz. U. z 2018 r. poz. 2010 ze zm.). Zmiana minimalnych stawek wynagrodzeń ww. osób następuje od 1 marca, 1 czerwca, 1 września i 1 grudnia każdego roku.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie, o którym mowa, w drugim kwartale 2026 r. wyniosło **9.233,13 zł** (Mon. Pol. z 2026 r. poz. 779). Zatem w okresie od 1 września do 30 listopada 2026 r. pracownikowi młodocianemu przysługuje wynagrodzenie w wysokości nie niższej niż:

- **738,65 zł** (8% ww. przeciętnego wynagrodzenia) w pierwszym roku nauki lub klasie I branżowej szkoły I stopnia w przypadku młodocianego realizującego dokształcanie teoretyczne w tej szkole,
- **830,98 zł** (9% ww. przeciętnego wynagrodzenia) w drugim roku nauki lub klasie II branżowej szkoły I stopnia w przypadku młodocianego realizującego dokształcanie teoretyczne w tej szkole,
- **923,31 zł** (10% ww. przeciętnego wynagrodzenia) w trzecim roku nauki lub klasie III branżowej szkoły I stopnia w przypadku młodocianego realizującego dokształcanie teoretyczne w tej szkole.

Młodocianemu odbywającemu przyuczenie do wykonywania określonej pracy w ww. okresie przysługuje wynagrodzenie w wysokości nie niższej niż **646,32 zł** (7% ww. przeciętnego wynagrodzenia).

Wynagrodzenie młodocianego a zaliczka na podatek

Wynagrodzenie młodocianego zatrudnionego na umowę o pracę w celu nauki zawodu/przyuczenia do wykonywania określonej pracy stanowi przychód ze stosunku pracy, o którym mowa w art. 12 ust. 1 ustawy o PDOF. Zasadniczo od wynagrodzenia pracownika pracodawca, jako płatnik, nalicza i pobiera zaliczkę na podatek dochodowy. Takiego obowiązku nie ma jednak pracodawca wypłacający pracownikowi młodocianemu wynagrodzenie w minimalnej stawce, gdyż zasadniczo ma tu zastosowanie tzw. ulga dla młodych. W ramach tej ulgi zwolnieniu z PIT podlegają m.in. przychody ze stosunku pracy otrzymane przez podatnika do ukończenia 26. roku życia – do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 85.528 zł. Z uwagi na to, iż wynagrodzenie młodocianego w minimalnej stawce w skali roku podatkowego „mieści się" w tym limicie, pracodawca nie ma obowiązku poboru zaliczki na PIT. Wyjątkiem jest tu sytuacja, gdy młodociany złoży pracodawcy wniosek o niestosowanie ulgi dla młodych, na podstawie art. 32 ust. 6 ustawy o PDOF (wtedy pracodawca nalicza zaliczkę na podatek na ogólnych zasadach).

Składki ZUS od wynagrodzenia młodocianego

Od wypłacanego młodocianemu wynagrodzenia pracodawca nalicza składki ZUS na ogólnych zasadach dotyczących pracowników. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne pracowników stanowi przychód w rozumieniu przepisów o PDOF z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy. Podstawa ta stanowi jednocześnie podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne (z pewnymi zastrzeżeniami), przy czym pomniejsza się ją o kwoty składek na ubezpieczenia społeczne potrąconych przez pracodawcę ze środków pracownika.

Pracodawca, naliczając młodocianemu pracownikowi składkę na ubezpieczenie zdrowotne, powinien pamiętać o przepisach dotyczących obniżania tej składki, zawartych w art. 83 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1461 ze zm.) dalej: ustawy zdrowotnej. Wynika z nich m.in., że w przypadku gdy składka na ubezpieczenie zdrowotne obliczona od przychodu wolnego od podatku dochodowego na podstawie m.in. art. 21 ust. 1 pkt 148 ustawy o PDOF (tj. w ramach ulgi dla młodych) jest wyższa od kwoty stanowiącej zaliczkę na podatek dochodowy, obliczoną zgodnie z przepisami ustawy o PDOF w brzmieniu obowiązującym na dzień 31 grudnia 2021 r. (tzw. hipotetyczna zaliczka), którą płatnik obliczyłby, gdyby przychód ubezpieczonego nie był zwolniony od podatku dochodowego na podstawie tego przepisu, składkę obliczoną za poszczególne miesiące obniża się do wysokości tej kwoty (art. 83 ust. 2a i 2b ustawy zdrowotnej).

Przypomnijmy, iż w stanie prawnym na dzień 31 grudnia 2021 r. obowiązywała stawka podatku (z pierwszego progu skali) w wysokości 17% i kwota zmniejszająca zaliczkę na podatek w wysokości 43,76 zł. Sposób obliczania hipotetycznej zaliczki na podatek przedstawiło Ministerstwo Finansów w wyjaśnieniach zamieszczonych na stronie internetowej www.gov.pl (odnosząc się do roku 2022):

„(...) kwotę 43,76 zł płatnik odlicza od zaliczki, jeśli w 2022 r. ma prawo do stosowania 1/12 kwoty zmniejszającej podatek (na podstawie PIT-2). Analogicznie płatnik postępuje z kosztami. Jeśli w 2022 r. płatnik stosuje (na wniosek podatnika) podwyższone koszty albo nie stosuje żadnych kosztów, to obliczając zaliczkę według stanu prawnego na dzień 31 grudnia 2021 r., zachowuje te same zasady (stosuje podwyższone koszty albo nie stosuje żadnych kosztów). (...)"

Naszym zdaniem, aby pracodawca obliczając hipotetyczną zaliczkę na podatek mógł uwzględnić kwotę zmniejszającą, powinien posiadać oświadczenie pracownika upoważniające pracodawcę do jej stosowania, mimo że przychody pracownika są zwolnione z PIT w ramach ulgi dla młodych.

Od wynagrodzenia młodocianego w minimalnej stawce pracodawca nie nalicza składki na FP (i FS), natomiast jest zobowiązany do naliczania składki na FGŚP (jeśli jest objęty przepisami ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy).

Przykład

Pracodawca od września 2026 r. zatrudnia na umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego młodocianych w I, II i III roku nauki. Młodocianym przysługują podstawowe koszty uzyskania przychodów i złożyli oni pracodawcy oświadczenie upoważniające go do stosowania kwoty zmniejszającej zaliczkę na podatek dochodowy.

Rozliczenie składkowo-podatkowe wynagrodzeń pracowników młodocianych w I, II i III roku nauki:

Wiersz	Wyszczególnienie	I rok nauki	II rok nauki	III rok nauki
1	Wynagrodzenie za pracę:	738,65 zł	830,98 zł	923,31 zł
2	Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne:	738,65 zł	830,98 zł	923,31 zł
3	Składki na ubezpieczenia społeczne (wiersz 2 × 9,76% + wiersz 2 × 1,5% + wiersz 2 × 2,45%):	101,27 zł	113,92 zł	126,59 zł
4	Podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne (wiersz 2 – wiersz 3):	637,38 zł	717,06 zł	796,72 zł
5	Składka na ubezpieczenie zdrowotne (9%):	57,36 zł	64,54 zł	71,70 zł
6	Składka na ubezpieczenie zdrowotne pobrana (obniżona do wysokości zaliczki obliczonej zgodnie z przepisami ustawy o PIT w brzmieniu obowiązującym na dzień 31.12.2021 r.):	22,03 zł	35,63 zł	49,23 zł
7	Podstawa obliczenia zaliczki na podatek dochodowy, po zaokrągleniu do pełnych zł:	387 zł	467 zł	547 zł
8	Zaliczka na podatek:	0 zł	0 zł	0 zł
9	Kwota do wypłaty:	615,35 zł	681,43 zł	747,49 zł

2. Ubezpieczenia w ZUS osoby współpracującej z prawem do emerytury

Mój małżonek od dwóch lat pomaga mi w prowadzeniu działalności gospodarczej. Zgłosiłam go z tego tytułu do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego w ZUS z kodem tytułu ubezpieczenia 05 11 0 0 (właściwym dla osoby współpracującej). Kilka dni temu otrzymał decyzję z ZUS o ustalonym mu od 1 sierpnia 2026 r. prawie do emerytury. Czy muszę wyrejestrować go z ubezpieczeń społecznych i zdrowotnego, a następnie zgłosić tylko do zdrowotnego od 1 sierpnia br., czy zmian tych mogę dokonać na bieżąco?

Zmiany zakresu podlegania ubezpieczeniom w ZUS mężowi, jako osobie współpracującej, Czytelniczka powinna dokonać od dnia uzyskania przez niego prawa do emerytury. Od tego bowiem dnia zmienił się dla niego zakres ubezpieczeń z tytułu współpracy przy prowadzonej przez nią działalności gospodarczej.

O zmianie charakteru ubezpieczeń społecznych osoby współpracującej płatnik składek zawiadamia organ rentowy poprzez złożenie wyrejestrowania z ubezpieczeń i następnie ponownego zgłoszenia do ubezpieczeń zawierającego prawidłowe dane. W formularzach tych jako datę odpowiednio wyrejestrowania i zgłoszenia (tu: do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego) należy wpisać datę, od której osoba współpracująca ma ustalone prawo do emerytury.

Informację o posiadanym przez osobę współpracującą prawie do emerytury płatnik przekazuje do ZUS w piątym znaku kodu tytułu ubezpieczenia, wpisując cyfrę 1 (dotyczy osoby, która ma ustalone prawo do emerytury).

Przykład

Pani Wanda zgłosiła męża pomagającego jej w firmie do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego w ZUS jako osobę współpracującą (spełnia on warunki do takiego zgłoszenia). W dniu 1 sierpnia 2026 r. ukończył on powszechny wiek emerytalny. W dniu 28 sierpnia 2026 r. otrzymał z organu rentowego decyzję ustalającą mu prawo do emerytury od 1 sierpnia 2026 r.

O zmianie charakteru ubezpieczeń w ZUS męża, jako osoby współpracującej, pani Wanda zawiadomiła organ rentowy przekazując:

- *wyrejestrowanie go z ubezpieczeń społecznych oraz ubezpieczenia zdrowotnego (na druku ZUS ZWUA), w którym wpisała jako datę wyrejestrowania 1 sierpnia 2026 r. i kod tytułu ubezpieczenia 05 11 0 0, a następnie*
- *zgłoszenie do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego z tą samą datą (na druku ZUS ZZA, ponieważ nie wyraził on zgody przystąpienia do dobrowolnych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych), z kodem tytułu ubezpieczenia 05 11 1 0.*

3. FP i FS od wynagrodzenia z etatu i zlecenia w jednej firmie

Pracownik (42 lata) zatrudniony w naszej firmie na niepełny etat ma ustalone wynagrodzenie w kwocie niższej od minimalnego (tj. proporcjonalnie do wymiaru etatu). Od 1 września do 31 grudnia 2026 r. zawarliśmy z nim dodatkowo umowę zlecenia z wynagrodzeniem miesięcznym w kwocie 2.000 zł. Do tej pory od wynagrodzenia ze stosunku pracy nie naliczaliśmy jemu składek na FP i FS. Czy w okresie wykonywania umowy zlecenia nadal mamy ich za niego nie naliczać? Nadmieniamy, że osoba ta jest zatrudniona tylko w naszej firmie.

Odpowiedź na pytanie będzie twierdząca, jeżeli łączna kwota wypłat dokonanych osobie, o której mowa w pytaniu, z etatu i zlecenia podlegających oskładkowaniu, będzie niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę. Gdy jednak będzie ona wynosiła co najmniej tyle co minimalna płaca, składki na te Fundusze będą za nią należne.

Umowa zlecenia zawarta z własnym pracownikiem jest – dla celów ubezpieczeń w ZUS – traktowana jak umowa o pracę, a osoba ją wykonująca – jak pracownik. Wynika to z art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 199 ze zm.). Pracownik podlega obowiązkowo nie tylko ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, ale również ubezpieczeniu chorobowemu i wypadkowemu oraz ubezpieczeniu zdrowotnemu. Z tytułu zawartej umowy zlecenia podlega zatem obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym (wszystkich ryzyk) oraz zdrowotnemu w sposób obowiązujący osoby zatrudnione na etacie, czyli jak pracownik, a nie jak zleceniobiorca.

Z tytułu zawarcia umowy zlecenia pracodawca nie dokonuje jednak dodatkowego zgłoszenia takiej osoby do ubezpieczeń na formularzu ZUS ZUA. Naliczone składki ZUS wykazuje za taką osobę w imiennym raporcie ZUS RCA (w jednym bloku) z pracowniczym kodem tytułu ubezpieczenia 01 10 X X oraz ewentualnie składki na FP, FS i FGŚP – w deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA.

Wzory druków dostępne
w programie DRUKI Gofin
w dziale Składki ZUS

Obowiązkowe składki na FP i FS ustalone od kwot stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (bez stosowania rocznego ograniczenia), wynoszących w przeliczeniu na okres miesiąca co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę, opłacają pracodawcy oraz inne jednostki organizacyjne za osoby m.in. pozostające w stosunku pracy i wykonujące pracę na podstawie umowy zlecenia. Przy czym, nalicza się je dopiero wtedy, gdy podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalno-rentowe ubezpieczonego wynosi w przeliczeniu na okres miesiąca co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę. W 2026 r. minimalna płaca wynosi 4.806 zł. Składki na te Fundusze opłaca się za okres trwania obowiązkowych ubezpieczeń emerytalno-rentowych w trybie i na zasadach przewidzianych dla składek na ubezpieczenia społeczne.

UWAGA! Składek na FP i FS nie opłaca się m.in. za pracowników i zleceniobiorców, którzy osiągnęli wiek wynoszący co najmniej 55 lat – w przypadku kobiet i co najmniej 60 lat – w przypadku mężczyźni.

Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, że jeżeli podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalno-rentowe wskazanego w pytaniu pracownika wykazana w imiennym raporcie ZUS RCA za wrzesień, październik, listopad i grudzień 2026 r. będzie niższa od kwoty minimalnego wynagrodzenia, tj. od 4.806 zł, wówczas Czytelnik w tych miesiącach nie będzie opłacał za niego składek na FP i FS, natomiast gdy wyniesie ona co najmniej 4.806 zł – składki na FP i FS będą za niego wtedy należne.

Przykład

Pracodawca z własnym pracownikiem (w wieku 42 lat) zatrudnionym na niepełny etat zawarł dodatkowo umowę zlecenia. W treści tej umowy wskazano:

- *okres wykonywania pracy od 1 września do 31 grudnia 2026 r.,*
- *miesięczne wynagrodzenie zleceniobiorcy w kwocie 1.500 zł.*

Wariant I – na koniec września, października, listopada i grudnia 2026 r. pracodawca wypłaci tej osobie łączne wynagrodzenie w kwocie 4.600 zł (tj. z umowy o pracę – 3.100 zł i ze zlecenia – 1.500 zł)

Od kwoty tego przychodu (stanowiącego podstawę wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalno-rentowe) pracodawca nie opłaci za te miesiące składek na FP i FS, ponieważ łączny przychód tej osoby będzie niższy od minimalnego wynagrodzenia (4.600 zł < 4.806 zł). Opłaci natomiast za te miesiące składkę na FGŚP.

Wariant II – na koniec września, października, listopada i grudnia 2026 r. pracodawca wypłaci tej osobie łączne wynagrodzenie w kwocie 5.000 zł (tj. z umowy o pracę – 3.500 zł i ze zlecenia – 1.500 zł).

Od kwoty tego przychodu (stanowiącego podstawę wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalno-rentowe) pracodawca opłaci za wrzesień, październik, listopad i grudzień 2026 r. nie tylko składkę na FGŚP, ale również składki na FP i FS, ponieważ kwota uzyskanego przez pracownika przychodu ze stosunku pracy i z umowy zlecenia w tych miesiącach wyniesie co najmniej minimalne wynagrodzenie (tu: będzie wyższe).

IX. PRAWO PRACY

1. Potrącenie wynagrodzenia oraz ryczałtu na jazdy lokalne, nadpłaconych z powodu zwolnienia lekarskiego

Po wypłaceniu pełnego wynagrodzenia (zasadniczego i miesięcznej premii prowizyjnej) oraz pełnego ryczałtu na jazdy lokalne pracownik otrzymał zwolnienie lekarskie z tytułu choroby. Jak ustalić nadpłacone kwoty wynagrodzenia i ryczałtu i czy obie te kwoty możemy potrącić z najbliższej wypłaty?

Pracodawca powinien ustalić jedynie kwoty nadpłaconego wynagrodzenia zasadniczego oraz ryczałtu na jazdy lokalne. Tę pierwszą będzie mógł odliczyć z najbliższej wypłaty bez zgody pracownika, natomiast do potrącenia drugiej będzie wymagana taka zgoda lub uzyskanie tytułu wykonawczego.

Pensja pracownika, o której mowa w pytaniu, składa się ze stałego wynagrodzenia zasadniczego oraz premii prowizyjnej rozliczanej w cyklu miesięcznym. Przy obliczaniu kwoty nadpłaconego wynagrodzenia zastosowanie będzie miał § 11 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 r. w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz. U. z 2017 r. poz. 927).

Przywołany przepis wyjaśnia, że w celu obliczenia wynagrodzenia, ustalonego w stałej miesięcznej stawce, za przepracowaną część miesiąca, jeżeli pracownik za pozostałą jego część otrzymał wynagrodzenie chorobowe, miesięczną stawkę wynagrodzenia dzieli się przez 30 i otrzymaną kwotę mnoży przez ilość dni objętych zwolnieniem lekarskim. Tak obliczoną kwotę odejmuje się następnie od wynagrodzenia przysługującego za cały miesiąc.

Zasady te mają zastosowanie także wówczas, gdy z tytułu niezdolności do pracy pracownikowi przysługuje zasiłek z ubezpieczenia chorobowego lub wypadkowego.

Nie wystąpi tu natomiast konieczność dokonywania takich obliczeń w stosunku do premii prowizyjnej. Pracownik otrzymał ją bowiem w wysokości faktycznie wypracowanej w miesiącu zachorowania – z uwzględnieniem nieobecności spowodowanej pobytem na zwolnieniu lekarskim.

Pracownikowi wypłacono również pełny ryczałt na jazdy lokalne. Żeby obliczyć nadpłaconą kwotę, pracodawca powinien zastosować § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. nr 27, poz. 271 ze zm.).

Zgodnie z tym przepisem, kwotę przyznanego pracownikowi ryczałtu na jazdy lokalne zmniejsza się o jedną dwudziestą drugą za każdy roboczy dzień nieobecności pracownika w miejscu pracy z powodu choroby, urlopu, podróży służbowej trwającej co najmniej 8 godzin lub innej nieobecności w pracy oraz za każdy dzień roboczy, w którym pracownik nie dysponował pojazdem do celów służbowych.

Jeżeli zaś chodzi o możliwość potrącenia nadpłaconych kwot, to w stosunku do wynagrodzenia zasadniczego zastosowanie będzie miał art. 87 § 7 Kodeksu pracy (K.p.). Z przepisu tego wynika, że z wynagrodzenia za pracę odlicza się, w pełnej wysokości, kwoty wypłacone w poprzednim terminie płatności za okres nieobecności w pracy, za który pracownik nie zachowuje prawa do wynagrodzenia za pracę.

Z najbliższej wypłaty pracodawca będzie więc mógł odliczyć pełną kwotę nadpłaconego wynagrodzenia zasadniczego, bez ograniczeń wynikających z Kodeksu pracy dotyczących maksymalnej wysokości potrąceń oraz kwoty wolnej od potrąceń, a także bez konieczności uzyskiwania zgody pracownika na takie potrącenie. Na potrącenie w kolejnych miesiącach zgoda pracownika lub tytuł wykonawczy (w razie braku zgody) będą już wymagane.

Ułatwień wynikających z art. 87 § 7 K.p. pracodawca nie będzie mógł natomiast zastosować wobec kwoty nadpłaconego ryczałtu na jazdy lokalne. Nie jest on bowiem składnikiem wynagrodzenia, a rekompensatą kosztów poniesionych przez pracownika z tytułu używania prywatnego pojazdu do celów służbowych. W tym przypadku wymagane będzie uzyskanie pisemnej zgody pracownika (z określeniem konkretnej kwoty i tytułu potrącenia) lub tytułu wykonawczego wystawionego po przeprowadzeniu postępowania sądowego. Wobec tego potrącenia zastosowanie będą miały ograniczenia wynikające odpowiednio z art. 91 lub art. 87-87[1] K.p.

Przykład

W dniu 27 lipca 2026 r. pracownikowi zatrudnionemu na pełny etat w podstawowym systemie czasu pracy (8 godzin dziennie od poniedziałku do piątku), wypłacono pełne wynagrodzenie zasadnicze, pełny ryczałt na jazdy lokalne oraz faktycznie wypracowaną premię prowizyjną. Wynagrodzenie zasadnicze tej osoby określone jest stałą miesięczną kwotą wynoszącą 6.800 zł, a ryczałt na jazdy lokalne został przyznany w wysokości 805 zł. Takie też kwoty pracownik otrzymał 27 lipca br. razem z premią wynoszącą 1.865 zł. W dniu 28 lipca br. osoba ta otrzymała zwolnienie lekarskie, nabywając z tego tytułu prawo do zasiłku chorobowego. Żeby ustalić prawidłową wysokość wynagrodzenia oraz ryczałtu, przysługujących za lipiec br., pracodawca powinien:

- *w przypadku wynagrodzenia zasadniczego:*
  - *podzielić pełną miesięczną stawkę przez trzydzieści: 6.800 zł : 30 = 226,67 zł,*
  - *pomnożyć uzyskaną kwotę przez liczbę dni lipca br. objętych zwolnieniem lekarskim: 226,67 zł × 4 dni = 906,68 zł,*
  - *odjąć uzyskaną kwotę od wynagrodzenia za cały miesiąc: 6.800 zł – 906,68 zł = 5.893,32 zł,*

- *w przypadku ryczałtu na jazdy lokalne:*
  - *obliczyć kwotę, o jaką powinien być pomniejszony przyznany pracownikowi ryczałt: 805 zł : 22 × 4 dni robocze lipca br. objęte zwolnieniem lekarskim = 146,36 zł,*
  - *odjąć uzyskaną kwotę od pełnego ryczałtu: 805 zł – 146,36 zł = 658,64 zł.*

Kwota nadpłaconego wynagrodzenia zasadniczego wyniosła więc 906,68 zł (6.800 zł – 5.893,32 zł), a ryczałtu 146,36 zł (805 zł – 658,64 zł). Pierwszą z nich pracodawca będzie mógł odliczyć w całości z wynagrodzenia za sierpień br. bez konieczności uzyskiwania zgody pracownika. Natomiast zgoda taka będzie wymagana do potrącenia nadpłaconego ryczałtu na jazdy lokalne. Podstawą do potrącenia może tu być również uzyskanie tytułu wykonawczego.

2. Prawo do urlopu dodatkowego oraz wymiar urlopów po świadczeniu rehabilitacyjnym

W lipcu 2026 r. do pracy wrócił pracownik po zakończeniu pobierania świadczenia rehabilitacyjnego, któremu w ubiegłym roku przyznano umiarkowany stopień niepełnosprawności. Czy przysługuje mu urlop dodatkowy z tytułu niepełnosprawności? Jak ustalić wymiar urlopu kodeksowego i ewentualnie dodatkowego w takiej sytuacji?

Prawo do urlopu dodatkowego uzależnione będzie od tego, czy upłynął już rok od daty wydania orzeczenia przyznającego pracownikowi umiarkowany stopień niepełnosprawności, natomiast oba urlopy będą mu przysługiwać w pełnym rocznym wymiarze.

Urlop dodatkowy z tytułu niepełnosprawności – w wymiarze 10 dni roboczych – przysługuje pracownikom na podstawie art. 19 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2026 r. poz. 884 ze zm.), przy czym prawo do niego mają tylko osoby zaliczone do umiarkowanego lub znacznego stopnia niepełnosprawności. Urlop dodatkowy nie przysługuje jednak w sytuacji, jeśli pracownik uprawniony jest do urlopu wypoczynkowego w wymiarze przekraczającym 26 dni roboczych lub do urlopu dodatkowego na podstawie odrębnych przepisów. Jeżeli ten ostatni jest krótszy niż 10 dni, pracownik ma prawo do urlopu dodatkowego z tytułu niepełnosprawności.

Zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy o rehabilitacji zawodowej, prawo do pierwszego urlopu dodatkowego pracownik nabywa po przepracowaniu jednego roku po dniu zaliczenia do jednego z wymaganych stopni niepełnosprawności. Datą zaliczenia do danego stopnia niepełnosprawności jest dzień posiedzenia zespołu orzekającego (data wydania orzeczenia).

Warto zaznaczyć, że pierwszy urlop dodatkowy z tytułu niepełnosprawności zawsze przysługuje w pełnym rocznym wymiarze (ustalonym w proporcji do wymiaru etatu) – nawet, jeśli pracownik nabędzie do niego prawo w ostatnich dniach grudnia danego roku.

Pracownik, o którym mowa w pytaniu, wrócił do pracy po zakończeniu pobierania świadczenia rehabilitacyjnego, które z kolei jest przyznawane po wyczerpaniu okresu zasiłkowego. Pobyt na zwolnieniu lekarskim (e-ZLA) oraz pobieranie świadczenia rehabilitacyjnego nie są wymienione w art. 155^2 § 1 K.p., jako okoliczność skutkująca obniżeniem wymiaru urlopu wypoczynkowego, w tym dodatkowego, w razie powrotu pracownika do pracy u do-

tychczasowego pracodawcy po nieobecności trwającej co najmniej jeden miesiąc. Okres pobytu na e-ZLA i świadczeniu rehabilitacyjnym, należy więc potraktować jak okres przepracowany. Prawo do pierwszego urlopu dodatkowego w pełnym 10-dniowym wymiarze pracownik nabędzie więc po przepracowaniu wymaganego rocznego okresu po dniu zaliczenia do jednego z wymaganych stopni niepełnosprawności. Należy w nim uwzględnić także okresy pobierania świadczeń chorobowych przez wspomnianą osobę (wynagrodzenia chorobowego, zasiłku chorobowego oraz świadczenia rehabilitacyjnego), mimo że w tym czasie nie świadczyła pracy.

Z dniem 1 stycznia br. pracownik nabył też prawo do urlopu wypoczynkowego za 2026 r. w pełnym rocznym wymiarze wynikającym z art. 154 K.p. – odpowiednio 20 lub 26 dni roboczych – w zależności od stażu urlopowego. Znajduje to potwierdzenie m.in. w uchwale Sądu najwyższego z dnia 4 kwietnia 1995 r., sygn. akt: I PZP 10/95:

„(...) Pracownik nabywa prawo do kolejnego urlopu wypoczynkowego z dniem 1 stycznia danego roku, mimo że pozostając w stosunku pracy nie przepracował w tym roku kalendarzowym ani jednego dnia w związku z pobieraniem świadczenia rehabilitacyjnego. (...)”

W pytaniu zabrakło informacji, na jaki okres zostało przyznane świadczenie rehabilitacyjne, ale możliwe, że pracownik ma też prawo do pełnego urlopu kodeksowego za 2025 r. Natomiast prawo do urlopu za 2024 r. i jego wymiar uzależnione będą od tego, czy przed zachorowaniem skorzystał z tego urlopu i ewentualnie ile dni urlopowych wykorzystał.

Przykład

Dnia 20 lipca 2026 r. do pracy wrócił pracownik legitymujący się 15-letnim stażem urlopowym, przebywający od 24 stycznia 2025 r. najpierw na nieprzerwanym zwolnieniu lekarskim, a następnie na 12-miesięcznym świadczeniu rehabilitacyjnym. Przed zachorowaniem osoba ta nie miała zaległości urlopowych z lat poprzednich oraz nie korzystała z urlopu bieżącego, tj. za 2025 r. W dniu 11 września 2025 r. pracownik został zaliczony do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności. Prawo do pierwszego urlopu dodatkowego z tytułu niepełnosprawności – w pełnym 10-dniowym wymiarze – nabędzie z dniem 12 września br. Po powrocie do pracy urlop kodeksowy będzie z kolei przysługiwał w pełnym 26-dniowym wymiarze zarówno za rok bieżący, jak i za 2025 r. Łącznie pracownik będzie miał więc prawo do 52 dni urlopu wypoczynkowego, a 12 września br. dojdzie do tego 10 dni urlopu dodatkowego.

X. RACHUNKOWOŚĆ

1. Archiwizacja zatwierdzonych rocznych sprawozdań finansowych za 2025 r.

Roczne sprawozdanie finansowe naszej spółki za 2025 r. zostało zatwierdzone oraz złożone do KRS. Obecnie zamierzamy dokonać archiwizacji sprawozdania. Jak tego dokonać i przez jaki czas należy je przechowywać?

Zatwierdzone roczne sprawozdania finansowe za 2025 r. należy przechowywać w formie elektronicznej do 1 stycznia 2032 r.

1.1. Ogólne zasady dotyczące archiwizacji zbiorów księgowych

Jak już wielokrotnie wskazywaliśmy na łamach naszego czasopisma, sprawozdania finansowe za 2025 r. powinny być już sporządzone, zasadniczo zbadane przez biegłego rewidenta (jeśli taki obowiązek bądź wola stosownego organu wystąpiła) oraz zatwierdzone. Ponadto generalnie w terminie do 15 lipca 2026 r. należało dopełnić obowiązków m.in. w zakresie przekazania sprawozdań do rejestru sądowego (najczęściej KRS), Monitora Sądowego i Gospodarczego (MSiG), czy w przypadku określonych podatników CIT – do Szefa KAS. O obowiązkach w tym zakresie pisaliśmy m.in. w BI nr 19 z 1 lipca br. na str. 65-67.

Ostatnim etapem prac bilansowych za 2025 r. jest odpowiednie zarchiwizowanie dokumentacji rachunkowej dotyczącej zakończonego roku, w tym również zatwierdzonych sprawozdań finansowych.

Należy pamiętać, że procedury archiwizacyjne powinny wynikać z opracowanej na potrzeby danej jednostki dokumentacji opisującej przyjęte przez nią zasady rachunkowości. Zasady te dotyczą m.in. systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów, w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonanych w nich zapisów.

Do zbiorów księgowych zalicza się politykę rachunkowości, księgi rachunkowe, dowody księgowe, dokumenty inwentaryzacyjne i sprawozdania finansowe. Dokumenty te trzeba przechowywać w należyty sposób i chronić przed niedozwolonymi zmianami, nieupoważnionym rozpowszechnianiem, uszkodzeniem lub zniszczeniem.

1.2. Okres archiwizacji sprawozdań finansowych

W myśl ustawy o rachunkowości, zatwierdzone roczne sprawozdania finansowe, odmowa podpisu oraz oświadczenie lub odmowa złożenia oświadczenia, jeżeli zostały sporządzone, podlegają przechowywaniu przez okres co najmniej 5 lat, licząc od początku roku następującego po roku obrotowym, w którym zatwierdzono sprawozdanie finansowe.

Natomiast z przepisów Ordynacji podatkowej wynika, że podatnicy zobowiązani do prowadzenia ksiąg podatkowych przechowują księgi i związane z ich prowadzeniem dokumenty do czasu upływu okresu przedawnienia zobowiązania podatkowego, chyba że ustawy podatkowe stanowią inaczej. Generalnie na podstawie przepisów Ordynacji podatkowej zobowiązanie podatkowe przedawnia się z upływem 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku. Termin ten może ulec zawieszeniu lub przerwaniu, co oczywiście wydłuża okres archiwizacji.

Dla Prenumeratorów GOFIN

§ Ujednolicone przepisy prawne dostępne w serwisie *przepisy.gofin.pl*

Należy pamiętać, że w art. 70 § 1a ustawy – Ordynacja podatkowa w dodatkowy sposób został określony okres przedawnienia zobowiązań podatkowych z poszczególnych tytułów powstałych w okresie opodatkowania ryczałtem od dochodu spółek, czyli opodatkowanych tzw. estońskim CIT. W takich przypadkach okres 5 lat liczony jest od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności tego ryczałtu, m.in. od dochodu z tytułu ukrytych zysków, z tytułu wydatków niezwiązanych z działalnością gospodarczą, czy dochodu z tytułu nieujawnionych operacji gospodarczych, a także od rozdysponowanego dochodu z tytułu zysku netto.

W sytuacji gdy termin przechowywania dowodów księgowych reguluje kilka aktów prawnych obowiązujących jednostkę, przyjmuje się najdłuższy termin z nich wynikający. Jednostka może również samodzielnie przyjąć dłuższy okres przechowywania niż wskazują przepisy, jeśli wynika to z jej indywidualnych potrzeb.

Przykład

Roczne sprawozdanie finansowe za 2025 r. jednostki, której rok obrotowy pokrywa się z rokiem kalendarzowym, zostało sporządzane na dzień 31 grudnia 2025 r. i zatwierdzone 30 czerwca 2026 r.

Zatem minimalny okres przechowywania takiego sprawozdania finansowego za 2025 r.:

- ***Według zasad bilansowych:***
  Licząc od początku roku następującego po roku obrotowym, w którym nastąpiło zatwierdzenie sprawozdania finansowego, czyli od początku 2027 r. i będzie trwał co najmniej 5 lat, tj. do początku 2032 r.
- ***Według zasad podatkowych:***
  Licząc od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku, tj. od końca 2026 r. i trwa 5 lat, czyli do końca 2031 r.

Dłuższy termin przewidują więc zasady bilansowe. Tak więc z dniem 1 stycznia 2032 r. będzie można ww. sprawozdania zlikwidować.

1.3. Forma przechowywania sprawozdań finansowych

Stosownie do art. 73 ust. 1 i 3 ustawy o rachunkowości, sprawozdanie finansowe za dany rok obrotowy po jego zatwierdzeniu przechowuje się w oryginalnej postaci, w ustalonym porządku dostosowanym do sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w podziale na okresy sprawozdawcze, w sposób pozwalający na ich łatwe odszukanie. Tym samym zatwierdzone roczne sprawozdanie finansowe, sporządzone w postaci elektronicznej, należy przechowywać w tej formie, tj. na nośnikach elektronicznych. Nie ma więc potrzeby drukować papierowej wersji sprawozdania finansowego, gdyż stanowi ona jedynie kopię tego sprawozdania, a nie jego elektroniczny oryginał.

Ustawa o rachunkowości nie precyzuje jednak, jak należy przechowywać e-sprawozdania finansowe. Każda jednostka samodzielnie powinna wdrożyć odpowiednie systemy zabezpieczeń, a ich dobór zależy od wielu czynników, w tym m.in. od sposobu przetwarzania danych przez jednostkę, częstotliwości przetwarzania, ilości przechowywanych danych, poziomu ryzyka, na jakie narażone są dane jednostki, jak również możliwości finansowych i kadrowych poszczególnej jednostki. W art. 71 ust. 2 ustawa o rachunkowości wymaga, aby przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera ochrona danych polegała na:

- stosowaniu odpornych na zagrożenia nośników danych,
- doborze stosownych środków ochrony zewnętrznej,
- systematycznym tworzeniu rezerwowych kopii zbiorów danych zapisanych na informatycznych nośnikach danych, pod warunkiem zapewnienia trwałości zapisu informacji systemu rachunkowości, przez czas niekrótszy od wymaganego do przechowywania ksiąg rachunkowych,
- zapewnieniu ochrony programów komputerowych i danych systemu informatycznego rachunkowości, poprzez stosowanie odpowiednich rozwiązań programowych i organizacyjnych, chroniących przed nieupoważnionym dostępem lub zniszczeniem.

Należy pamiętać, iż opis systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów, w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonanych w nich zapisów, każda jednostka powinna ująć w swojej polityce (zasadach) rachunkowości (por. art. 10 ust. 1 ustawy o rachunkowości).

2. Sporządzenie sprawozdania finansowego według załącznika nr 1 bez decyzji organu zatwierdzającego

Spółka z o.o. od 2025 r. posiada status jednostki małej. Niezależenie od tego kontynuuje sporządzanie rocznych sprawozdań finansowych, w tym za 2025 r. według załącznika nr 1. Czy postępujemy prawidłowo, skoro zgromadzenie wspólników spółki nie podjęło odrębnej decyzji w tym zakresie?

Co do zasady, m.in. spółki z o.o., pomimo posiadania statusu jednostki małej (również jednostki mikro), sporządzają swoje sprawozdania finansowe według załącznika nr 1 do ustawy o rachunkowości. Ich organ zatwierdzający nie musi podejmować w tym zakresie żadnych decyzji. Konieczność wyboru dotyczy wyłącznie poszczególnych uproszczonych elementów sprawozdań sporządzanych na podstawie załącznika nr 5 (w przypadku jednostek małych) albo załącznika nr 4 (w przypadku jednostek mikro).

Po zmianach wprowadzonych do ustawy o rachunkowości w dniu 6 grudnia 2024 r., przez jednostką małą rozumie się jednostkę niebędącą jednostką mikro, która w roku obrotowym, za który sporządza sprawozdanie finansowe, oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy, a w przypadku jednostki rozpoczynającej działalność albo prowadzenie ksiąg rachunkowych w sposób określony ustawą – w roku obrotowym, w którym rozpoczęła działalność albo prowadzenie ksiąg rachunkowych w sposób określony ustawą, nie przekroczyła co najmniej dwóch z następujących trzech wielkości:

a) 33.000.000 zł – w przypadku sumy aktywów bilansu na koniec roku obrotowego,
b) 66.000.000 zł – w przypadku przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów za rok obrotowy,
c) 50 osób – w przypadku średniorocznego zatrudnienia w przeliczeniu na pełne etaty

– przy czym jednostka traci status jednostki małej, jeżeli w roku obrotowym, za który sporządza sprawozdanie finansowe, oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy przekroczyła co najmniej dwie z trzech tych wielkości (por. art. 3 ust. 1 pkt 1b ustawy o rachunkowości).

Generalnie taka jednostka (mała) sporządza sprawozdanie według podstawowego załącznika, jakim jest załącznik nr 1 do ustawy o rachunkowości. Nie wymaga to podjęcia żadnych decyzji przez jej organ zatwierdzający.

Zatem pytająca jednostka postąpiła prawidłowo – przy braku odmiennych uchwał organu zatwierdzającego – sporządzając roczne sprawozdanie finansowe za 2025 r. w oparciu o załącznik nr 1 ww. ustawy.

Informację o sposobie sporządzania sprawozdania finansowego w zakresie, w jakim ustawa o rachunkowości pozostawia jednostce prawo wyboru, należy zamieści w pkt 7 wprowadzenia do sprawozdania finansowego sporządzanego według załącznika nr 1. Tak więc, jeśli pytająca jednostka sporządza bilans i rachunek zysków i strat według załącznika nr 1, to stosowną informację odnośnie składowych tego sprawozdania powinna zamieścić we wprowadzeniu do sprawozdania finansowego.

Dodajmy, że podjęcie odpowiednich uchwał przez organ zatwierdzający jest konieczne wyłącznie przy wyborze uproszczonych elementów sprawozdań finansowych określonych w załączniku nr 5 (w przypadku jednostek małych) oraz załączniku nr 4 (w przypadku jednostek mikro). Tak wynika z art. 49c ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości w przypadku jednostki małej oraz art. art. 49c ust. 1 pkt 1 w przypadku jednostki mikro.

3. Znaczniki dla kont pozabilansowych

Prowadzę konta zespołu 4 i 7 jako konta bilansowe. Wszelkie konta kosztów będące NKUP są ewidencjonowane na kontach pozabilansowych, np. 900-01 Amortyzacja NKUP, 900-02 Eksploatacja aut 25% NKUP, 900-3 Reprezentacja NKUP, 900-4 Kary NKUP, 900-5 Odsetki budżetowe NKUP itd. Jakie znaczniki należy im przypisać, aby była zgodność w JPK_KR_PD? Konta te stanowią różnicę pomiędzy zyskiem brutto a podstawą opodatkowania.

Wszystkie konta pozabilansowe służące do ewidencji NKUP powinny otrzymać znacznik „PD_PB" (podatkowy, pozabilansowy), czyli „nie wpływa na wynik podatkowy". W JPK_KR_PD muszą być jednoznacznie oznaczone jako koszty niestanowiące KUP, aby różnica między wynikiem brutto a podstawą opodatkowania była prawidłowo raportowana.

Konta 900 xx (NKUP) powinny mieć wskazane:

- Typ konta: pozabilansowe,
- Znacznik podatkowy: PD_PB = NKUP,
- Klasyfikacja: „Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów",
- Ujęcie w JPK_KR_PD: sekcja różnic przejściowych/trwałych (w zależności od rodzaju NKUP) w węźle RPD.

Szczegółowe przypisanie znaczników dla kont pozabilansowych wskazanych w pytaniu:

- Znacznik PD4_PB,
- Rodzaj różnicy: trwała,
- Cel: korekta wyniku brutto – podstawa CIT/PIT.

W pliku JPK_KR_PD konta te będą widoczne w węźle ZOiS z wypełnioną kolumną S_12_3 wraz ze znacznikami podatkowymi pozabilansowymi.

4. Wypłata zysku za okres opodatkowania estońskim CIT oraz sprzed przejścia na tę formę opodatkowania

Spółka z o.o. od 1 stycznia 2025 r. podlega opodatkowaniu estońskim CIT. W 2026 r. podjęto uchwałę o wypłacie dywidendy za 2025 r. powiększając ją o niewypłacone zyski z 2024 r., czyli sprzed opodatkowania estońskim CIT. Jak opodatkować takie wypłat oraz jak ująć je w ewidencji księgowej?

Wypłata zysku wypracowanego w okresie opodatkowania „klasycznym" CIT podlegała opodatkowaniu wyłącznie na poziomie wspólnika, zaś zysk wypracowany w 2025 r. (tj. w trakcie opodatkowania estońskim CIT) i wypłacony w 2026 r. podlega opodatkowaniu estońskim CIT na poziomie spółki oraz wspólnika (z ewentualnym zastosowaniem preferencji podatkowej). Ewidencja księgowa wypłat dywidend przebiega na analogicznych zasadach do wypłat dokonywanych przy „klasycznym" CIT, przy czym koniecznym jest uwzględnienie specyfiki estońskiego CIT.

4.1. Kodeksowe regulacje dotyczące wypłat dywidend

Zasady dotyczące wypłat dywidend określone w przepisach Kodeksu spółek handlowych (K.s.h.) dotyczą w takim samym zakresie spółek opodatkowanych klasycznym CIT, jak i opodatkowanych ryczałtem od dochodu spółek powszechnie zwanych estońskim CIT.

Z regulacji kodeksowych wynika, że wspólnik spółki z o.o. ma prawo do udziału w zysku wynikającym z rocznego sprawozdania finansowego i przeznaczonym do podziału uchwałą zgromadzenia wspólników. Kwota przeznaczona do podziału między wspólników nie może przekraczać zysku za ostatni rok obrotowy, powiększonego o niepodzielone zyski z lat ubiegłych oraz o kwoty przeniesione z utworzonych z zysku kapitałów zapasowego i rezerwowych, które mogą być przeznaczone do podziału. Kwotę tę należy pomniejszyć o niepokryte straty, udziały własne oraz o kwoty, które zgodnie z ustawą lub umową spółki powinny być przekazane z zysku za ostatni rok obrotowy na kapitały zapasowy lub rezerwowe (por. art. 191 § 1 i art. 192 K.s.h., zob. też art. 191 § 4 K.s.h.).

Wypracowany przez spółkę z o.o. zysk netto może również zostać przeznaczony – zamiast m.in. na wypłatę dywidendy – do rozliczenia w kolejnych okresach albo na utworzenie lub zwiększenie kapitału zapasowego. K.s.h. pozostawia wspólnikom szerokie prawo wyboru, co do ostatecznego kształtu decyzji w zakresie rozliczenia wyniku finansowego spółki z o.o., w tym jego podziału.

4.2. Wypłata dywidendy – obowiązki w podatku dochodowym na poziomie spółki i wspólnika

Jak już zaznaczono na wstępie, opodatkowanie wypłaty zysku spółek opodatkowanych estońskim CIT przebiega na innych zasadach niż w przypadku wypłat realizowanych przez spółki opodatkowane „klasycznym" CIT.

Wypłata realizowana przez spółkę opodatkowaną estońskim CIT

• Dochód z tytułu wypłaty dywidendy na poziomie spółki

Wypłata zysku netto wypracowanego w okresie opodatkowania estońskim CIT (inaczej dywidend za ten okres) powoduje konieczność wykazania podlegającego opodatkowaniu dochodu z tytułu podzielonego zysku (następuje tu opodatkowanie na poziomie spółki).

Stawka podatku, jaką należy zastosować do opodatkowania takiego dochodu, jest uzależniona od statusu, jaki posiada spółka wypłacająca dywidendę. W myśl art. 28o ust. 1 ustawy o PDOP stawka takiego podatku wynosi:

- 10% podstawy opodatkowania – w przypadku małego podatnika oraz podatnika rozpoczynającego prowadzenie działalności,
- 20% podstawy opodatkowania – w przypadku podatnika innego niż wyżej wskazano.

Zauważmy, że ustalając stawkę podatku należy wziąć pod uwagę status podatnika w roku, w którym podjęto uchwałę o podziale wyniku finansowego netto, a nie jego status w roku, w którym wypracowano dzielony zysk.

Zgodnie z art. 28t ust. 1 pkt 1 ustawy o PDOP, estoński CIT od dochodu z tytułu podzielonego zysku płatny jest w terminie do końca trzeciego miesiąca roku podatkowego następującego po roku, w którym podjęto uchwałę o podziale (lub pokryciu) wyniku finansowego netto.

Zatem w przypadku, gdy zysk netto spółki z o.o. wypracowany w 2025 r. (podczas opodatkowania estoński CIT) zostanie w 2026 r. przeznaczony na podstawie stosownej uchwały do wypłaty wspólnikom, to termin zapłaty estońskiego CIT od dochodu spółki przypadnie na koniec marca 2027 r.

• PIT wspólnika spółki z o.o. otrzymującego dywidendę

Wspólnik spółki z o.o. opodatkowanej estońskim CIT (osoba fizyczna), otrzymujący wypłatę (dywidendę) z zysku netto spółki, uzyskuje z tego tytułu przychód, od którego pobierany

jest zryczałtowany podatek dochodowy według stawki 19% (bez pomniejszania przychodu o koszty uzyskania). Co istotne, w przypadku dywidendy wypłacanej przez spółkę opodatkowaną estońskim CIT przy poborze zryczałtowanego PIT wspólnika, istnieje możliwość jego pomniejszenia o stosowny w zależności od statusu spółki wskaźnik procentowy estońskiego CIT należnego od spółki.

Jak wskazano bowiem w art. 30a ust. 19 ustawy o PDOF, zryczałtowany 19% PIT od przychodów uzyskiwanych przez wspólnika z wypłat podzielonych zysków spółki, osiągniętych przez spółkę w okresie opodatkowania estońskim CIT, jeżeli pochodzą z podziału zysków z tego okresu wyodrębnionych w kapitale własnym spółki, pomniejsza się o kwotę stanowiącą:

- 90% kwoty odpowiadającej iloczynowi procentowego udziału wspólnika w zysku spółki liczonego na dzień nabycia przez niego prawa do wypłaty podzielonego zysku i należnego estońskiego CIT z zysku podzielonego tej spółki, z którego przychód ten został uzyskany – w przypadku przychodów z podzielonego zysku spółki będącej małym podatnikiem, dla której estoński CIT wynosi 10% podstawy opodatkowania, albo
- 70% kwoty liczonej w analogiczny sposób jak powyżej – w przypadku przychodów z podzielonego zysku wypłaconych z zysków spółki niebędącej małym podatnikiem, dla której estoński CIT wynosi 20% podstawy opodatkowania.

W zakresie zastosowania omawianej preferencji podatkowej należy zwrócić uwagę na warunek wyodrębnienia zysków w kapitale własnym spółki opodatkowanej estońskim CIT. Zasada ta obowiązuje, aż do roku całkowitej wypłaty tych zysków lub pokrycia strat, co oznacza w przypadku określonym w pytaniu konieczność, tj. po wypłacie zysku (całości lub jego części), uwzględnienia tego faktu w sprawozdaniu finansowym sporządzanym za rok obrotowy, w którym dokonano wypłaty zysku wypracowanego w latach przed opodatkowaniem estońskim CIT oraz w sprawozdaniach za lata kolejne.

Pobrany podatek spółka jako płatnik przekazuje na rachunek właściwego urzędu skarbowego w terminie do 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym go pobrano.

Wypłata dywidendy za okres sprzed opodatkowania estońskim CIT

Wypłata dywidendy z zysku netto wypracowanego przed przejściem na estoński CIT na rzecz wspólników będących osobami fizycznymi, powoduje konieczność pobrania przez płatnika (spółkę) zryczałtowanego podatku dochodowego w wysokości 19%. Od takiej wypłaty nie jest natomiast ustalany podatek na poziomie spółki w sposób przedstawiony przy opodatkowaniu estońskim CIT.

4.3. Wypłata dywidend w ujęciu bilansowym

Podstawowym warunkiem prawnie skutecznego podziału wyniku finansowego netto spółki z o.o., w tym opodatkowanej estońskim CIT, jest zatwierdzenie sprawozdania finansowego przez organ zatwierdzający. Co do zasady, zatwierdzenia takiego należy dokonać w ciągu 6 miesięcy od dnia bilansowego, co w przypadku jednostek, których rok obrotowy pokrywa się z rokiem kalendarzowym oznacza, że termin ten przypadał na koniec czerwca 2026 r.

W przypadku jednostek zobowiązanych do poddania badaniu rocznego sprawozdania finansowego, podział lub pokrycie wyniku finansowego netto może nastąpić po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego przez organ zatwierdzający, poprzedzonego wyrażeniem przez biegłego rewidenta opinii o tym sprawozdaniu bez zastrzeżeń lub z zastrzeżeniami. Podział

lub pokrycie wyniku finansowego netto, dokonany bez spełnienia tego warunku, jest nieważny z mocy prawa.

Po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego saldo konta 86 „Wynik finansowy" na ogólnych zasadach podlega przeksięgowaniu na konto 82 „Rozliczenie wyniku finansowego", skąd jest dalej rozliczany zgodnie z dyspozycjami wynikającymi z uchwał wspólników.

Przekazanie zysku netto (z konta 82) do wypłaty jako dywidendy następuje w korespondencji z kontem 24 „Pozostałe rozrachunki".

W sytuacji gdy spółka z o.o. opodatkowana estońskim CIT przeznaczy zysk netto spółki na wypłatę dywidendy pieniężnej wspólnikom, to dywidendę tę ujmuje w księgach rachunkowych podobnie, jak w przypadku dywidend wypłacanych przez spółki opodatkowane „klasycznym" CIT, przy czym dodatkowo musi ona zaksięgować estoński CIT od dochodu z tytułu podzielonego zysku.

Przykład

Spółka z o.o., nieposiadająca statusu małego podatnika, opodatkowana od 1 stycznia 2025 r. estońskim CIT, wypracowała w 2025 r. zysk netto w kwocie 800.000 zł. Sprawozdanie finansowe za 2025 r. zostało zatwierdzone, a wynikający z niego zysk został przeznaczony w 2026 r. stosowną uchwałą do wypłaty jako dywidenda dla dwóch wspólników spółki. Ponadto do wypłaty został przeznaczony niepodzielony zysk netto za 2024 r. w kwocie 400.000 zł, tj. za okres sprzed opodatkowania estoński CIT.

Spółka w trakcie roku nie wypłacała wspólnikom zaliczek na poczet zysku.

W związku z powyższym oddzielnie dokonano rozliczenia podatku od wypłaty zysku wypracowanego za okres stosowania estońskiego CIT i oddzielnie za okres sprzed opodatkowania estońskim CIT.

Zysk netto za okres opodatkowania estońskim CIT, tj. za 2025 r.:

1) estoński CIT spółki z o.o. wyniósł 160.000 zł, tj. 800.000 zł × 20%,

2) zryczałtowany PIT wspólników (dla uproszczenia ustalony od łącznej kwoty dywidendy w wysokości 800.000 zł):

a) kwota zryczałtowanego PIT wyniosła 152.000 zł, tj. 800.000 zł × 19%,

b) przypadająca na wspólników kwota estońskiego CIT spółki, pomniejszająca PIT, wyniosła 112.000 zł, co wynika z wyliczenia: 160.000 zł × 70%,

c) kwota zryczałtowanego PIT wspólników łącznie po pomniejszeniu wyniosła 40.000 zł, co wynika z wyliczenia: 152.000 zł – 112.000 zł.

Kwota dywidendy wypłacona wspólnikom (po pomniejszeniu o pobrany zryczałtowany PIT) wyniosła 760.000 zł, co wynika z wyliczenia: 800.000 zł – 40.000 zł.

Zysk netto sprzed opodatkowania estońskim CIT, tj. za 2024 r.:

1) zysk netto: 400.000 zł,

2) zryczałtowany 19% PIT od wypłaty dywidendy: 76.000 zł, tj. 400.000 zł × 19%,

3) kwota dywidendy do wypłaty 324.000 zł, tj. 400.000 zł – 76.000 zł.

Wartości łączne:

Kwota dywidendy do wypłaty: 1.084.000 zł, tj. 760.000 zł + 324.000 zł.

Kwota zryczałtowanego PIT: 116.000 zł, tj. 40.000 zł + 76.000 zł.

Estoński CIT od spółki w związku z wypłatą dywidendy dotyczącej zysku za 2025 r. podlega zapłacie do końca marca 2027 r.

Dekretacja w 2026 r.:

Opis operacji:	Kwota	Konto	
		Wn	Ma
Zysk netto za okres opodatkowania estońskim CIT			
1. Przeniesienie wyniku finansowego netto za 2025 r. do rozliczenia:	800.000 zł	**86**	**82**
2. Zysk netto za 2025 r. przeznaczony do wypłaty wspólnikom:	800.000 zł	**82**	**24**
3. Estoński CIT spółki z o.o.:	160.000 zł	**87**	**22**
4. Zryczałtowany PIT wspólnika:	40.000 zł	**24**	**22-3**
Zysk netto sprzed opodatkowania estońskim CIT			
5. Zysk netto za 2024 r. przeznaczony do wypłaty wspólnikom:	400.000 zł	**82**	**24**
6. Zryczałtowany PIT wspólników:	76.000 zł	**24**	**22-3**
Łączne wartości dotyczące wypłacanych kwot			
7. Wypłata dywidendy wspólnikom:	1.084.000 zł	**24**	**13-0**
8. Zapłata PIT wspólników:	116.000 zł	**22-3**	**13-0**

Księgowania w 2026 r.:

Konto 86 „Wynik finansowy”

(1) 800.000 zł	

Konto 82 „Rozliczenie wyniku finansowego” (w analityce: Zysk za 2025 r.)

(2) 800.000 zł	**800.000 zł (1)**

Konto 24 „Pozostałe rozrachunki” (w analityce: Konta imienne wspólników)

(4) 40.000 zł	**800.000 zł (2)**
(6) 76.000 zł	**400.000 zł (5)**
(7) 1.084.000 zł	

Konto 87 „Podatek dochodowy od osób prawnych” (w analityce: Estoński CIT)

(3) 160.000 zł	

Konto 22 „Rozrachunki publicznoprawne” (w analityce: Estoński CIT)

	160.000 zł (3)

Konto 22-3 „Rozrachunki publicznoprawne” (w analityce: PIT od dywidendy)

(8) 116.000 zł	**40.000 zł (4)**
	76.000 zł (6)

Konto 82 „Rozliczenie wyniku finansowego” (w analityce: Zysk za 2024 r.)

(5) 400.000 zł	**400.000 zł (S.p.)**

Konto 13-0 „Rachunek bieżący”

(S.p.)	**X**	**1.084.000 zł (7)**
		116.000 zł (8)

Dekretacja w 2027 r.:

Opis operacji:	Kwota	Konto	
		Wn	Ma
1. Zapłata w 2027 r. do urzędu skarbowego podatku od wypłaty zysku dokonanej w 2026 r.:	160.000 zł	**22**	**13-0**

Księgowania w 2027 r.:

Konto 22 „Rozrachunki publicznoprawne” (w analityce: Estoński CIT)

(1) 160.000 zł	**160.000 zł (S.p.)**

Konto 13-0 „Rachunek bieżący”

(S.p.)	**X**	**160.000 zł (1)**

5. Waloryzacja opłaty za wieczyste użytkowanie gruntu w spółdzielni mieszkaniowej

Spółdzielnia mieszkaniowa w 2020 r. otrzymała zaświadczenie z urzędu gminy, że z dniem 1 stycznia 2019 r. prawo użytkowania wieczystego gruntu zabudowanego budynkiem mieszkalnym wielorodzinnym uległo przekształceniu w prawo własności gruntu. Spółdzielnia w zakresie danej nieruchomości dokonała jednorazowej wpłaty po uwzględnieniu bonifikaty dla udziału w nieruchomości związanego z prawem własności lokali mieszkalnych. Nadal jednak wnosimy opłatę za wieczyste użytkowanie gruntów w zakresie lokali użytkowych. W 2026 r. spółdzielnia dokonała wyższej opłaty powiększonej o waloryzację dokonaną przez urząd gminy. Jak ująć w księgach kwoty tej waloryzacji?

Spółdzielnie mieszkaniowe, jako jednostki posiadające osobowość prawną, prowadzą księgi rachunkowe i sporządzają sprawozdanie finansowe zgodnie z ustawą o rachunkowości. Natomiast ustawą systemową dla tych jednostek jest ustawa z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz. U. z 2026 r. poz. 889).

Dla Prenumeratorów GOFIN

§ Ujednolicone przepisy prawne dostępne w serwisie *przepisy.gofin.pl*

Jeżeli chodzi o prawo wieczystego użytkowania gruntu, to ustawa z 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (Dz. U. z 2025 r. poz. 6) stanowi, iż od 1 stycznia 2019 r. prawo do takich gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe przekształca się w prawo własności tych gruntów. Przez grunty zabudowane na cele mieszkaniowe należy rozumieć nieruchomości zabudowane wyłącznie budynkami:

1) mieszkalnymi jednorodzinnymi lub
2) mieszkalnymi wielorodzinnymi, w których co najmniej połowę liczby lokali stanowią lokale mieszkalne lub
3) o których mowa wyżej, wraz z budynkami gospodarczymi, garażami, innymi obiektami budowlanymi lub urządzeniami budowlanymi, umożliwiającymi prawidłowe i racjonalne korzystanie z budynków mieszkalnych.

Przekształcenie w myśl ww. ustawy – to przekształcenie prawa użytkowania wieczystego gruntu zabudowanego na cele mieszkaniowe w prawo własności tego gruntu.

A zatem ustawa o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów, dotyczy generalnie przekształcenia związanego z zabudowaniami przeznaczonymi na cele mieszkaniowe.

Jak wynika z pytania, spółdzielnia mieszkaniowa nadal wnosi opłatę za wieczyste użytkowanie gruntów w zakresie lokali użytkowych, do których uprawnione osoby posiadają spółdzielcze własnościowe prawo, aż do momentu przekształcenia ich w prawo odrębnej własności.

Z kolei ustawa o spółdzielniach mieszkaniowych (art. 4) wymaga, aby członkowie spółdzielni oraz osoby niebędące członkami spółdzielni, którym przysługują spółdzielcze własnościowe prawa do lokali, w tym także użytkowych, uczestniczyli w pokrywaniu kosztów związanych z eksploatacją i utrzymaniem nieruchomości w częściach przypadających na ich lokale, eksploatację i utrzymanie nieruchomości stanowiących mienie spółdzielni przez uiszczanie opłat (tzw. czynsz), zgodnie z postanowieniami statutu. Do kosztów tych należą m.in.:

koszty administrowania zasobami mieszkaniowymi i zarządem ogólnym, koszty ubezpieczeń majątkowych, odpisy na fundusz remontowy, zużycie wody i ciepła dotyczące części wspólnej, podatek od nieruchomości oraz opłaty z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów. W praktyce do wysokości powyższego czynszu doliczane są także zaliczki na media, tj. na ciepłą, zimną wodę oraz ścieki, a także centralne ogrzewanie.

Ujęcie powyższych kosztów w księgach rachunkowych spółdzielni mieszkaniowej może być następujące:

- **Wn konto 50-1** „Koszty eksploatacji i utrzymania nieruchomości" (w analityce: Konta według poszczególnych kosztów),
- **Ma konto 21** „Rozrachunki z dostawcami" (w analityce: Konta według poszczególnych dostawców).

Ponadto – w myśl art. 6 ust. 3 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych – spółdzielnie mieszkaniowe tworzą fundusz na remonty zasobów mieszkaniowych z odpisów w koszty gospodarki zasobami mieszkaniowymi. A zatem odpisy na fundusz remontowy są pokrywane przychodami z opłat eksploatacyjnych, o których mowa powyżej.

Jak wskazano, osoba posiadająca spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu użytkowego jest zobowiązana do pokrywania ww. kosztów eksploatacji i utrzymania nieruchomości. W księgach rachunkowych spółdzielni mieszkaniowej księgowanie opłat z tego tytułu co miesiąc, stanowiących przychód spółdzielni, jest następujące:

- **Wn konto 20-1** – „Rozrachunki z tytułu opłat za lokale" (w analityce: Konto imienne każdej osoby zobowiązanej do wnoszenia takich opłat),
- **Ma konto 70-0** – „Przychody z gospodarki zasobami" (w części dotyczącej eksploatacji i mediów),
- **Ma konto 85-0** – „Fundusz remontowy" (w części dotyczącej odpisu na fundusz remontowy).

W myśl ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2026 r. poz. 399 ze zm.), wartości opłat związanych z prawem do wieczystego użytkowania gruntów nieruchomościowych ustalane są w oparciu o procentową stawkę, która z kolei jest obliczana od wartości gruntów oraz od przeznaczenia danego gruntu (art. 72).

Wysokość opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej podlega aktualizacji nieczęściej niż raz na 3 lata, jeżeli wartość tej nieruchomości ulegnie zmianie. Zaktualizowaną opłatę roczną ustala się, przy zastosowaniu dotychczasowej stawki procentowej, od wartości nieruchomości określonej na dzień aktualizacji opłaty (art. 77).

Jeżeli wartość nieruchomości gruntowej na dzień aktualizacji opłaty rocznej byłaby niższa niż ustalona w drodze przetargu cena tej nieruchomości w dniu oddania jej w użytkowanie wieczyste, aktualizacji nie dokonuje się.

Aktualizacji opłaty rocznej dokonuje się z urzędu albo na wniosek użytkownika wieczystego nieruchomości gruntowej, na podstawie wartości nieruchomości gruntowej określonej przez rzeczoznawcę majątkowego.

Biorąc powyższe pod uwagę oraz uwzględniając fakt, że w wysokości miesięcznej opłaty (czynszu) zawarta jest m.in. opłata z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów, o czym pisaliśmy wcześniej, zaktualizowana (wyższa) kwota tej opłaty, powinna odpowiednio zwiększyć opłatę miesięczną wnoszoną przez osoby posiadające spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu użytkowego.

Dla Prenumeratorów GOFINU !

WideoPOMOCNIKI GOFIN

Platforma materiałów wideo to praktyczna pomoc dla Księgowych w rozwiązywaniu bieżących problemów, głównie podatkowych w firmach. W serwisie znajdziesz:

- **porady ekspertów** – zwięzłe wypowiedzi ekspertów,
- **szkolenia** – dłuższe nagrania wideo, w których eksperci w szczegółowy sposób objaśniają, szkolą, instruują,
- **instruktaże** – pełne instrukcje jak wypełnić określone formularze lub druki urzędowe na konkretnych przykładach.

Oglądaj na

wideopomocniki.gofin.pl

PODCASTY GOFIN

Podatki Księgowość Prawo pracy

Serwis **podcasty.gofin.pl** to zbiór atrakcyjnych audio informacji i porad z zakresu podatków, księgowości, prawa pracy, które tworzą redaktorzy Czasopism* i Gazety Podatkowej. W zrozumiały sposób dzielą się oni swoją wiedzą oraz omawiają najważniejsze zagadnienia i zmiany przepisów.

* Biuletyn Informacyjny, Ubezpieczenia i Prawo Pracy, Poradnik VAT, Zeszyty Metodyczne Rachunkowości, Przegląd Podatku Dochodowego

Słuchaj na

podcasty.gofin.pl

Szczegóły dostępności do serwisów sprawdź na **pomocnikiksiegowego.gofin.pl**

BIULETYN INFORMACYJNY DLA SŁUŻB EKONOMICZNO-FINANSOWYCH

NAKŁAD **14 400**

Redakcja:
Redaktor Naczelna: Kamila Andrzejewska
Z-ca Redaktor Naczelnej: Andrzej Zborowski
adres: 66-400 Gorzów Wlkp., ul. Owocowa 8
e-mail: biuletyn@gofin.pl

Wydawca:
Wydawnictwo Podatkowe GOFIN sp. z o.o.
adres: 66-400 Gorzów Wlkp., ul. Owocowa 8
tel.: 95 720 85 40, faks 95 720 85 60

Publikacje zamieszczone w czasopismach nie stanowią opinii prawnych, urzędowej interpretacji przepisów ani innego oficjalnego stanowiska organów państwowych.
Wszelkie prawa zastrzeżone: kopiowanie, przedruk i rozpowszechnianie zabronione.